

vergadering **40**
zittingsjaar 2021-2022

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 22 juni 2022



**Vlaams
Parlement**

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
MOTIE VAN ORDE	
Opheldering over de stand van zaken	5
ACTUELE VRAAG van Maxim Veys aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de steeds tragere bouw van sociale woningen	
ACTUELE VRAAG van Vera Jans aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de oplopende achterstand in de bouw van sociale woningen	
ACTUELE VRAAG van Guy D'haeseleer aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de achterstand bij de bouw van sociale woningen en de eventuele uitbreiding van de huurpremie	6
ACTUELE VRAAG van Brecht Warnez aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de oproep van steden en gemeenten (VMSG) voor een duurzame oplossing voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen bij Vlaamse gastgezinnen	
ACTUELE VRAAG van Katja Verheyen aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de opvang van Oekraïense vluchtelingen bij opvanggezinnen	15
ACTUELE VRAAG van Paul Van Miert aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de toevoeging van de deeltjestellertest aan de technische autokeuring	21
ACTUELE VRAAG van Mieke Schauvliege aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over het tekort aan zwemplekken in open water	
ACTUELE VRAAG van Gwenny De Vroe aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de zoektocht naar zwemmogelijkheden in open water in Vlaanderen	25
ACTUELE VRAAG van Maurits Vande Reyde aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over een Vlaamse 5G-strategie	31
ACTUELE VRAAG van Freya Perdaens aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over een alcoholverbod op Vlaamse jeugdkampen	
ACTUELE VRAAG van Jeremie Vaneeckhout aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over een alcoholverbod op jeugdkampen	
ACTUELE VRAAG van Tinne Rombouts aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over een verbod op alcohol bij jeugdkampen	35
ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de federale arbeidsdeal en de impact ervan op Vlaanderen	43
ACTUELE VRAAG van Filip Brusselmans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de onwettige samenstelling van de bestuursorganen van vzw Flagey	47

ACTUELE VRAAG van Nadia Sminate aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de repatriëring van kinderen uit Syrië	51
ACTUELE VRAAG van Lise Vandecasteele aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de stijgende prijzen in woonzorgcentra	55
ACTUELE VRAAG van Sam Van Rooy aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de overlast veroorzaakt door allochtone jongeren in recreatiecentra	60
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	63
ONTWERP VAN DECREET houdende diverse bepalingen over de beleidsvelden Vlaamse sociale bescherming, gezondheidspreventie, algemene ziekenhuizen en gezondheids- en woonzorg – 1231 (2021-2022) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	64
Artikelsgewijze bespreking	64
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van diverse bepalingen in de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018 – 1251 (2021-2022) – Nrs. 1 tot en met 5	
Algemene bespreking	64
Artikelsgewijze bespreking	64
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft de voorbereiding van de transitie van sommige voorzieningen van Onderwijs naar Welzijn – 1252 (2021-2022) – Nrs. 1 tot en met 3	
Algemene bespreking	65
Artikelsgewijze bespreking	67
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs en tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid in functie van het hertekende inburgeringsbeleid – 1269 (2021-2022) – Nrs. 1 tot en met 3	
Algemene bespreking	67
Artikelsgewijze bespreking	76
ONTWERP VAN DECREET over de relancemaatregelen in het onderwijs – 1300 (2021-2022) – Nrs. 1 tot en met 3	
Algemene bespreking	76
Artikelsgewijze bespreking	76
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Philippe Muyters, Maaïke De Rudder, Steven Coenegrachts, Elisabeth Meuleman en Annick Lambrecht over de verdere ondersteuning van de gehandicaptensport – 1265 (2021-2022) – Nrs. 1 en 2	
Bespreking	77
ONDERZOEKSCOMMISSIE NAAR DE VEILIGHEID IN DE KINDEROPVANG Voorstel tot verlenging	79

ONTWERP VAN DECREET houdende diverse bepalingen over de beleidsvelden Vlaamse sociale bescherming, gezondheidspreventie, algemene ziekenhuizen en gezondheids- en woonzorg – 1231 (2021-2022) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	80
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van diverse bepalingen in de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018 – 1251 (2021-2022) – Nrs. 1 tot en met 5 Aangehouden stemmingsen Hoofdelijke stemming	80 81
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft de voorbereiding van de transitie van sommige voorzieningen van Onderwijs naar Welzijn – 1252 (2021-2022) – Nrs. 1 tot en met 3 Hoofdelijke stemming	81
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs en tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid in functie van het hertekende inburgeringsbeleid – 1269 (2021-2022) – Nrs. 1 tot en met 3 Hoofdelijke stemming	81
ONTWERP VAN DECREET over de relancemaatregelen in het onderwijs – 1300 (2021-2022) – Nrs. 1 tot en met 3 Hoofdelijke stemming	82
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Philippe Muyters, Maaïke De Rudder, Steven Coenegrachts, Elisabeth Meuleman en Annick Lambrecht over de verdere ondersteuning van de gehandicaptensport – 1265 (2021-2022) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	82
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	82
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	84
Individuele stemmingsen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	84

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Liesbeth Homans

– *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Karin Brouwers: ambtsverplichtingen;

Gwendolyn Rutten: familieverbindingen;

Imade Annouri, Alessia Claes, Piet De Bruyn, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Maaïke De Vreese, Sihame El Kaouakibi, Celia Groothedde, Carmen Ryheul, Willem-Frederik Schiltz, Mercedes Van Volcem: gezondheidsredenen.

MOTIE VAN ORDE**Opheldering over de stand van zaken**

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, ik maak gebruik van artikel 50 van het reglement om iets aan de orde te brengen. We hebben vandaag in de pers kunnen lezen dat de eerste ondervoorzitter van dit parlement blijkbaar boeken verstuurt in enveloppen die hij krijgt vanuit zijn mandaat, vanuit zijn functie. Daarvoor vraagt hij dan ook nog eens geld, terwijl die enveloppen hem gratis ter beschikking worden gesteld.

Ik vind dat het Vlaams Parlement dat niet over zijn kant kan laten gaan, dat er een onderzoek moet komen en dat we dat op het Uitgebreid Bureau moeten bekijken. Ik vind dit heel belangrijk en ik hoop dat heel veel collega's in dit halfroond dat belangrijk vinden. Het gaat om de geloofwaardigheid van het mandaat. De kloof tussen burger en politiek kun je alleen maar dichten als je zelf transparant omgaat met de middelen die ter beschikking worden gesteld.

Bij deze vraag ik u dan ook om dat punt maandag op het Uitgebreid Bureau te agenderen. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: We zullen dit maandag op het Uitgebreid Bureau bespreken.

Goed, collega Rzoska? *(Instemming)*

Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van Maxim Veys aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de steeds tragere bouw van sociale woningen

ACTUELE VRAAG van Vera Jans aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de oplopende achterstand in de bouw van sociale woningen

ACTUELE VRAAG van Guy D'haeseleer aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de achterstand bij de bouw van sociale woningen en de eventuele uitbreiding van de huurpremie

De voorzitter: De heer Veys heeft het woord.

Maxim Veys (Vooruit): Collega's, wie vindt er vandaag nog een betaalbare woning in Vlaanderen? Het zijn niet de studenten op zoek naar een kot. Het zijn ook niet de mensen die een andere achternaam hebben dan de meeste mensen die hier zitten en die op de huurmarkt zoeken. En het zijn zeker al niet de starters die een eerste woning willen kopen op de huisvestingsmarkt. Collega's, de woningmarkt in Vlaanderen zit helemaal vast. Dat zien we in de koop, in de private huur en nu ook in de sociale huur. De gewone Vlaming vindt nauwelijks nog een woning.

En uw beleid, minister, dat rammelt, dat is duidelijk. Keuzes worden niet gemaakt of bewust vermeden, en dat heeft effect. Laten we kijken naar de sociale huurmarkt. Daar is het rampzalig: de wachtlijsten stijgen daar jaar na jaar terwijl de budgetten zich opstapelen. U krijgt uw geld niet op. En u beloofde begin dit jaar beterschap. Maar we zijn al bijna in de helft van het jaar, en u zit nu op 8 procent van het budget. Vorig jaar zat u 'maar' op 12 procent. Het is dus nog erger dan vorig jaar. Als u zo verder doet, zult u meer dan 1500 miljoen euro – 1,5 miljard euro, collega's – niet uitgeven.

En wat heeft men aan grote aankondigingen als de prestaties, de daden, het beleid op zich laten wachten? Want deze regering, collega's, is een regering die enkel in actie komt als er schreeuwende krantenkoppen zijn. Dat hebben we gezien in het woonzorgbeleid en dat zien we in de kinderopvang. Maar in Wonen zien we zelfs dát niet.

En minister, dat komt omdat u steeds vasthoudt aan uw eigen gelijk. Terwijl Vooruit met oplossingen komt, kijkt u weg. U zegt dat het de markt is en dat u er niet aan kunt doen. Maar ondertussen komen er geen koten bij, is er nog steeds geen gelijke kans voor wie op de private huurmarkt een woning zoekt, en dwingt u het bouwen van die sociale woningen niet af bij de gemeenten. Nochtans hebt u alles in eigen handen, minister. Nog erger, u geeft het zelfs op. U lanceerde in januari een voorstel om dat geld dan maar aan de privé te geven, in de hoop dat ze dan misschien uw werk zullen doen.

Maar goed, het is duidelijk: acht jaar de N-VA op Wonen en de sociale woningbouw valt stil. Mijn vraag is heel simpel: welk plan hebt u, minister, om meer sociale woningen te voorzien voor wie vastzit op die peperdure private huurmarkt? En waarom zou het deze keer wél werken? (*Applaus bij Vooruit*)

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Vera Jans (cd&v): Voorzitter, minister, beste collega's, eerder deze week werden inderdaad cijfers bekendgemaakt, en daaruit blijkt dat de achterstand bij de sociale woningen blijft oplopen. En dat, minister, met net geen 170.000 mensen op de wachtlijst en een voorzien budget van maar liefst 4,5 miljard euro

deze legislatuur. Ook dit jaar is er voldoende geld beschikbaar voor die sociale huisvestingsmaatschappijen om goedkoop te kunnen lenen en dan sociale woningen te bouwen of te verbouwen.

Een aantal van de factoren die bijdragen aan de achterstand, zijn gekend. Een ervan is de hervorming naar de woonmaatschappijen zodat we kunnen eindigen met minder maar meer slagkrachtige woonmaatschappijen. Andere redenen die u aanhaalt, minister, zijn de economische consequenties van de Oekraïne-crisis, de nasleep van de coronacrisis, de duurdere grondstoffen en de materialenprijzen. In de prijzen die werden bekendgemaakt, kunnen we spreken over procenten. We gaan van 12 procent vorig jaar naar 8 procent dit jaar. We kunnen ook naar de daadwerkelijke bedragen kijken, dan gaan we van 130 miljoen euro vorig jaar naar 160 miljoen euro dit jaar. Uitgedrukt in percentages of in euro, het probleem blijft duidelijk, bekend en ernstig genoeg.

Het is uw ambitie, minister, om ervoor te zorgen dat de capaciteit in de sector vergroot, maar het probleem is niet nieuw en het is ons gekend: de omzetting van de budgetten naar bouw gaat te traag, veel te traag voor al die mensen die wachten op een sociale woning. Alhoewel uw pitstopanalogie pertinent kan zijn, lijkt niet alles gesmeerd te verlopen.

Ik vraag het opnieuw, minister. Wat gaat u doen om die achterstand niet verder te laten aanslepen? Wat gaat u doen om te zorgen voor een hoger bouw- en verbouwwitme voor sociale woningen? (*Applaus bij cd&v*)

De voorzitter: De heer D'haeseleer heeft het woord.

Guy D'haeseleer (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, begin dit jaar kregen de ongeveer 170.000 kandidaten voor een sociale woning de boodschap dat u uw geld niet uitgegeven kreeg. U moet zowat de enige minister zijn in dit land – in een land met zes regeringen lopen er nogal wat rond, nietwaar – die zijn geld niet op krijgt. Vorig jaar was er 1,1 miljard euro over en samen met de voorziene 900 miljoen euro voor dit jaar, betekent dit dat u op een berg geld zit van meer dan 2 miljard euro voor de bouw en renovatie van sociale woningen. Het is dan ook hemeltergend om te vernemen dat er in de eerste vier maanden van dit jaar slechts 192 miljoen euro is besteed, en dit in een periode dat we in een nooit geziene wooncrisis zitten in het algemeen en er een immens gebrek is aan sociale woningen in het bijzonder.

Ik zou daar in uw plaats niet al te fier op zijn, minister, want het duidt vooral op het falen van uw beleid, dat u 170.000 mensen in de kou laat staan. Het zijn mensen die zich in een sociaal en financieel zeer precaire situatie bevinden.

U hebt al veel initiatieven aangekondigd, ik verwijs hier naar de 500 miljoen euro die u naar de private sector wilde versluizen. Maar behalve het feit dat u tijdens die plenaire vergadering openlijk door minister Crevits werd teruggefloten, en in uw hemd gezet, hoor ik daar niets meer van. Het overleg loopt, krijg ik stevast te horen als ik u daarover in de commissie ondervraag. Het is dus duidelijk dat we ook dit jaar afstevenen op een fiasco op het gebied van de bouw en renovatie van sociale woningen en dat al die wachtenden niet veel meer van u moeten verwachten.

Minister, we vragen u daarom dat u het beschikbare geld niet laat verloren gaan en inzet op de verruiming van de huurpremie om de financiële pijn van heel wat huurders te verzachten.

Verder is het zo dat de massale immigratie het probleem alleen maar erger maakt. Onze eigen mensen zijn niet alleen slachtoffer van uw falend beleid, ze moeten ook nog eens aanschouwen dat duizenden migranten hun intrek nemen

in sociale woningen en ze dus de facto nog langer in de kou moeten blijven staan. Minister, bent u bereid om de wachttijd voor de toekenning van een sociale huurpremie te verkorten en het toepassingsgebied te verruimen? Hoe zit het met dat overleg binnen de Vlaamse Regering over die beloofde 500 miljoen euro?

De voorzitter: Minister Diependaele heeft het woord.

Minister Matthias Diependaele: Voorzitter, mijnheer Veys, als oppositielid doet u natuurlijk wat u hoort te doen, maar het zeer zwarte, slechte beeld dat u schetst van onze woningmarkt, is overdreven. Er is nog altijd een sociale huisvestingsmarkt die vandaag nog altijd meer bouwt dan er gebouwd werd onder de laatste minister van de socialistische partij. In die zin doen we het vandaag nog altijd beter.

U zegt dat ik beloftes gedaan heb dat het dit jaar beter zou gaan. Neen! Ik heb zeer duidelijk, bij het begin van de hervorming waar we het straks nog over gaan hebben, in het volle besef dat we de sector door een heel zwaar hervormings-traject loodsen, gezegd dat dit zijn effect zal hebben. Ik heb niet beloofd dat het onmiddellijk dit jaar al tot betere resultaten zou leiden. Als politicus moet je altijd zeer goed opletten wat je belooft, en ik heb dat zeker niet beloofd.

Ik steek niet onder stoelen of banken dat er wel degelijk een probleem is. Er is een probleem waar we al langer mee worstelen, want de laatste tien jaar slagen we er niet in om in Vlaanderen meer dan 650 tot 700 miljoen euro per jaar om te zetten in sociale woningen. Dat probleem bestond al vroeger en we zijn er niet in geslaagd om die trend om te keren. We hebben wel de intentie om dat te doen. Deze Vlaamse Regering is begonnen met de intentie om voor 4,5 miljard euro te investeren in de sociale woningbouw en heeft dat geld ook aan de kant gezet. Het gaat voor alle duidelijkheid niet om 4,5 miljard euro dat aan de kant ligt. Dat is een lenigingsmachtiging. Mijnheer D'haeseleer, uw vraag is in die zin geheel onzinnig. Ik had gehoopt dat mensen die het woonbeleid opvolgen dat onderscheid toch zouden hebben gekend. Je kunt dat geld niet zomaar omzetten in een verhoging van subsidies, premies of wat dan ook. Dat gaat niet. Dat is niet mogelijk voor diezelfde bedragen. Ik kom daar straks voor een deel nog op terug.

Het probleem is dat we dat geld niet volledig omgezet krijgen in sociale woningen. De redenen daarvoor zijn velerlei. Eerst en vooral is er de coronacrisis geweest. Iedereen kent de problematiek van de 'supply chain' waar we momenteel onder lijden. Dat zorgt ook voor stijgende bouwpreizen. Het is op dit moment niet altijd een goede zaak om te bouwen. Een sociale huisvestingsmaatschappij die haar financiën min of meer in orde wil houden, gaat ook kijken of het nu al rendabel is om dat te doen en of de businesscase die ze over dat project heeft opgebouwd, vandaag nog steek houdt.

Daarnaast is er een algemene trend dat zowel elk bouwproject heel wat weerstand uitlokt. We hebben het daar ook in de commissie over gehad. Dat is niet alleen, maar zeker het geval bij sociale woningen. Mijnheer Veys, u weet dat maar al te goed. Er is het nimbysyndroom (not in my backyard). Je krijg veel meer procedures dan pakweg tien of vijftien jaar geleden. Dat zorgt allemaal voor vertraging.

We hebben er heel duidelijk voor gekozen om dat probleem aan te pakken. We hebben dat wel gedaan in het volle besef... Mijnheer Veys, u mag gerust zeggen dat u die keuze niet zou hebben gemaakt, maar kom dan ook niet klagen dat je op lange termijn ook aan die 650 tot 700 miljoen euro niets zou kunnen doen. We hebben ervoor gekozen om nu een hervormingstraject te doorlopen om de bouwcapaciteit van die sociale huisvestingssector te verhogen. We zijn die oefening nu aan het maken. Die hervorming is bezig. U kent die maar al te goed.

Daarnaast zijn er nog een paar zaken. We hebben ze allemaal meegegeven. Eerst en vooral oordeelt de beoordelingscommissie continu of een project mag plaatsvinden. Vroeger gebeurde dat drie of vier keer per jaar en nu doet ze dat continu. Dat betekent dat er geen enkel project op een wachtlijst staat. Alle projecten die in orde zijn en voldoen aan de voorwaarden, kunnen onmiddellijk plaatsvinden.

We hebben een oproep gedaan voor woonbeleidsconvenanten. Ongeveer 65 gemeenten zijn daarop ingegaan en dat vertegenwoordigt 3500 woningen. Die projecten lopen allemaal. Het raamcontract Design & Build voor appartementen is gelanceerd. We hebben een intensifiëring van de CBO-oproep (constructieve benadering overheidsopdrachten) en een aanpassing van de ontwerprichtlijn Simulatietabel en van het leningplatform. Dat is heel belangrijk: de bouwprijzen zijn al eind vorig jaar gestegen. We hebben daar onmiddellijk op ingespeeld en ervoor gezorgd dat we eerst zelf een verhoging deden, maar dan ook een systeem inbouwden dat naarmate de bouwprijzen nog zouden stijgen, dat plafond ook zou verhogen. We hebben een voorbeeldbestek voor Design & Build, een raamcontract voor Design & Insulate en een oproep voor innovatieve projecten waar ik heel veel in zie op lange termijn. Dat gaat niet van vandaag op morgen.

We hebben een studie voor de doorlooptijd, de studie van innovatieve sociale woningbouw en ga zo maar verder. U hebt ze allemaal gekregen. We hebben ook mobiele woonunits aangekocht en dat bestek twee weken geleden voltooid. Bij verhuisbewegingen moesten we mensen uit hun huis zetten voor renovaties. Nu kunnen we dat opvangen met de mobiele woonunits zodat die andere woningen ondertussen kunnen worden gebruikt. We hebben wel degelijk heel wat oplossingen aangereikt.

Ik wijs er ook op dat de ondersteuning die we bieden aan mensen met een woonnood niet alleen sociale woningbouw is. Mijnheer D'haeseleer, u vraagt een verhoging van de premie of de subsidie. Eerst en vooral is dat geen goed idee. Je kunt niet alles oplossen met er zomaar meer geld tegenaan te gooien. Vergeet niet dat andere mensen dat geld keer op keer moeten opbrengen. Als je honderd woningen hebt en er vallen vijf mensen uit de boot, dan schuiven die in als je die een hogere premie of een subsidie geeft. Maar dan vallen er vijf andere mensen uit de boot want je hebt nog altijd maar honderd woningen. Politiek kan dat mooi klinken, maar structureel heb je met zo'n premie en subsidie niets opgelost. Je hebt geen enkele woning meer gecreëerd. Dat moeten we doen. We hebben meer woningen nodig. De budgetten voor de huurpremie en -subsidie zijn al verhoogd, maar het zou niet verstandig zijn om die nog meer te laten stijgen.

Kijk, ik ben er mij ten volle van bewust dat we, bij aanvang van deze legislatuur, het onszelf eigenlijk moeilijk gemaakt hebben. Wij hebben er zelf uitdrukkelijk voor gekozen om de grootste hervorming van de sociale huisvestingssector ooit door te voeren. Het was veel gemakkelijker geweest om die keuze niet te maken. Dan zouden we vandaag die vragen niet gehad hebben. Maar ik ben ervan overtuigd dat we op lange termijn, dankzij die hervorming, de bouwcapaciteit gaan kunnen verhogen. Als we dan ook de andere problemen – zoals ruimtegebruik en dergelijke meer – kunnen aanpakken, dan gaan we wel degelijk de capaciteit van de sociale huisvestingssector kunnen verhogen.

De voorzitter: Goed. Kan ik misschien bij dezen onze voormalige collega Valerie Taeldeman, die daar met haar OKAN-klasje (onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers) in de tribune zit, verwelkomen? Heel leuk om u nog eens terug te zien. (*Applaus*)

De heer Veys heeft het woord.

Maxim Veys (Vooruit): Dank u voor uw antwoorden, minister. U communiceert hier weer in uw gekende stijl: een beetje geagiteerd. Maar u zei het net zelf: u

hebt niets opgelost, u hebt veel te weinig woningen gecreëerd. U beschuldigt mij of Vooruit ervan dat wij een zwart beeld schetsen van de woningmarkt. Ja, dat is ook de realiteit. U hebt veel cijfers opgenoemd. Ik zal 1 cijfer noemen: 250 jaar. Dat is de termijn die nodig is om die wachtlijst op te lossen. 250 jaar! Een kwart millennium. Maar u blijft zeggen dat we nu een pitstop aan het nemen zijn, om op de lange termijn iets te gaan doen. Maar dit lijkt dan niet op een pitstop, dit is al 2 jaar bezig. Dat is geen pitstop, dat is de auto in de garage zetten, de wielen eraf halen, de carrosserie eraf halen, en niet zeker zijn dat hij nog zal rijden.

Als u spreekt over 'de lange termijn', dan zal ik u een simpele vraag stellen, minister: wanneer zult u die wachtlijst beginnen in te korten? Vanaf wanneer zal het opnieuw vooruitgaan met de sociale woningbouw? Vanaf wanneer zult u zorgen voor een echte oplossing? Dat is mijn vraag aan u. *(Applaus bij Vooruit, Groen en de PVDA)*

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Vera Jans (cd&v): Dank u wel voor uw antwoord, minister. U hebt verwezen naar de huurondersteuning: de huurpremie en huursubsidie. Ik wil u daarover ook een bijkomende vraag stellen. Mensen die recht hebben op een huurpremie zijn, voor alle duidelijkheid, mensen die vier jaar op een wachtlijst staan, aan een hele hoop voorwaarden voldoen, en in de tussentijd hun plan moeten trekken op de private markt. Van al die mensen neemt maar 50 procent die huurpremie op, 50 procent van alle rechthebbenden. U weet dat we daar, vanuit de cd&v-fractie, voorstellen voor hebben gelanceerd. U hebt gezegd dat u een studie ging laten doen. Die zou eerst in het voorjaar klaar zijn, en dan in de zomer. We blijven wachten. Minister, als er niet voldoende woningen bij komen, dan denk ik dat het wel van cruciaal belang is dat we voor de mensen die moeten overleven op de private markt ervoor zorgen dat ze datgene waar ze recht op hebben ook krijgen.

Welke maatregelen gaat u nemen om te zorgen dat zij die recht hebben op de huurpremie die ook ontvangen? *(Applaus bij cd&v)*

De voorzitter: De heer D'haeseleer heeft het woord.

Guy D'haeseleer (Vlaams Belang): Minister, u hebt daarjuist verwezen naar de laatste socialistische minister die bevoegd was voor wonen en u zei dat uw cijfers beter zijn. Als het uw ambitie is om het slechter te doen dan slecht, dan bent u inderdaad goed bezig. Want de laatste tien jaar zijn er nog nooit zo weinig sociale woningen bijgebouwd als in 2021. Uw antwoord is dan ook uitermate ontgoochelend. U kondigt in de commissie altijd veel maatregelen aan, maar de cijfers zijn wat ze zijn. Ik hoor ook geen concrete resultaten van uw overleg binnen de Vlaamse Regering, want daar zwijgt u nog altijd over. Hebt u nu al met minister Crevits en minister Somers samengezeten daarover? Ik heb trouwens stilaan de indruk dat het u goed uitkomt dat er geen maatregelen worden genomen, omdat u als minister van Begroting het saldo van 2021 dat dit jaar niet meer wordt gebruikt, kunt gebruiken om uw begroting op te smukken. Ik denk dat dat uw echte verdoken agenda is. Dat zou toch wel een zeer cynische benadering zijn.

Minister, ik heb het daarstraks ook gehad over de massale instroom van immigranten, die de problematiek ... ik ga mijn vraag stellen, voorzitter ... alleen maar schrijnender maken, en ook gezorgd hebben voor onleefbare sociale woonwijken ...

De voorzitter: Dat is geen vraag, dat is een vaststelling.

Guy D'haeseleer (Vlaams Belang): ... waar weinig Vlamingen zich nog thuis voelen. Mijn bijkomende vraag is dan ook of u bereid bent om het begrip 'lokale binding' te verstrengen, zodat we de instroom van vreemdelingen in onze sociale

woningen kunnen afremmen, en wat ons betreft, stoppen. Ik denk dat daar bij de Vlamingen een heel grote draagkracht ... *(Opmerkingen. Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Mevrouw Smeyers heeft het woord.

Sarah Smeyers (N-VA): Ik moet daar misschien niet op antwoorden, mijnheer D'haeseleer, maar betreffende de 'lokale binding' staat het de lokale schepenen vrij om daar zo streng mogelijk in te zijn. Ik denk dat u dat zelf weet.

Minister, ik heb u dit in het verleden ook al eens gezegd: u hebt het uzelf niet gemakkelijk gemaakt door resoluut te kiezen voor die hervorming van het woonlandschap wat betreft de sociale huisvestingsmaatschappijen. We wisten allemaal, en u wist dat ook, dat dat een zure appel zou zijn om door te bijten. We zitten halverwege die zure appel. We moeten erdoor. Ik ben er zeker van dat hij snel verteerd zal zijn en dat we dan op termijn in een stroomversnelling zullen gaan. 'Reculer pour mieux sauter', zoals dat heet. Die schaalvergroting qua woonmaatschappijen zal renderen. Ik zie dat zelf op het terrein.

En het is ook niet zo, collega's, dat er niets gerealiseerd wordt en dat de huisvestingsmaatschappijen die nu opereren, zitten te wachten tot er iets gebeurt. Maar de problemen zijn gekend. De traagheid is er. Maar ik ben er zeker van dat wij op lange termijn gelijk zullen krijgen.

De voorzitter: Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Ann De Martelaer (Groen): Minister, we weten allemaal dat het aantal sociale woningen verdubbeld moet worden. De hele fusieoperatie waar u daarjuist naar verwees, vraagt heel veel tijd, middelen en energie, en dat terwijl er meer dan 170.000 gezinnen op de wachtlijst staan voor een sociale woning.

Ik wil even verwijzen naar het sociaal objectief van de gemeenten. Ik woon toevallig in een gemeente in Vlaams-Brabant, Lubbeek, met de gekende burge-meester van uw partij, die al meer dan tien jaar plannen maakt voor sociale woningen. En die plannen blijven altijd maar op papier bestaan. Hoe gaat u ervoor zorgen, minister, dat gemeenten die al jaren plannen, maar niet bouwen, toch aan hun gemeentelijk sociaal objectief kunnen beantwoorden? *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Dank u wel voor uw reactie, minister. De eerste twee vraagstellers van daarnet focussen nogal op het klassieke discours van uitbreiding van het socialewoningenaanbod via het bouwen van woningen. Dat is natuurlijk één aspect, maar u weet dat ik een heel groot pleitbezorger ben om ervoor te zorgen dat het actuele aanbod op een efficiëntere manier wordt ingezet.

Ten tweede weet u dat ik ook enorme voorstander ben om de nieuwe woonvormen en nieuwe samenlevingsvormen ook meer te gaan integreren in de sociale woningmarkt.

En ten derde denk ik dat er eens grondig moet worden onderzocht op welke manier we meer betrokkenheid kunnen hebben van private investeerders om de wooncrisis waarin we nu zitten, ook meer via die weg te gaan oplossen.

Mijn vraag aan u is dan ook hoe u het aandeel in de sociale huur wilt verhogen, om de private sector meer te gaan stimuleren om uw doelstelling te behalen. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): 'Reculer pour mieux sauter': als de N-VA Frans begint te spreken, dan weet je dat ze een probleem hebben om het een en ander uit te leggen. Minister, aan één ding zal het niet liggen dat we te weinig sociale woningen hebben, en dat is wel aan uw uitleg. Op het terrein staat ondertussen alles stil. U bent minister van Wonen. Er zijn in tien jaar tijd niet zo weinig sociale woningen bijgekomen als vorig jaar, maar het enige wat u hier komt vertellen, is een lange lijst maatregelen en wat u allemaal niet aan het doen bent. En ondertussen staan er 170.000 mensen op de wachtlijst en wordt die wachtlijst alleen maar langer.

U bent verantwoordelijk voor het woonbeleid in Vlaanderen. U kunt meer doen. U kunt zorgen dat de gemeenten die vandaag niet hun best doen, aangepord worden. U kunt zorgen dat er meer dan 668 woningen bijkomen op een jaar. U kunt de remmen in het financieringssysteem wegnemen waar de Vereniging van Vlaamse Huisvestingsmaatschappijen op wijst. Maar u doet het niet.

En dus is mijn vraag aan u, minister, wat uw ambitie is. Hier volgend jaar opnieuw staan en zeggen wat voor een lange lijst maatregelen u hebt genomen? Of gaat u zorgen dat die versnelling er eindelijk komt, dat die er dit jaar nog komt en dat we die wachtlijsten eindelijk kunnen inkorten?

De voorzitter: Minister Diependaele heeft het woord.

Minister Matthias Diependaele: Dank u wel voor de bijkomende vragen en opmerking.

Eerst en vooral, mijnheer Veys, dat is niet netjes. Ik ben niet geagiteerd. U weet dat best. Ik reageer zo niet. Iedereen heeft zijn stijl, maar geagiteerd ben ik niet. Waar ik mij wel aan stoer, maar meer uit een treurnis, omdat ik het jammer vind, is dat langetermijndenken in de politiek blijkbaar niet meer toegelaten is. Er doet zich een probleem voor en dan moet er onmiddellijk, de dag nadien, een oplossing zijn. En als dat niet zo is, kan er met die stok geklopt worden zoveel je waar wilt. *(Applaus bij de meerderheid)*

Dat vind ik in alle eerlijkheid een heel kwalijke evolutie. Waarom? Omdat je onder druk van die kortetermijnoplossing dikwijls foute keuzes gaat maken, en dikwijls de gemakkelijkste keuzes, die politiek het gemakkelijkst uitlegbaar zijn en waarmee ik hier waarschijnlijk zelfs niet zou zijn, omdat u mij waarschijnlijk zelfs niet uitgenodigd zou hebben naar het parlement, maar dat is nu net de keuze die we niet gemaakt hebben.

We zijn wel degelijk voor die langetermijnoplossing gegaan, de moeilijkste oplossing, maar dat is de oplossing die ons volgens mij op lange termijn het grootste voordeel gaat geven.

Het tweede wat u zegt, dat je 250 jaar nodig hebt, is ook niet eerlijk. Ik zou de jongste cijfers eens moeten opzoeken, maar als ik me niet vergis gebeuren er nog altijd meer dan 8000 toewijzingen per jaar. De doorlooptijd, de gemiddelde wachttijd voor een sociale woning is rond de 4 jaar, met het voorbehoud dat het misschien niet de meest recente cijfers zijn. Dat kaderen in die 250 jaar is gewoon niet eerlijk.

Nu, op welke termijn wil ik een oplossing? In alle eerlijkheid denk ik dat er nu inderdaad sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) bezig zijn met die hervorming. Dat is heel begrijpelijk. Het is een zeer zware hervorming. Ik snap dat je die energie daar ook voor een deel moet in steken. Maar die projecten zijn nog wel in ontwikkeling. Ik vermoed dat zodra die hervorming achter de rug ligt, we redelijk snel gaan zien dat daar een evolutie in zit. En er is nog een tweede kant. Jullie weten allemaal dat de gemiddelde doorlooptijd van een bouwproject op dit

moment vier tot zeven jaar is. Ik reken wat ruim. Dat betekent dat zodra de nieuwe woonmaatschappijen er gaan zijn, het nog zijn tijd gaat duren tegen dat je echt die cijfers ziet stijgen. Ik zou andere dingen kunnen beloven want het zal waarschijnlijk voor mijn opvolger zijn om daarmee geconfronteerd te worden. Maar ik denk dat dat een realistische inschatting is van hoe het zou lopen.

Dan heb ik nog een paar concrete zaken: de huurpremie, de non-take-up is een absolute bezorgdheid. We gaan daar achteraan want dat is inderdaad iets heel vreemds. We moeten weten wat de oorzaak daarvan is om daar goed op te kunnen reageren.

Met betrekking tot de premie en de subsidie: de gemakkelijksoplossing 'we gaan er meer geld insteken en daarmee is het allemaal opgelost' is een slecht idee. Je moet eerst en vooral weten dat de budgetten voor de huursubsidie en de huurpremie de laatste vijf jaar al verdubbeld zijn. Er wordt al een pak meer een beroep op gedaan. Ten tweede denk ik dat als je er effectief meer gaat insteken – dat is een optimum, het is moeilijk om te vinden waar je curve op het hoogste punt zit – je ook negatieve effecten gaat hebben waardoor je de woonmarkt gaat verstoren en de prijzen zelf gaat opdrijven. En dat wil je net voorkomen. Maar goed, dat is dat optimum zoeken. Daarover kunnen we heel lang discussiëren.

Een volgende vraag betreft het geconventioneerd verhuren. Dat ligt nog altijd op de tafel van de regering. Daar voeren we constructieve gesprekken over. Ik hoop daar snel mee te landen. Maar mijnheer D'haeseleer, het idee dat ik het zou tegenhouden voor de begroting, dat is verleidelijk, maar dat is helemaal niet het geval, omdat dit aan de begroting an sich niks doet. Dit heeft geen effect op de begroting op zich. Dit heeft effect op de schuldgraad. De miljoenen euro's die niet uitgegeven worden zijn een schuldvermindering, maar die heeft eigenlijk geen effect op de recurrente begrotingscijfers. Dat zijn twee gescheiden zaken.

Over het bindend sociaal objectief (BSO) in Lubbeek ga ik me hier niet uitspreken. Ik ken het niet. Ik weet dat niet, maar ik neem aan dat u zelf wel contacten hebt om daar een keer naar te vragen.

Over de nieuwe vormen hebben we het al gehad. In alle eerlijkheid – dat is ook al een herhaling van de commissievergadering – denk ik dat het succes daarvan zal afhangen van wat het precies is. Het zal altijd een beetje beperkt zijn. De Vlaming blijft een baksteen in de maag hebben. Die blijft nog altijd in de eerste plaats absoluut streven naar eigenaarschap van zijn woning. Maar anderzijds – en daar zijn we het absoluut over eens – moeten wij als overheid een kader aanbieden voor elke juridische belemmering die de mensen tegenhoudt om te wonen in de woning die zij willen of op de manier die zij willen. Maar binnen dat kader vind ik dat 'vrijheid blijheid' geldt. Iedereen heeft daar zelf in te kiezen. Ik voel me niet geroepen als politicus om aan mensen te zeggen hoe zij moeten wonen of niet moeten wonen. Uw oproep om private investeerders te betrekken, kan ik alleen maar ondersteunen. Hoe je het ook draait of keert, uiteindelijk komt het neer op aanbod.

Deze morgen hebben we trouwens ook het overleg gehad in het kader van de studentenkamers. Daar was een paar weken en maanden geleden een vraag over. Dat was zeer constructief. We hebben daar echt wel een tijdspad op gezet, en we gaan nu kijken wat we concreet kunnen gaan doen. Maar de algemene consensus daar is dat er maar één belangrijke manier is om het op te lossen en dat is het aanbod optrekken. Uiteindelijk is dat de enige manier waar je echt structureel een verschil kunt maken. We hebben meer woningen nodig: sociale woningen, woningen op de particuliere woonmarkt, koopwoningen, maar evengoed studentenkamers, enzovoort. Tegen 2050 hebben we ongeveer vierhonderdduizend wooneenheden nodig.

Ja, het zal alle hens aan dek zijn om dat te gaan realiseren. Maar we blijven daar geconfronteerd worden met heel wat andere zaken zoals eerst en vooral ruimte, de bouwrijzen die alleen maar stijgen, en de klimaatuitdagingen, waardoor we ook tegelijk heel wat renovaties moeten doen. Van al die problemen één oplossing maken, is een bijzondere uitdaging. Betreffende de sociale huisvestingssector denk ik dat we met die hervorming de belangrijkste stappen zetten, maar daar zal nog veel meer moeten gebeuren in een veel bredere omgeving de komende tientallen jaren.

De voorzitter: De heer Veys heeft het woord.

Maxim Veys (Vooruit): Inderdaad, minister, er zal nog heel veel moeten gebeuren. Dat is ongeveer het enige waarover ik kan akkoord gaan met u. De conclusie is, helaas, dat uw antwoorden, net zoals uw beleid, vandaag niemand vooruithelpen. Dat is zeer zuur, vooral voor de Vlaming, want betaalbaar wonen is een recht voor iedereen. Alle partijen in dit parlement spreken zich daar zo over uit. Het valt me op dat ik zelfs bij uw meerderheidspartners geen overdreven vertrouwen hoor dat uw beleid de oplossing zou zijn. Ik denk dat u daar nog heel wat werk aan de winkel hebt.

Mevrouw De Vroe, u beschuldigt me ervan dat ik een klassiek discours hanteer als het over betaalbaar wonen gaat. Ik weet dat uw fractie het liefst iedereen na negen jaar 'buitenshot' uit een sociale woning. Als dat het voorstel, het alternatief is, dan verkondig ik met plezier een klassiek discours in dit parlement.

Het gebrek aan koten, collega's, het gebrek aan een eerlijke kans op de huurmarkt, het gebrek aan betaalbare woningen, komt er niet zomaar. Dat is de markt die niet werkt. Het gaat over keuzes die bewust gemaakt worden maar die niet werken. Ze zorgen voor nog meer achterstand en nog meer stilstand.

U had het over treurnis, minister, maar u trekt mijn cijfer in twijfel over hoe lang het duurt om de wachtlijst op te lossen. En u komt naar een debat over trage sociale woningbouw zonder zelf de recentste wachttijdduur op te zoeken. Dat baart mij pas echt zorgen. Wat we nodig hebben is een minister die aan de kant staat van wie vooruit wil in het leven en die niet de stilstand organiseert door foute keuzes. Daar verzet ik mij tegen. *(Applaus bij Vooruit, Groen en de PVDA)*

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Vera Jans (cd&v): Het probleem waarover we vandaag opnieuw debatteren is niet nieuw. We moeten er inderdaad dringend voor zorgen dat het geen oud zeer wordt. Feit is dat we vandaag zitten met steeds meer mensen die wachten op een sociale woning maar die moeten overleven op de private markt waar ze ongeveer 800 euro huurgeld per maand moeten betalen, terwijl ze moeten rondkomen met een loon of een pensioen van pakweg 1300 euro per maand. Vaak is dat dan nog voor woningen van twijfelachtige kwaliteit. Bovendien, en dat vind ik belangrijk, maakt voldoende sociaal woonaanbod wonen betaalbaarder voor iedereen, ook voor diegenen die sociaal wonen niet nodig hebben. En daarom, minister, vinden wij echt dat we er nu iets aan moeten doen. *(Applaus van Peter Van Rompuy en Joke Schauvliege)*

De voorzitter: De heer D'haeseleer heeft het woord.

Guy D'haeseleer (Vlaams Belang): Minister, u zegt dat u nog heel wat kunt beloven. Niemand vraagt dat u nog belooft. Iedereen vraagt dat u uitvoert wat u al beloofd hebt. Met het langetermijndenken waarover u spreekt is niemand geholpen. Leg dat maar eens uit aan die honderdduizenden Vlamingen die het momenteel moeilijk hebben om de eindjes aan elkaar te knopen op het einde van de maand. U zult duidelijk niet voor de ommekeer zorgen op het vlak van bouw

en renovatie van sociale woningen, en al zeker niet wat betreft de bescherming van onze eigen mensen tegen de massale instroom van vreemdelingen.

Mevrouw Smeyers, wat de lokale binding betreft, zegt u dat de lokale besturen daar verder kunnen in gaan. Wel, ze doen dat grosso modo niet. Ook niet die lokale besturen die bestuurd worden door onder andere de N-VA. Het zal dus vanuit Vlaanderen moeten worden opgelegd.

In ieder geval, minister, u kijkt ervan weg. U bent ondertussen met de N-VA verworden tot een van de traditionele partijen, de toekomstige vervanging van de andere traditionele partijen die zullen verdwijnen. Maar wij van het Vlaams Belang zullen het ook in de toekomst blijven opnemen en we zullen blijven strijden voor een politiek waarbij onze mensen op de eerste plaats komen, ook en vooral in de sociale sector. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Brecht Warnez aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de oproep van steden en gemeenten (VVSG) voor een duurzame oplossing voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen bij Vlaamse gastgezinnen

ACTUELE VRAAG van Katja Verheyen aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de opvang van Oekraïense vluchtelingen bij opvanggezinnen

De voorzitter: De heer Warnez heeft het woord.

Brecht Warnez (cd&v): Collega's, toen de Oekraïenecrisis uitbrak hebben heel veel Vlamingen zich solidair getoond. Ze hebben hun warme hart getoond. Er waren inzamelacties, buddy's trokken op pad en er waren heel wat Vlamingen die een vrije plek aanboden voor tijdelijke opvang van vluchtelingen. Daardoor zijn in ons land heel veel Oekraïense vluchtelingen tijdelijk gehuisvest in gastgezinnen. Dat was een goede tijdelijke oplossing want ze heeft ervoor gezorgd dat wij als overheid even tijd kregen om ons te organiseren. Bovendien heeft het ervoor gezorgd dat geen enkele Oekraïense vluchteling op straat heeft moeten slapen. De maatregel was bedoeld om een maand of drie te duren. Op lange termijn is dat niet houdbaar en dat horen we nu al. Er is wat wrevel in sommige gastgezinnen. Soms klikt het niet helemaal of er zijn andere zaken die spelen. De vakantie komt eraan en het is natuurlijk ook voor het gastgezin fijn om op vakantie te kunnen.

Je kunt die Oekraïense vluchtelingen uiteraard niet zomaar op straat zetten. We hebben een duurzame oplossing nodig.

Wat doen die gastgezinnen dan? Die gaan aankloppen bij het bestuur dat het meeste nabij is, het lokale bestuur. De gemeenten hebben al heel veel inspanningen geleverd in deze crisis. Ze hebben al heel veel gedaan en ze helpen die gastgezinnen ook zoeken naar een oplossing. Veel maatschappelijk werkers hebben nazorg gedaan, zijn op zoek, maar zitten vandaag op hun tandvlees.

Daarom vraagt de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) aan Vlaanderen om een langetermijnperspectief te geven aan de lokale besturen: waar gaan we naartoe, wat wordt er van lokale besturen verwacht. Zelf gelooft de VVSG in collectieve voorzieningen, kleinere nooddorpen, een uitbreiding van kleinere nooddorpen omdat dat makkelijker beheersbaar is. Daarnaast vragen ze ook om gemakkelijker gegevens uit te wisselen zodat ze kunnen zien waar er nog

plekken vrij zijn in de naburige gemeenten. Tot slot stelt de VVSG dat de huidige financiële compensatie onvoldoende is en dat er extra middelen vereist zijn.

Minister, wat zult u doen om de lokale besturen te ondersteunen?

De voorzitter: Mevrouw Verheyen heeft het woord.

Katja Verheyen (N-VA): Voorzitter, collega's, ministers. Minister Diependaele, maar het maakt niet uit ...

De voorzitter: Ze zullen allebei antwoorden, weliswaar binnen de vier minuten.

Katja Verheyen (N-VA): Prima.

Collega's, 'lovenswaardig' was het woord dat mijn fractie en ik gebruikten toen vele Vlamingen hun hart en hun huis openden voor de vele Oekraïense vluchtelingen die de Russische gruwel ontvluchtten. Veel Vlamingen openden hun huis toen bleek dat de Federale Regering er niet in slaagde om in die opvang te voorzien. Het stond in de sterren geschreven dat er problemen van zouden komen. We hebben keer op keer de mensen van de Federale Regering die dit op gang hebben gebracht, gewaarschuwd. We hebben gewaarschuwd hier in de plenaire. We hebben gewaarschuwd in de commissie, in dit parlement maar ook in het parlement aan de overkant van de straat. We hebben gewaarschuwd dat er van private opvang voor vluchtelingen problemen zouden komen. Hoe lovenswaardig dit ook is, het is een uitdaging van jewelste. Waar we voor waarschuwen, zien wij vandaag in het groot gebeuren.

Na bijna vier maanden van opvang zien we dat de gastgezinnen aan het eind van hun Latijn zijn. We staan nu voor de zomervakantie, wat ook weer een extra probleem is want heel wat van die gastgezinnen willen met vakantie vertrekken, maar ze willen vanzelfsprekend hun Oekraïense gasten niet zomaar achterlaten.

Veel gezinnen maar ook lokale besturen zitten met de handen in het haar en weten niet goed wat ze met hun Oekraïense vluchtelingen moeten aanvangen. Dat zijn signalen die niet alleen de VVSG en de lokale besturen opvangen, maar het zijn ook signalen die wij opvangen.

Ministers, u weet beiden dat de VVSG heel lovend was over de maatregelen die de Vlaamse Regering en u in het bijzonder in deze crisis hebben genomen, maar ze vragen tegelijkertijd structurele oplossingen, duurzame oplossingen voor de opvang, collectieve huisvesting voor een heel specifieke groep van mensen. De gastgezinnen geven zelf ook aan dat ze een probleem hebben en vragen naar duidelijkheid. Het is goed dat die duidelijkheid gegeven wordt.

Wat is uw reactie op de vraag van de VVSG en bij uitbreiding op de noodkreet van de gastgezinnen? (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Laat mij beginnen met te zeggen dat ik, ook namens mijn collega, dank wil uitspreken ten aanzien van de gemeentebesturen en de talloze Vlamingen die zich onbaatzuchtig hebben ingezet voor de oorlogsslachtoffers, de Oekraïense vluchtelingen die op de vlucht zijn voor die agressieve oorlog die Poetin daar heeft georganiseerd en gecreëerd. Miljoenen vluchtelingen, een deel daarvan is in Vlaanderen terechtgekomen en we hebben dat op korte termijn goed kunnen organiseren, dankzij de hulp van velen.

We hebben zeer snel een taskforce opgericht. We hebben webinars georganiseerd. We hebben ook zeer snel financiering vrijgemaakt voor de lokale besturen. Als we vandaag naar de foto kijken, dan zien we dat 15.581 mensen opgevangen

zijn, van wie twee derde bij private gezinnen en een derde publiek. Daarnaast en daarbovenop zijn er nog 10.183 plaatsen beschikbaar, die op dit moment niet ingevuld zijn maar beschikbaar zijn voor huisvesting of herhuisvesting van Oekraïense vluchtelingen, 40 procent publiek en 60 procent privaat. Op dit moment hebben we de zaken goed onder controle.

Bij lokale besturen zijn er op dit moment wel vragen en spanningen die groeien. Ik heb dus heel veel begrip voor de vragen van de VVSG. Gouverneurs kunnen daarin een goeie rol spelen en hebben ook die opdracht gekregen. Ze hebben ook ondersteuning gekregen om dat te doen.

Wanneer een gemeentebestuur niet goed meer weet waar het iemand kan onderbrengen, kan het een beroep doen op de gouverneur voor het zoeken naar andere plaatsen. Maar tegelijkertijd moeten we vooruitkijken en dat is wat we met de Vlaamse Regering doen. Vrijdag zullen we beslissingen nemen over de manier waarop we de capaciteit kunnen uitbreiden, de financiering van de gemeenten duurzaam kunnen maken en van een 'en-en-enverhaal' een succes kunnen maken, want het zal zowel publiek, privaat als collectief zijn in het antwoord op de uitdagingen waar we voor staan. En dan geef ik graag voor de resterende tijd het woord aan mijn collega.

De voorzitter: Minister Diependaele heeft het woord.

Minister Matthias Diependaele: Aanvullend op wat collega Somers zegt, werken we heel goed samen met de lokale besturen vanuit de Vlaamse overheid. Het is een gedeelde verantwoordelijkheid: huisvesting is iets wat we beiden moeten opnemen en ik denk dat we hier tonen dat dat kan werken. Ik sluit me dan ook helemaal aan bij het dankwoord dat collega Somers uitspreekt voor lokale besturen.

De laatste dagen heb ik de indruk dat er in de media een beetje verwarring bestaat over de cijfers en dergelijke meer. Enerzijds hebben we 15.000 mensen die vandaag zijn opgevangen maar anderzijds hebben we nog altijd de ruim 10.000 bufferplaatsen. Van de 15.000 mensen die zijn opgevangen zit 60 à 62 procent in private opvang. We hadden perfect voorspeld, en dat hebben we een aantal maanden geleden ook aangegeven, dat die private opvang veelal, niet altijd, maar veelal niet duurzaam is en dat op een bepaald moment, bijvoorbeeld nu in de zomervakantie maar evengoed in het najaar, om welke reden dan ook, die mensen zullen uitstromen. Dat betekent dat we vandaag die shift moeten maken van die private opvang, 60 à 62 procent, naar meer collectieve opvang die vandaag nog maar 40 procent bedraagt en moet worden opgetrokken. En er liggen inderdaad een aantal opties op tafel waarover we volgende vrijdag duidelijkheid moeten geven aan de lokale besturen.

Het uitgangspunt blijft heel duidelijk, en dat was de leidraad doorheen de hele crisis van de laatste maanden. Enerzijds moeten we de druk op de reguliere woningmarkt zo laag mogelijk houden. Niemand zegt dat de uitstroom bij de private opvanginitiatieven richting de collectieve opvang gaat. Heel wat van die mensen gaan inderdaad ook naar de private huurmarkt, en dat moeten we zoveel mogelijk proberen te vermijden door het aanbod aan collectieve opvang zo hoog mogelijk te houden.

Anderzijds was er de uitspraak om ons voor te bereiden op het ergste. Dat hebben we altijd gedaan, we behouden een comfortabele buffer. Tot op de dag van vandaag is dat wel degelijk het geval. Er kan misschien wat discussie zijn over het feit dat de herlokalisaties sneller moeten gaan maar over het algemeen hebben we daar Vlaanderenbreed nog altijd een comfortabele buffer.

De voorzitter: De heer Warnez heeft het woord.

Brecht Warnez (cd&v): Ik dank beide ministers. U hebt uiteraard gelijk dat we de Vlamingen en de lokale besturen dankbaar moeten zijn want de 15.000 beschikbare plaatsen hebben ervoor gezorgd dat geen enkele Oekraïense vluchteling dakloos was. Ik denk dat dit een heel belangrijk initiatief was. Het initiatief 'PlekVrij' heeft daar ook toe bijgedragen en dat is een heel goede zaak.

Minister Diependaele, u zegt dat er vandaag heel wat plaatsen beschikbaar zijn en u een shift wilt maken van de private naar de publieke markt. Dan weet u ook heel concreet hoe hard u die shift moet maken om deze zomer elk gastgezin de kans te geven om op vakantie te gaan.

Hebt u zicht op hoeveel publieke plaatsen u extra wilt creëren en hoeveel steun daarvoor naar de lokale besturen gaat? (*Applaus van Peter Van Rompuy en Joke Schauvliege*)

De voorzitter: Mevrouw Verheyen heeft het woord.

Katja Verheyen (N-VA): Ik dank de ministers voor de antwoorden. Ik noteer dat er inderdaad nog ruim 10.000 opvangplaatsen zijn maar dat de Vlaamse Regering er toch voor kiest om snel te schakelen en probeert tegemoet te komen aan die opvanggezinnen. Dat is niet alleen welgekomen maar ook broodnodig.

Minister Diependaele, ik moet u uw bevoegdheden niet uitleggen of leren kennen. U bent naast minister van Wonen ook minister van Begroting en u hebt eerder al aangegeven in antwoorden op vragen maar ook in interviews dat die noodopvang allesbehalve goedkoop is. We hebben een morele en humane verplichting ten aanzien van die vluchtelingen en die gastgezinnen maar als politici moeten wij ook de budgettaire weerslag van de verplichtingen in de gaten houden. Ik denk dat u de laatste persoon bent aan wie ik dat moet zeggen maar ik wil dat hier ook meegeven. Hebt u er al een idee van hoe u ervoor zult zorgen dat het totaalbudget niet de pan uitswingt?

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Dank u wel, voorzitter. Collega's, inderdaad, Vlaanderen heeft zich van in het begin van de Oekraïne-crisis enorm solidair getoond. Vele duizenden gezinnen hebben zelf opvang voorzien en zowat alle lokale besturen zijn meteen op zoek gegaan naar opvangplaatsen. Door die snelle aanpak en door de grote solidariteit – het is al benadrukt – is er nooit maar dan ook nooit opvangtekort geweest en hebben we alle mensen die een plaats nodig hebben, er ook een kunnen geven. Maar die shift van gezinnen naar meer duurzame opvang is al een tijdje bezig. Die is niet nieuw. We volgen het in het parlement ook op. Daarom is het nu echt wel nodig dat we volgende stappen zetten.

Twee stappen die volgens mij moeten worden gezet is dat het aantal opvangplaatsen in de collectieve dorpen naar omhoog moet en dat we ook lokale besturen extra zullen moeten stimuleren om extra opvangplaatsen te voorzien. Minister, zijn dat de twee pistes die onder andere bij jullie op de regeringstafel liggen?

De voorzitter: De heer Veys heeft het woord.

Maxim Veys (Vooruit): Dank u wel, voorzitter. In het begin waren wij geen fan van de #PlekVrij-actie. Dat was wat paniekvoetbal. Ik denk dat we kamerbreed akkoord waren dat het een overheidstaak is om de opvang goed te coördineren en te organiseren. We horen nu dat er wat moeilijkheden opduiken. Ik verwijs graag naar de vraag die de Vooruitfractie al gesteld heeft: zal de Vlaamse overheid die actieve toeleiding op zich nemen, zorgen dat men weg kan bij de gezinnen en naar een structurele plaats kan gaan, waar Vlaanderen goed voor gezorgd heeft maar waarbij het aantal plaatsen nog moet worden uitgebreid?

Minister, zal Vlaanderen het initiatief nemen om dit in goede banen te leiden, om te zorgen dat mensen die verblijven bij opvanggezinnen bij wie het engagement afloopt – dat kan voor een heel geldige reden gebeuren – een alternatief hebben en naar een veilige plek kunnen?

De voorzitter: Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Ann De Martelaer (Groen): Minister, de Vlaming heeft zich de afgelopen maanden heel erg solidair opgesteld met de Oekraïense vluchtelingen. Dat is heel mooi. Maar een aantal gezinnen is nu aan het einde en willen terug naar normaal. Die groep moeten we respecteren. Tegelijk hebben Oekraïense vluchtelingen ook een duurzame woonoplossing nodig. Het zou een beetje spijtig zijn als zij noodgedwongen meermaals zouden moeten verhuizen.

We hebben vandaag nooddorpen, collectieve opvang in leegstaande gebouwen. Dat is de shift die u gaat maken. Maar beleid voeren is ook proactief denken, niet alleen aan morgen maar ook aan overmorgen. Wat als die oorlog nog een aantal jaren gaat duren? Hopelijk niet, maar wat als de mensen hier ingeburgerd raken en hier willen blijven wonen? Bekijkt u ook die pistes al voor volgend jaar of voor binnen twee jaar? Hopelijk is het niet nodig, maar hebt u ook al stappen gezet om toch een beetje verder te denken dan vandaag of morgen, en ook naar overmorgen te kijken?

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Eerst en vooral denk ik dat we heel veel begrip moeten hebben voor die gezinnen die de voorbije maanden hun huis hebben opengesteld voor de Oekraïense vluchtelingen en die na drie maanden zeggen dat het voor hen erg zwaar wordt, dat ze dat emotioneel soms niet meer aankunnen, dat ze dat fysiek niet meer aankunnen – want het kan heel belastend zijn –, en dat ze hun privacy hersteld willen zien. Wij hebben daar heel veel begrip voor. Maar ik denk dat de ultieme oplossing erin zal bestaan dat het een en-en-enverhaal wordt.

Om u een voorbeeld te geven: vandaag zijn er ongeveer 10.000 plaatsen bij gastgezinnen. Wel, wij weten dat ongeveer 2700 van die plaatsen eigenlijk duurzame plaatsen zijn, plaatsen waar bijvoorbeeld mensen hun tweede verblijf ter beschikking hebben gesteld of een dusdanige woning hebben die zij perfect in twee kunnen delen en dat er eigenlijk geen druk is, ook niet van het gezin, om te zeggen dat ze deze mensen weg willen. Voor hen is dat een situatie die gerust nog een hele tijd kan duren. Dat is een eerste voorbeeld.

Ten tweede: u mag niet vergeten dat we vandaag nog 4000 publieke plaatsen hebben die niet bezet zijn, onder meer in de twee nooddorpen. De twee nooddorpen hebben elk 600 plaatsen. Daarvan is op dit moment nog maar de helft gebruikt. Elke week komen daar mensen bij. Men wil dat langzaam laten aangroeien. Maar er is nog een zekere buffer. Wat we nu moeten doen, is perfect wat collega Diependaele heeft gezegd, namelijk kijken hoe we extra collectieve en publieke plaatsen bij kunnen creëren, zodat de druk van de gezinnen die vandaag hun verantwoordelijkheid hebben opgenomen, weggenomen wordt.

Er is ook nog de laatste categorie, die u niet over het hoofd mag zien: er zijn nog altijd zesduizend mensen en gezinnen in Vlaanderen die zeggen dat ze nog altijd bereid zijn om een gezin op te vangen. Ze hebben dat tot nu toe nog niet gedaan, maar zijn klaar om dat wel te doen. Dat stukje buffer hebben we ook nog.

Op dit moment is er dus geen reden om te panikeren, maar wel een reden om aan de slag te gaan, laat ik zeggen. We moeten twee dingen doen: eerst en vooral moeten we de gemeentebesturen een duidelijk financieel kader geven. We

hebben dat tot nu toe gedaan voor de eerste maanden, maar we moeten naar verduurzaming gaan, zodat er stabiliteit is bij de lokale besturen. Ten tweede zullen we moeten bekijken hoe we de duurzame opvangcapaciteit van de overheid kunnen uitbreiden.

De vraag naar een actieve toeleiding is terecht, denk ik. De organisatie die we voor ogen hebben, is dat lokale besturen, die het dichtste bij de mensen op het terrein staan, de verantwoordelijkheid hebben. De burgemeesters en schepencolleges hebben de verantwoordelijkheid, maar het kan gebeuren dat zij in de problemen komen, als ze bijvoorbeeld een gezin hebben dat de Oekraïners niet meer kan opvangen, en er geen alternatief is. Net daarom hebben wij de gouverneurs gemobiliseerd en ondersteund met een extra medewerker. Zij kunnen ter zake met de burgemeesters in dialoog gaan, ook vanuit hun gezag en autoriteit, en kunnen bij buurgemeenten gaan kijken wat daar verder kan worden gedaan.

Vrijdag gaan we ook nadenken of we de informatiedoorstroming nog kunnen optimaliseren. Ik denk dat dat ook een belangrijk element is. Ik denk dat onze aanpak daarin een goede aanpak is.

Tot nu toe, en laat me daarmee besluiten, is heel het verhaal, heel het traject van de opvang van Oekraïense gezinnen een succes geweest. Als de oorlog nog heel lang duurt, zullen die mensen op een zeker moment op een andere manier in de Vlaamse samenleving worden ingepast. Op een zeker moment zullen ze dan werk vinden, sommigen zijn nu al aan het werk, en er zijn mensen die opleidingen aan het volgen zijn of Nederlands aan het leren zijn. Op een zeker moment, als het inderdaad lang duurt, zal dat een andere dimensie krijgen dan vandaag en daar hebben we natuurlijk de – laat ik zeggen – normale instrumenten voor. Daar beschikt Vlaanderen al over en die hebben hun degelijkheid in het verleden al bewezen in andere dossiers.

De voorzitter: Minister Diependaele heeft het woord.

Minister Matthias Diependaele: Heel kort, ik kreeg twee concrete vragen.

De heer Warnez vroeg hoeveel plaatsen we zouden willen. Van bij het begin is het uitgangspunt geweest dat we midden juni 30.000 plaatsen willen, daar zitten we bijna. We hebben er 26.000 of 27.000, denk ik. Die doelstelling blijft behouden. De situatie verergert op dit moment niet, maar het kan op elk moment gebeuren en wij zijn indien nodig klaar om op te schalen.

Collega Somers zei al dat 2700 van de private plaatsen duurzaam zijn, de tegenhanger daarvan is dat er ongeveer 2400 zijn waarvan we weten dat die tegen augustus zullen instromen. We weten dus dat zij opvang hebben, maar daartussen is er natuurlijk nog een groot stuk. Er zijn meer dan 5000 plaatsen waarvan we zullen moeten bekijken wat ermee gebeurt.

Wat betreft de tweede heel concrete vraag die ik kreeg: ik ben blij dat daar ook naar wordt gevraagd, want zelfs al tonen mensen hun groot hart en zijn ze zeer meelevend – de Vlaming doet dat wel degelijk en is heel solidair – dan nog blijft de kostprijs natuurlijk het belangrijkste. We gaan jullie binnenkort de begrotingsaanpassing voorleggen en daar staat een bedrag in van 200 miljoen euro, en nog een paar deelbudgetten voor het arbeidsmarktbeleid, voor Onderwijs en dergelijke meer. Die 200 miljoen euro is voorzien als algemene provisie voor de hele Oekraïneaanpak, maar wij gaan natuurlijk altijd voor de oplossing met de hoogste baten tegenover de laagste kosten. Dat is een evidente keuze, die we bij elke beleidsbeslissing proberen te maken.

De voorzitter: De heer Warnez heeft het woord.

Brecht Warnez (cd&v): Dank u wel, ministers, voor jullie engagement.

Ik denk dat u gelijk hebt, minister Somers. Eigenlijk was de opvang een succes tot nu toe en dat is ook dankzij de vele Vlamingen die hun groot hart hebben getoond. Ik denk dat het nu aan ons is als Vlaamse overheid om die rol en verantwoordelijkheid te gaan overnemen en de lokale besturen daarbij te ondersteunen. We moeten ook de maatschappelijk werkers daarbij ondersteunen, want zij hebben eigenlijk een ongelofelijke inspanning geleverd en zitten echt wel op hun tandvlees. Dus ook aan hen, in het bijzonder: een dikke merci.

Ik heb er ook alle vertrouwen in dat de Vlaamse Regering daarvoor de nodige maatregelen zal nemen. *(Applaus van Peter Van Rompuy en Robrecht Bothuyne)*

De voorzitter: Mevrouw Verheyen heeft het woord.

Katja Verheyen (N-VA): Ik kijk zeker uit naar de details over het budget die we vrijdag van de Vlaamse Regering zullen horen. Ik denk inderdaad dat een kwalitatieve, menswaardige, goede opvang zeker hand in hand kan gaan met een nauwlettend oog op het budget, dat is evident.

Bovendien is er ook nog een andere lijn waarvan ik graag zou hebben dat jullie die mee bewaken. Elke overheid hier in dit land, of het nu gaat over het federale, Vlaamse of lokale niveau, heeft een verantwoordelijkheid inzake opvang. We weten dat de Federale Regering de hete aardappel al heeft doorgeschoven, maar ik hoor stemmen opgaan om de lege opvangplekken, die niet door Oekraïense vluchtelingen worden ingevuld, te gebruiken voor andere doeleinden. Dat kan volgens mij niet en is uiteraard een rode lijn voor onze partij. Ik hoop dus echt dat jullie dat mee bewaken. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Paul Van Miert aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de toevoeging van de deeltjestellertest aan de technische autokeuring

De voorzitter: De heer Van Miert heeft het woord.

Paul Van Miert (N-VA): Voorzitter, collega's, minister, een vijftal jaar geleden kwamen we erachter dat heel wat voertuigen onze autokeuring passeerden met een kapotte of zelfs onbestaande roetfilter. Dat was helemaal niet de bedoeling. Uw voorganger heeft er dan voor gezorgd dat er een nieuwe manier van meten kwam. Wat bleek immers? Onze autokeuringen waren helemaal niet uitgerust om dat te detecteren. Ondertussen is die meetapparatuur er dus wel gekomen. Het wettelijk kader is helemaal in orde, er is getest, het personeel is opgeleid, dus we kunnen starten per 1 juli. So far, so good.

Dit blijft echter beperkt tot de lichte voertuigen, de personenwagens, de lichte vrachten, maar we hebben ook nog heel wat anders op de baan. Dat zijn meestal zwaardere motoren. Dat zijn onze bussen, onze vrachtwagens. U had aangekondigd een studie te zullen doen om te bekijken of dit proces ook toepasbaar is op de zwaardere voertuigen, op het zwaar verkeer, op onze vrachtwagens. Op mijn vorige vragen in de commissie hebt u geantwoord dat die studie medio 2022 zou worden opgeleverd. Nu is het zover.

Minister, daarom heb ik twee vragen aan u. Wanneer verwacht u het studieverslag, of hebt u het al? Acht u het haalbaar, mocht die studie een gunstig advies geven, om snel deze apparatuur, deze manier van werken ook op het zwaar verkeer toe te passen als het gaat over de uitstoot van fijn stof?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Mijnheer Van Miert, dank u wel voor uw vragen. Het is inderdaad zo dat in 2018 aan het licht kwam dat er bij heel wat personenwagens was gesjoemeld met de roetfilter, dat die er opzettelijk uit was gehaald en dat er zodoende eigenlijk heel wat werd gefraudeerd, hetgeen natuurlijk slecht is voor onze luchtkwaliteit, want die roetfilter is er juist om al die deeltjes tegen te houden.

Wij hebben wat dat betreft intens samengewerkt met de andere gewesten, hebben het wettelijk kader gecreëerd en hebben ervoor gezorgd dat al onze keuringscentra kunnen worden uitgerust met die nieuwe PN-meettoestellen (particle number) of deeltjestellertesten. Zodoende kunnen vanaf 1 juli alle personenwagens en lichte bestelwagens daadwerkelijk worden gecontroleerd op de aanwezigheid van een roetfilter of mogelijke defecten aan die roetfilter, om ervoor te zorgen dat die fraude een halt wordt toegeroepen. Wij zijn het eerste land in Europa waar dat vanaf 1 juli gebeurt. Ook Nederland start op 1 juli. Samen met Nederland zijn wij eigenlijk de koplopers.

We willen het echter inderdaad niet houden bij personenwagens en lichte bestelwagens. We hebben een studie besteld, ook weer samen met de andere gewesten, om te bekijken of we dat kunnen uitbreiden tot de zwaardere voertuigen, tot de bussen, de vrachtwagens, waarbij dat gesjoemel door het sneller kunnen optrekken en dergelijke uiteraard veel minder aan de orde is. We zullen bekijken hoe we ook daar kunnen zien of er sprake is van defecte roetfilters.

Ik denk dat er een beetje een misverstand is over het afronden van die studie. We verwachten dat voor midden 2023. Dan gaan we bekijken hoe we daar verder mee moeten omgaan. Tegelijkertijd zullen we dan ook bekijken of er al dan niet nog een uitbreiding naar de andere wagens moet komen. Dan denk ik aan de benzinewagens en dergelijke. Misschien wordt daar ook soms gefraudeerd bij een aantal aspecten. Weliswaar is het daar dan niet zozeer de roetfilter die men er zonder meer uit kan nemen, maar ook wat dat betreft, zullen we alles verder blijven opvolgen.

De voorzitter: De heer Van Miert heeft het woord.

Paul Van Miert (N-VA): Minister, dank u wel voor uw antwoord. Dan is de actualiteit van mijn vraagstelling hier natuurlijk niet helemaal aan de orde. Bij de vorige antwoorden hebben wij wel degelijk genoteerd dat de studie dit jaar zou worden opgeleverd. Het stadsverkeer, de personenwagens, dat is één ding. Daar blijft dat fijn stof natuurlijk het langst hangen. Vorig jaar hadden we echter 41,1 miljoen vrachtwagens op onze wegen. Dat is een gigantisch aantal. Daar wordt minder gesjoemeld, daar hebt u gelijk in, maar dat aantal is zo bijzonder groot en de motoren zijn zoveel zwaarder.

Ik zou u dan toch ook de volgende vraag willen stellen. We zijn voortrekkers. De andere gewesten hebben we al mee in het bad, maar ik denk dat we heel Europa mee in het bad moeten trekken om in dezen echt resultaten te zien. Het is fijn dat de burgers inspanningen doen om hun wagens milieuveilig de baan op te laten gaan, maar we moeten ook de ondernemers, de vrachtwagens meetrekken om echt iets te doen aan die gezondheid.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Martine Fournier (cd&v): Minister, ik had eigenlijk dezelfde vraag als de bijvraag van collega Van Miert. Het is goed dat er meer controle is, dat er meer controle zal worden uitgevoerd. Ik heb begrepen dat dat samen met de andere

gewesten gebeurt. Ik heb ook begrepen dat Nederland daar al redelijk ver in staat.

Vanuit onze fractie bestaat duidelijk de vraag om daar Europese afspraken rond te maken. We zitten met een land met heel veel buitenlandse voertuigen. Het is goed dat we onszelf controleren, maar het zou ook wel goed zijn dat we andere voertuigen ook kunnen controleren.

De voorzitter: De heer Bex heeft het woord.

Stijn Bex (Groen): Minister, ook namens de Groenfractie felicitaties aan u en uw collega's dat dit er eindelijk komt. Die luchtvervuiling tegengaan, is superbelangrijk. We kijken ook uit naar die studie over de uitbreiding van dit systeem naar de zwaardere voertuigen.

In het systeem dat vandaag afgesproken is, en op 1 juli in voege treedt, wordt een onderscheid gemaakt tussen voertuigen met een defecte roetfilter en voertuigen met een slecht werkende roetfilter. De ene mag nog veertien dagen in het verkeer blijven, de andere nog twee jaar, terwijl het gaat om een redelijk arbitraire grens van 1 miljoen deeltjes per kubieke centimeter.

Wilt u in de toekomst evalueren of die grens van 1 miljoen wel een correcte grens is? Moeten we in de toekomst niet kijken of we die regels nog iets kunnen verstrengen?

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Ik vind vooral, voorzitter, collega's, minister, dat het een prestatie van formaat is – iets waarop we trots mogen zijn – dat we nu Europees vooroplopen in de strijd voor een gezonder en beter leefmilieu en luchtkwaliteit door middel van die bonafide roetfilters. Het is een feit dat dit land werkt, althans wat betreft de gezamenlijke keuze voor bonafide roetfilters. We kunnen daarmee voorkomen dat men kan shoppen tussen keuringscentra en de drie gewesten.

Als we dan ook nog eens de opmaat kunnen maken, de opstap richting zware vrachtwagens en bussen, dan kunnen we daadwerkelijk op een structurele manier iets meer doen voor een gezonder leefmilieu. Dat is toch ook iets wat we moeten koesteren, iets waarmee we moeten durven uit te pakken. Wat dat betreft, minister, en uw collega's ook uit de twee andere gewesten: een dikke proficiat!

De voorzitter: De heer Verheyden heeft het woord.

Wim Verheyden (Vlaams Belang): Minister, collega's, luchtkwaliteit is voor ieder van ons belangrijk. In die zin is het invoeren van die nieuwe roetfiltertest een goede zaak om mensen op te sporen die bewust met een defecte roetfilter rondrijden, of die er geen plaatsen, of die verwijderen.

Er is ook een 'maar' aan die hele zaak. Het is allemaal goed en wel dat we onze fraudeurs aanpakken, maar we weten allemaal – het is hier al gezegd – dat Vlaanderen een transitland is. U en uw collega's hebben wel triomfantelijk aangekondigd dat Vlaanderen, samen met Nederland, koploper is aangaande deze nieuwe technische controles, in vergelijking met andere Europese landen. Dat wil dus zeggen dat buitenlandse wagens, met een defecte filter of zonder filter, gewoon onze lucht kunnen blijven bezoedelen.

Je kunt dat een beetje vergelijken met de problematiek rond de lage-emissiezones, waarbij uit cijfers blijkt dat onze Vlaming wel netjes zijn boete betaalt, maar die buitenlanders vaak niet.

Mijn vraag, minister, is niet welke stappen u zult nemen, maar welke stappen u ondertussen al ondernomen hebt op Europees niveau om uw collega's ervan te overtuigen om ook die technische controles te gaan invoeren. Graag had ik ook vernomen wat het resultaat daarvan is.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Els Robeyns (Vooruit): Minister, het is positief dat die roetfilterfraude eindelijk gecontroleerd, aangepakt en bestraft zal worden. Als je weet dat zo'n voertuig zonder roetfilter bijna duizend keer zoveel uitstoot als een wagen die wel in orde is, dan is de impact op onze luchtkwaliteit en onze volksgezondheid natuurlijk enorm groot.

Dan is er nog meer nodig dan alleen de controle in die autokeuringscentra. Het is ook nodig dat die controle uitgebreid wordt naar andere voertuigen. Ik denk dat het gewoon niet fair is dat die mensen de dans kunnen ontspringen ten opzichte van andere mensen die zich wel aan de regels houden. Die fraudeurs moeten eruit. Er is niet alleen controle nodig in die keuringscentra, maar er zou ook gewoon langs de weg controle moeten komen. Ik wilde u vragen hoever het daarmee staat. *(Applaus bij Vooruit)*

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Collega's, ik dank u voor de bijkomende bedenkingen en zeker ook voor de felicitaties. Ik herinner mij nog heel goed dat ik twee jaar geleden de vraag kreeg waarom elk keuringscentrum niet onmiddellijk werd uitgerust met die PN-meettoestellen. Toen heb ik heel duidelijk de boodschap meegegeven dat, ten eerste, de luchtkwaliteit niet stopt aan de grenzen, maar dat we dat op het hele Europese niveau moeten kunnen regelen. Europa liet op dat moment niet toe om die PN-meettoestellen te gebruiken, maar verplichtte een opaciteitstest. Een opaciteitstest meet niet de fijnstofdeeltjes. Op dat moment kon het dus niet van Europa. En ten tweede heb ik toen ook gezegd dat het mij beter leek om in heel België voor eenzelfde regeling te zorgen, zodat we, zoals de heer Keulen zegt, niet gaan hoppen van een keuringscentrum naar een ander over de gewestgrenzen om dat scenario in te bouwen.

Ik ben blij dat het vandaag mogelijk is. We hebben intens samengewerkt met de drie gewesten. We zijn op één lijn gekomen. Vanaf 1 juli hebben we de regeling dat die deeltjestellertesten of die PN-meettoestellen worden gebruikt in alle keuringscentra in België. Daar zijn we inderdaad koploper mee in Europa. We zullen zeker aan de andere Europese landen vragen om dat voorbeeld mee te volgen. We weten dat Nederland nu ook vanaf 1 juli volgt en dat Duitsland waarschijnlijk in de loop van 2023 zal volgen. We volgen het alleszins mee op. Want ik herhaal: de luchtkwaliteit stopt uiteraard niet aan de grenzen.

Ik heb een aantal bijkomende vragen gekregen. Vlaanderen is inderdaad een transitregio. We blijven uiteraard ook de controles langs de weg uitvoeren. Dat wordt vandaag al gedaan. U ziet regelmatig in de persberichten dat er x-aantal vrachtwagens aan de kant worden gezet omdat hun uitstoot niet conform is. Dat wordt vandaag dus al gedaan. Als die uitstoot straks in heel Europa, in elk keuringscentrum of op welke wijze men dat ook zal doen, op dezelfde manier wordt gecontroleerd zoals wij het hier in Vlaanderen doen, met die PN-meettoestellen, met die deeltjestellertoestellen, dan hoop ik dat we samen in heel Europa kunnen werken aan een betere luchtkwaliteit en dat we zeker en vooral die fraudeurs er kunnen uithalen.

Mijnheer Bex, ik hoorde u zeggen dat die uitstoot van 1 miljoen deeltjes arbitrair zou zijn gekozen. Ik moet u daarin tegenspreken. Uiteraard hebben wij ook hier samen met de andere gewesten daaromtrent een studie gedaan. De boodschap

van die studie van 1 miljoen deeltjes is net dat, als je meer dan 1 miljoen deeltjes uitstoot, dat de facto betekent dat er geen roetfilter aanwezig is en dat je die wellicht moedwillig hebt verwijderd. En vooral die fraudeurs willen we aanpakken.

Er is ook gewezen op een studie. Wanneer men een goedwerkende roetfilter heeft, stoot men maximaal 250.000 deeltjes uit en krijgt men een groene kaart. En als men tussen de 250.000 en 1 miljoen deeltjes uitstoot, dan is er ergens iets mis, dan is er een gebrek aan die roetfilter en dan krijgt men een herinnering. U krijgt dan de boodschap dat u nog wel verder mag rijden, maar dat u er binnen de twee jaar voor moet zorgen dat er een aanpassing is aan het voertuig. Dat aantal van 1 miljoen deeltjes is dus niet arbitrair, maar gebaseerd op een studie. Een uitstoot van 1 miljoen deeltjes doet vermoeden dat de roetfilter werd verwijderd uit de wagen. Het is dus duidelijk gebaseerd op een studie.

Ten tweede zullen we alles uiteraard blijven monitoren. We hebben een tweetal jaren vooropgesteld om alle gegevens van alle keuringscentra mee in kaart te brengen om dan te bekijken waar er eventueel moet worden bijgestuurd, specifiek wat betreft de roetfilters bij de personenwagens en de bestelwagens. Tegen volgend jaar hoop ik dan meer gegevens te hebben rond de zware voertuigen en desgevallend ook de benzinevoertuigen, om te bekijken hoe we ook daar verder mee kunnen omgaan.

De voorzitter: De heer Van Miert heeft het woord.

Paul Van Miert (N-VA): Ik sluit me graag aan bij collega Keulen. Er is tevredenheid over het werk van deze Vlaamse Regering in samenspraak met de andere gewesten, over de voortrekkersrol die we hier in Europa opnemen en over een duidelijk engagement voor dat Vlaams Luchtkwaliteitsplan 2030. Het lijkt me daarvan een heel goed voorbeeld.

Ik hoop alleen, collega's, dat de inspanningen die we weer gaan vragen aan onze burgers en straks aan de ondernemers met hun bussen en vrachtwagens, dat die niet ondergesneeuwd geraken door de groene ministers aan de overkant die weer energie gaan opwekken met het gebruik van fossiele brandstoffen in het buitenland, zelfs met steenkool, godbetert. Ik hoop dat de inspanningen die we doen om fijn stof uit onze lucht te halen, niet teniet worden gedaan door dwaze plannen die men aan de overkant van de straat maakt. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Mieke Schauvliege aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over het tekort aan zwemplekken in open water

ACTUELE VRAAG van Gwenny De Vroe aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de zoektocht naar zwemmogelijkheden in open water in Vlaanderen

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Peeters.

Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mieke Schauvliege (Groen): Minister, collega's, afgelopen weekend was het weer bijzonder heet. We hebben allemaal – net als alle Vlamingen – graag genoten van een frisse plons in het open water. We hebben de beelden gezien van een afgeladen volle kust, van recreatiedomeinen waar het aanschuiven was voor het zwembad. Het is duidelijk: in Vlaanderen zijn er heel weinig zwemplekken in open water. Het zijn er nog geen honderd. In Nederland zijn er 750 zwemplekken

in open water waar men het hele jaar door kan zwemmen. Er zijn meer dan 7 keer zoveel zwemlocaties in open water en minder ongevallen. Dat is de stand van zaken.

In Vlaanderen is er – waar we dan al mogen zwemmen – een waslijst aan regeltjes om die zwemplekken in te richten. Er moeten kleedhokjes zijn, er moeten douches zijn, er moeten toiletten zijn, er moet altijd een redder aanwezig zijn. Het maakt het bijzonder complex. Minister, in Nederland is er een regel dat je overal mag zwemmen, behalve waar het te gevaarlijk is. Dat zorgt ervoor dat er heel veel plekken zijn waar je op zo'n hete dag verkoeling kan zoeken. Dat zorgt ervoor dat het in en op de Nederlandse zwemplekken veel minder druk is.

Europa vraagt in een Zwemwaterrichtlijn dat elk land inspanningen doet om meer zwemplekken te zoeken. Minister, zult u zorgen voor meer plekken waar de Vlaming verkoeling kan zoeken? Zult u ervoor zorgen dat de wetgeving omgekeerd wordt, zodat men kan zwemmen waar het mag en kan, en het verboden wordt waar het te gevaarlijk is? Zult u waar het kan de overbodige regeltjes afschaffen, zodat meer Vlamingen dichtbij huis kunnen genieten van een frisse plons in het water als het zo warm is? (*Applaus bij Groen en de PVDA*)

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Collega's, het is inderdaad fantastisch goed weer. Afgelopen weekend gingen heel wat mensen – op legale maar ook illegale plaatsen – zwemmen. Er is echt nood aan extra zwemmogelijkheden in open, publieke, ruimte. Getuige de realiteit in de praktijk. Als liberaal kunnen we natuurlijk niet anders dan pleiten voor de ondersteuning van meer vrijheid om te gaan zwemmen waar men wil. Minister, dat is de teneur van mijn vraag.

Er is effectief een grote nood aan nieuwe, open zwemmogelijkheden. Ik was dan ook heel tevreden van te mogen lezen en zien dat er – u bent weliswaar enkel bevoegd voor de bevaarbare waterlopen, minister Demir is bevoegd voor de niet-bevaarbare waterlopen – twee nieuwe locaties bij komen deze zomer. Gelukkig eentje in mijn eigen buurt, in Mechelen, las ik, en in Vilvoorde. Dat is een positief verhaal.

Maar, minister, we moeten nog ambitieuzer durven zijn, niet alleen in de bevaarbare waterlopen, maar zeker ook in de onbevaarbare waterlopen. Dat wil ik echt benadrukken. We mogen ambitieuzer zijn. De vergelijkende studie met het buitenland die Sweco recent heeft uitgevoerd, getuigt dat het wel degelijk kan.

Mijn vraag is dan ook heel eenvoudig, minister: zorg ervoor dat het beleid nog ambitieuzer wordt. We zien dat de waterkwaliteit de afgelopen decennia is verbeterd. Wat zullen u en uw collega's in de Vlaamse Regering doen om ervoor te zorgen dat er meer ruimte is om te gaan zwemmen in open lucht? (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Zoals de voorzitter al zei, zal ik een gecoördineerd antwoord geven namens collega-minister Demir.

Bij die zomerse temperaturen is het uiteraard heel aantrekkelijk om een frisse duik te nemen in een of ander openbaar water zoals er heel veel zijn in Vlaanderen. Ik kom zelf uit het Maasland en woon in een zeer waterrijk gebied met heel wat grindplassen, met de oude Maas en met de Zuid-Willemsvaart. Ik krijg ook vaak de vraag waarom we niet overal in de open wateren een frisse duik kunnen nemen. Het principe geldt dat dat alleen mogelijk is waar het toegelaten is, gelet op het feit dat er heel wat risico's gepaard gaan met het

nemen van een frisse duik in onze open wateren. Afgelopen weekend heeft een aantal mensen het leven gelaten toen ze in een onbewaakte zone in de zee gingen. Twee jaar geleden ben ik in mijn eigen gemeente geconfronteerd met iemand die het leven liet, omdat hij in een grindplas aan het zwemmen was en daar door de stroming werd verrast. Hij heeft dat risico genegeerd en is daar overleden. De veiligheid is cruciaal bij al onze wateren. Daarom moet er heel grondig worden gecontroleerd.

Wat doen De Vlaamse Waterweg (DVW) en de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)? De VMM doet jaarlijks een openbaar onderzoek waarin ze oproept waar er locaties zijn waarin er al dan niet zou willen worden gezwommen. Dat gaat over tal van plassen, vijvers en dergelijke meer. Aan de hand van de suggesties doet ze een grondig onderzoek samen met het agentschap Zorg en Gezondheid om te kijken of de waterkwaliteit goed en aanvaardbaar is om het zwemmen al dan niet toe te laten en daar een zwemlocatie toe te staan. Dat houdt in dat er in samenspraak met de lokale besturen de nodige redders en dergelijke meer ter beschikking moeten worden gesteld.

Zoals mevrouw De Vroe al heeft gezegd, ben ik bevoegd voor de bevaarbare waterlopen. U zult begrijpen dat de scheepvaart daar sowieso primair is. Zwemmen waar er heel wat schepen zijn, kan een bijkomende gevaarlijke situatie creëren. Daarbij komt dat we niet altijd weten wat er op de bodem van die waterlopen aanwezig is. Je kunt daar soms autowrakken en allerlei andere zaken tegenkomen. Daarom hanteert DVW het principe dat het verboden is, maar op welbepaalde locaties en onder voorwaarden kan het toegelaten worden.

Ik heb zelf ook gevraagd om te zoeken naar meer locaties want de vragen van de burgers zijn immens. DVW heeft dat ook gedaan. Er zijn nu twee bijkomende locaties op de bevaarbare waterlopen waar er kan worden gezwommen. Als andere lokale besturen suggesties hebben om in een bepaald veilig gebied in een samenwerkingsovereenkomst met DVW zwemmen mogelijk te maken, roep ik hen op om ons die aan te reiken. Dan zullen we samen onderzoeken of het niet mogelijk is om ook in die open wateren toelating te geven om een frisse duik te nemen.

Mevrouw Schauvliege, specifiek betreffende uw vraag: collega Demir laat mij duidelijk weten dat de VLAREM-wetgeving (Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning) sowieso de omzetting is van de Europese richtlijn. Dat is ook een belangrijke voorwaarde. De waterkwaliteit moet voldoen, de veiligheid moet voldoen, maar ook de Europese richtlijn moet gerespecteerd worden. Die Europese richtlijn is omgezet in onze VLAREM II-wetgeving. Collega Demir zegt daarover dat je ten eerste al kan afwijken, mits instemming van het agentschap Zorg en Gezondheid (AZG), en ten tweede dat men wil onderzoeken of het mogelijk is om VLAREM II aan te passen. Daar zal zij in de toekomst meer op inzetten.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mieke Schauvliege (Groen): Minister, waar een wil is is een weg. Ik word eerlijk gezegd een beetje moedeloos van uw antwoord. U spreekt over twee extra zwemplekken. In Nederland heeft men 750 zwemplekken, in Vlaanderen 100. In Nederland zijn er minder ongevallen met zwemmers dan in Vlaanderen. Dat veiligheidsargument slaat op niets. In Nederland is het zo dat je overal mag zwemmen, tenzij het gevaarlijk is. Wij laten het nergens toe, en wat gebeurt er dan? Mensen zwemmen toch, omdat ze de gevaarlijke situaties niet herkennen, en dan gebeurt er iets.

Minister, dat zijn drogredenen. Ik zeg: waar een wil is is een weg. Als u wilt dat er meer gezwommen wordt in Vlaanderen, dan is dat mogelijk. Ook de VLAREM-wetgeving is een vertaling van de Europese zwemrichtlijn. In Nederland geldt

dezelfde Europese zwemrichtlijn, en daar hoeft u niet tussen 15 juni en 1 september te zwemmen. Daar kunt u het ganse jaar door zwemmen, daar zijn geen kleedhokjes nodig. Dus, minister, doe alstublieft meer inspanningen, zodat meer Vlamingen kunnen genieten van open water ... *(Applaus bij Groen, Vooruit en de PVDA)*

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Minister, meer vrijheid is meer ruimte om te kunnen zwemmen waar je wil. Dat is een heel liberaal principe. Ik ben blij met uw antwoord, als u zegt dat u een oproep wil doen naar de lokale besturen om te kijken hoe we in de bevaarbare waterlopen kunnen gaan naar meer zwemlocaties. Ik kan u al zeggen dat ik dat zeker ga indienen voor Kampenhout Sas. Daar willen wij zeker aan werken, en hopen dat de Vlaamse Waterweg zal willen meegaan naar een nieuwe openwaterzwemlocatie.

Minister, ik wil ook heel graag vragen of u het overleg zult aangaan met uw collega's, want in de studie waar ik al naar verwees staan echt expliciete suggesties waar de VLAREM-wetgeving, waar uw collega-minister voor bevoegd is, kan aangepast worden.

Uiteraard moeten we altijd rekening houden met de aspecten van veiligheid, waterkwaliteit en gezondheid. Dat spreekt voor zich. Maar ik wil heel graag van u vernemen, en dat is een vraag rechtstreeks naar u, hoe u de lokale besturen extra zult stimuleren en ook de Vlaamse Waterweg zult aansporen om proactief mee te denken met de betrokken lokale besturen om effectief te komen tot een samenwerking en tot een extra locatie op de bevaarbare waterlopen *(Applaus van Tom Ongena en Maurits Vande Reyde)*

De voorzitter: De heer De Veuster heeft het woord.

Maarten De Veuster (N-VA): Collega's, bedankt voor de vraag. Minister, we hadden het hier een tijd geleden ook al over in de commissie. Ik ben dan ook blij dat er alvast twee nieuwe locaties zijn bijgekomen waar er gezwommen kan en mag worden. Het weer wordt warmer, en mensen zoeken inderdaad verkoeling. Veel te vaak moeten ook lokale besturen – politie en gemeenschapswachten – zich op warme dagen bezighouden met het uit het water halen van mensen die zich willen verkoelen.

Daarom, minister, heb ik een vraag die gelijklopend is met die van collega De Vroe: gaat u op zoek naar de positieve alternatieven? Dat zou een hulp zijn, niet alleen voor de zwemmers zelf. Gaat u de Vlaamse Waterweg blijven aansporen om locaties beschikbaar te stellen om te zwemmen? Heel wat lokale besturen die gelegen zijn aan waterwegen zullen u dankbaar zijn en zullen die uitgestoken hand aannemen. Ik kan in ieder geval al voor het kanaal Dessel-Schoten spreken. Daar zullen suggesties komen, en hopelijk wordt daar positief op ingegaan. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (Vooruit): Minister, ook bij Vooruit steunen we zeker uw partijgenote om meer open water te vragen. Het is gezond, het is goedkoop en je kunt niet zwemmen als je het niet voldoende kunt proberen. Nu zitten wij met gedoogzones, maar dat is toch niet te geloven als ik hoor dat er in Nederland 750 zwemplekken zijn. We lezen niet elke dag dat er daar problemen zijn. En dan durft u hier te zeggen dat u goed bezig bent omdat u twee nieuwe locaties hebt.

Minister, gaat u een actieplan maken om de komende jaren minstens een paar tientallen locaties te vinden voor dat open zwemmen, al was het maar voor de

vele mensen die triatlon beoefenen en die heel de tijd op zoek zijn om te kunnen oefenen. Twee locaties, dat is echt beschamend. (*Applaus bij Vooruit*)

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Minister, 6,5 miljoen Vlamingen en twee nieuwe zwemplekken: tegen dat tempo gaat het natuurlijk nog wel even duren voordat we voor iedereen een plek hebben om verkoeling te zoeken.

Wie uit het buitenland terugkomt, vraagt zich inderdaad af waarom we hier zoveel kansen missen, als het gaat over het zwemmen in open water, in waterlopen en zo verder, maar ook als het gaat over openluchtzwembaden en zwembijvers. Brussel heeft geen enkel toegankelijk openluchtzwembad. Er zijn genoeg niet-toegankelijke in Ukkel, dat is het probleem niet. Maar er is geen enkel toegankelijk openluchtzwembad. De Blaarmeersen in Gent zijn afgezet met hekken. En in Vlaams-Brabant willen ze drie openluchtzwembaden sluiten, en dat terwijl er in steden als Berlijn of New York tientallen openluchtzwembaden zijn waar mensen naartoe kunnen gaan.

Minister, wat gaat er, boven op die fantastische twee nieuwe zwemplekken, deze zomer nog gebeuren om te zorgen voor meer plaats voor verkoeling voor jong, voor oud, voor iedereen die wil zwemmen?

De voorzitter: De heer De Roo heeft het woord.

Stijn De Roo (cd&v): Minister, de nood aan open zwemwater is dit weekend ook weer zeer duidelijk geworden in de provinciale domeinen, maar ook in de Watersportbaan in Gent. Vandaag is het verboden, tenzij het toegelaten is. Wij willen met onze fractie die redenering ook graag omdraaien. Wie kan genieten van natuur, gaat er ook meer respect voor opbrengen en gaat die ook beter houden of beter maken. Overheden moeten natuurlijk kunnen verbieden, maar we geven vooral verantwoordelijkheid terug aan zwemmers.

Verantwoordelijkheid gaat in de juridische benaming natuurlijk ook vaak samen met aansprakelijkheid. Je ziet vandaag dat heel wat Vlaamse diensten, maar ook lokale besturen, de regels die er zijn in het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (VLAREM), zeer strikt toepassen en zeer strikte reglementen uitschrijven met eigenlijk achterhaalde en onduidelijke regels. Minister, hoe snel wilt u gaan met de aanpassing van de VLAREM-wetgeving?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Dank u wel, collega's, voor de bijkomende vragen en suggesties.

Sommigen trekken het hier een beetje op flessen, maar de Vlaamse Waterweg is specifiek bevoegd voor de bevaarbare waterlopen. Collega Demir is met de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) bevoegd voor de onbevaarbare waterlopen. Die twee extra locaties, dat gaat over de bevaarbare waterlopen. En dat zijn twee extra locaties die er specifiek gekomen zijn op mijn vraag, omdat er inderdaad in heel Vlaanderen heel wat vraag is naar meer zwemlocaties. Voor de zwemlocaties als dusdanig doet de Vlaamse Milieumaatschappij ieder jaar opnieuw een oproep bij de lokale besturen: waar zijn er bijkomende vragen voor zwemlocaties? Als ze die vragen binnenkrijgen, worden die door de VMM verder onderzocht. Dan kijkt men naar de waterkwaliteit en de veiligheid. En men kijkt naar het kader inzake de regelgeving als dusdanig.

En ja, collega's, ik zou dat ook graag veel soepeler zien. Ik heb inderdaad aan de Vlaamse Waterweg, waar ik persoonlijk bevoegd voor ben, gevraagd om

onderzoek te doen naar meer mogelijkheden en om alle aanvragen die lokale besturen indienen, minstens grondig te laten analyseren. En het hoeft geen volledig kanaal te zijn dat plots moet worden vrijgesteld. Ik hoor sommigen spreken over het Albertkanaal, een zeer lang kanaal. Gaan we dat volledig openlaten om te zwemmen? Ik denk dat dat ook niet de vraag is. Ik hoor ook Dessel-Schoten. Ik hoor het verhaal van Kampenhout-Sas. Ik denk dat het zeker niet de vraag is om die hele kanaalruimten ter beschikking te stellen, maar wel bepaalde afgebakende zones, zodat het in veilige omstandigheden kan gebeuren.

Dat is ook de specifieke vraag die ik aan de Vlaamse Waterweg gesteld heb. Op grond daarvan heeft men nu in eerste instantie al die twee bijkomende locaties gecreëerd, maar hoe meer locaties, hoe liever. Want ik weet dat de vraag groot is. Ik heb daarstraks al gezegd dat ik zelf uit een zeer waterrijk gebied kom. Ook daar leven heel veel vragen van burgers om een plons te kunnen nemen in dat aantrekkelijke water.

Maar het moet ook veilig zijn. Ik vind het vreemd dat men plots vanuit de Groenfractie waterkwaliteit niet meer zo belangrijk vindt, want we zeggen toch altijd dat we het alleen maar gaan toelaten daar waar de waterkwaliteit gecontroleerd is en waar het ook in perfecte omstandigheden kan gebeuren. Mevrouw Schauvliege, bij ons hebben we oude Maasarmen met heel groen, troebel water. Ik nodig u uit om daar een plons in te nemen, maar kom achteraf niet klagen als er gezondheidsproblemen zijn, als er welbepaalde gevolgen aan gekoppeld worden. Maar dat is het principe waar wij op focussen. Die waterkwaliteit moet er zijn. Dat moet in samenspraak zijn met de gezondheid.

Dat is wat ik daarstraks al gezegd heb, en dat is ook waar minister Demir op inzet. Zij zegt dat ze samen met het agentschap Welzijn en Gezondheid en met Sport Vlaanderen gaat kijken of men ten eerste op welbepaalde locaties daarvan kan afwijken. Dat is dan voor alles wat betrekking heeft op vijvers, plassen en onbevaarbare waterlopen die meestal heel ondiep zijn en waar je dus geen plons in gaat nemen, hoogstens wat pootje baden. Als men kan afwijken, dan kan het snel gaan. Ten tweede, als er een aanpassing van de VLAREM-wetgeving moet gebeuren, dan gaat men dat verder analyseren en dat al dan niet onderbouwd doen. Maar dat gaat een langere termijn in beslag nemen.

Daarnaast heb ik bij de Vlaamse Waterweg gevraagd naar lokale besturen die een aanvraag indienen. Ik hoor dat ik al een vraag krijg van de gemeentes Schoten en Kampenhout. Ik zal die vragen ter harte nemen en ik zal alles op alles zetten om het daar mogelijk te maken. Maar opnieuw: twee jaar geleden liet iemand het leven door onderkoeling in een of andere grindplas in mijn eigen gemeente. Grindplassen zijn vaak immens diep. Afgelopen weekend lieten twee mensen het leven in een onbewaakte zone aan de kust. Dat mogen we toch ook niet miskennen. Zonder meer zeggen 'overall vrijheid blijheid'? Ik hoor die slogan heel graag, maar veiligheid moet toch ook primeren. En in de bevaarbare waterlopen moeten we uiteraard de scheepvaart de prioriteit geven.

Kortom: voor bevaarbare waterlopen zijn vragen van lokale besturen zeker welkom en we kijken wat kan. Ook voor onbevaarbare waterlopen doet de VMM de screening. Als het kan, laat men het toe. Als het niet kan door de waterkwaliteit, zijn afwijkingen van de VLAREM-wetgeving mogelijk, maar waterkwaliteit en veiligheid primeren.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mieke Schauvliege (Groen): Minister, ik neem graag uw uitnodiging aan om samen in uw buurt in het water te springen. *(Applaus bij Groen)*

Want het gaat hier over zwemwaterkwaliteit en niet over waterkwaliteit. Minister, met onze fractie pleiten wij voor open water op fietsafstand. Wij vinden dat elke Vlaming moet kunnen plonsen in het open water dicht bij zijn woonbuurt. Wij willen dat daar alles in het werk gesteld wordt om dat mogelijk te maken. Daarom roepen wij u op om de wetgeving te vereenvoudigen en die rare regel van 'nergens mag het tenzij wij zeggen waar het precies veilig is' om te keren naar 'overal kan het tenzij het te gevaarlijk is'. Dat zal pas leiden tot echt meer zwemplekken en het mogelijk maken dat elke Vlaming in zijn buurt kan genieten van open water. *(Applaus bij Groen, Vooruit en de PVDA)*

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Wel collega Schauvliege, ik spring mee in het water. *(Applaus bij Groen, Vooruit en de PVDA)*

Minister, openwaterzwemmers zijn uiteraard geen criminelen. Ik pleit effectief voor meer vrijheid, maar ook voor meer eigen verantwoordelijkheid als je in het water springt. Dat is belangrijk. Dat is ook waar we naartoe moeten evolueren. Verder pleit ik nogmaals voor het versoepelen, het vereenvoudigen van de huidige VLAREM-wetgeving. Dat staat heel duidelijk in de Sweco-studie waar ik ondertussen al enkele keren naar verwezen heb omdat ik echt wel vind dat er grondige aanpassingen nodig zijn.

U maakt terecht wel een aandachtspunt van het feit dat er een verschil is tussen de bevaarbare en de niet-bevaarbare waterlopen ten opzichte van veiligheid. Maar toch moet er soepeler omgegaan worden. Het is echt wel belangrijk dat er toekomstgericht in je buurt in open water gezwommen kan worden. Dus ik ga zowel u, minister Demir als minister Weyts daar zeker nog over bevragen. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Maurits Vande Reyde aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over een Vlaamse 5G-strategie

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Minister, hier voor u staat een zeer tevreden man. We moeten het hier in het parlement vaak hebben over dingen die beter kunnen of die slecht gaan. Ik ben heel blij dat ik eens iets kan vertellen wat goed is. En dat gaat over de 5G-veiling. U weet dat de telecomprijzen – dat zijn de prijzen voor internet, televisie, gsm – in ons land absurd hoog zijn. Ze zijn tot vier keer duurder dan in sommige van onze buurlanden. Dat is een situatie die al een aantal decennia duurt en dat komt door het gebrek aan concurrentie op de telecommarkt.

We hebben over de 5G-licentie, de 5G-veiling, al een aantal keer gedebatteerd. Dat is een unieke kans om ervoor te zorgen dat er meer concurrentie op die markt komt en dat de prijzen gaan dalen. We zaten daar niet altijd op dezelfde golflengte. U was misschien eerder voorstander van het behoud van een status quo, maar ik ben blij dat wij en het parlement, u hebben kunnen overtuigen van het nut van extra concurrentie op die markt. De eerste fase van die veiling is nu afgelopen en het is echt ongelooflijk: er zijn nu zelfs vijf spelers waarvan vier een volwaardig aanbod voor de consument zullen doen. Dat is echt geweldig want dat gaat ervoor zorgen dat die dure positie van de operatoren Telenet en Proximus eindelijk kan worden doorbroken.

De vraag is natuurlijk wat wij als Vlaanderen nu gaan doen. Wij zijn bevoegd voor de uitrol van de netwerkinfrastructuur, de bepaling van de zendvereisten, de stralingsnormen en dergelijke. Het is tijd dat wij in actie schieten. Ik heb een aantal keren gepleit voor een 5G-strategie. Wel, misschien is het, nu de veiling gedaan is, het moment om daar eindelijk werk van te maken.

Wat gaat Vlaanderen doen om 5G verder uit te rollen in zo'n kort mogelijke periode?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega Vande Reyde, u weet dat voor de Vlaamse Regering de snelle uitrol van het 5G-netwerk over het hele grondgebied prioritair is. Ik heb al lange tijd geleden gezegd dat 2022 het jaar moet en zal zijn van 5G en dat is zich nu aan het bevestigen.

Er is gisteren inderdaad door het federale Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie (BIPT) gecommuniceerd dat de bieding tot een resultaat heeft geleid. Er zijn vijf operatoren die hebben geboden. Het gaat over de bestaande drie operatoren – Proximus, Telenet en Orange – maar ook Citymesh in een joint venture met het Roemeense Digi Communications. Dat heeft in totaal 1,2 miljard euro opgebracht. Dat is toch een zeer stevig resultaat. Het is bijna drie keer meer dan de wettelijk voorziene instapprijs. Dat is een mooi resultaat.

Wat gaat er nu nog gebeuren? Er moet de komende weken een akkoord worden bereikt over de zogenaamde technische positionering binnen de frequentiebanden. De operatoren moeten daar een akkoord over bereiken. En er volgt ook nog de veiling van de 1400 MHz-band.

De Vlaamse Regering heeft eind 2021 gezegd dat zij ermee akkoord kan gaan dat die veiling snel verloopt zonder een voorafgaand akkoord over de verdeling van die 1,2 miljard euro. Ik denk ook dat dat de goede keuze was. We willen natuurlijk dat het snel wordt uitgerold. Wat dat betreft weet u dat we ook aan het bekijken zijn, onder meer met minister Brouns, hoe we dat zo goed mogelijk kunnen ondersteunen. Er is het concept van de tower company waarbij sites van Fluvius ter beschikking zouden kunnen worden gesteld met een soort van lease- of huurformule. Nu we weten wie de operatoren zullen zijn, kunnen we daar heel concreet verder werk van maken, zodat 5G in Vlaanderen een echt succes kan worden.

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Ik ben heel blij met dat antwoord want, zoals u terecht zegt, er is een Vlaamse onderneming die op de markt komt en mee wil doen en die dat netwerk zo snel mogelijk wil ontplooiën. Zij heeft natuurlijk een achterstand. Het zou absurd zijn als we nu al die bedrijven apart – de vijf, en de vier op de consumentenmarkt – de netwerkinfrastructuur laten aanleggen. Dan moet elke straat, elke zendmast apart gezet worden. Het is veel beter als we kunnen samenwerken. We moeten dat als overheid niet zelf in handen nemen. We moeten dat niet allemaal zelf doen, maar we kunnen het wel faciliteren en ervoor zorgen dat er een gemeenschappelijk project is om die zendmasten te delen en ervoor te zorgen dat de apparatuur gemeenschappelijk wordt ontplooid. Zo kunnen mensen zo snel mogelijk van die 5G genieten en van de lagere prijzen die dat met de extra concurrentie zal teweegbrengen.

Ik heb nog een laatste vraag voor u, minister. U sprak ook over de inkomsten. 1,2 miljard euro is inderdaad veel geld. Daar is nog wat discussie over hoeveel daarvan naar Vlaanderen, naar Wallonië, Brussel en naar het federale niveau moet gaan. Hebt u er zicht op hoe we de patstelling die daarover momenteel

heerst kunnen doorbreken? Het zou jammer zijn mocht dat de zaken uiteindelijk nog verder vertragen.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): 5G is een ongelooflijk belangrijke technologie, niet alleen voor een beter en sneller internet, maar ook voor de uitrol van onze plannen inzake artificiële intelligentie en zo verder want het is veel meer dan een sterker internet dan met 4G. De veiling is een succes gebleken. Er is nu een bijkomende speler. Dat is een unieke kans om een beter internet te krijgen en scherpere prijzen voor alle Vlamingen.

De vraag die de collega stelt over de verdeling van 1,2 miljard euro is een eerste belangrijke vraag waarvan ik hoop dat u er direct antwoord op zult kunnen bieden.

Allicht hebben alle collega's de afgelopen twee jaar heel veel mails gekregen over burgers die bezorgd zijn over de gezondheidsrisico's naar aanleiding van 5G. Die zijn heel vaak uit de lucht gegrepen. Er circuleert heel wat fake news daarover. We hebben altijd al gepleit om een campagne te voeren. Minister, denkt u dat het nog nodig is? Moeten wij onze burgers ook niet geruststellen dat dit een veilige technologie is?

De voorzitter: De heer De Roo heeft het woord.

Stijn De Roo (cd&v): Collega's, 5G biedt heel wat kansen om innovatieve toepassingen in ons leven te laten komen. Er zijn vier zaken van zeer groot belang, waarvan er al twee zijn aangehaald.

Ten eerste, de koopkracht van onze burgers. De laatste Eurostatcijfers zeggen dat we 70 procent meer betalen dan de rest van Europa, dan het gemiddelde.

Ten tweede, de inkomsten uit de veiling. Die 1,2 miljard euro en het aandeel voor Vlaanderen moeten we zeer goed opvolgen zodat we ook een deel van die koek krijgen.

Ten derde is ook de snelle uitrol al aan bod gekomen.

Ten vierde – en dat is nog niet aan bod gekomen –, de dekkingsgraad voor 5G. Er zijn een aantal regels opgenomen waarbij elke speler binnen een bepaalde termijn 100 procent of 99 komma zoveel procent dekking moet realiseren.

Minister, hoe zult u ervoor zorgen dat de vierde speler niet op zeer korte termijn de prijzen tot het dieptepunt laat kelderen – waar we allemaal wel van zullen profiteren – maar dan op de langere termijn niet zal voldoen aan zijn doelstellingen voor de dekkingsgraad?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, de uitrol is natuurlijk belangrijk, maar waar wij ook al jaren aandacht voor vragen, is precies de verdeling van de inkomsten van de veiling. Er moet een groter aandeel naar de regio's komen. Waarom? Omdat het aandeel media groter wordt en Media nu eenmaal een bevoegdheid is van de regio's. Uiteraard moet ook Vlaanderen een groter deel krijgen wegens meer gebruikers.

U zei net nog dat momenteel dat bedrag geparkeerd wordt. Is er al meer nieuws over de uiteindelijke verdeling?

De voorzitter: De heer Pieters heeft het woord.

Leo Pieters (Vlaams Belang): Of er nu drie operatoren of vier operatoren zijn, er komt 5G. Dat zal dus niet uitmaken.

Wat betreft de prijs: als u al 1,2 miljard euro vraagt voor de veiling alleen, dan zal dat uiteraard ook doorgerekend worden. Zoals u zei, staat dit ergens geparkeerd. Dat is nog helemaal niet naar Vlaanderen gekomen. De opbrengsten van 4G trouwens ook nog niet. We praten nu over 5G, maar de opbrengsten van 4G heeft Vlaanderen ook nog niet opgevraagd of gekregen.

Dan kom ik tot de straling. De drie bestaande operatoren hebben aangegeven dat er al zo veel straling is. De operatoren zelf hebben dat al aangegeven. Als er een vierde speler bij komt, dan zal er nog meer straling zijn want elke operator zal zijn eigen systeem of zijn eigen circuit willen uitbouwen. Als het daarop aankomt, weet ik niet of het een verbetering is dat we een vierde speler krijgen. Het is uiteraard van belang dat we voor Vlaanderen beslissen welke stralingsnorm we zullen opleggen.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord

Minister Benjamin Dalle: Het is effectief een belangrijke vraag hoe we zullen omgaan met de opbrengsten, met de verdeling ervan, maar ook met de jaarlijkse inkomsten. Het was wel een heel doelbewuste keuze van de Vlaamse Regering om in een akkoord daarover geen voorwaarden te maken over de uitrol. We moeten daarvoor onze tijd nemen. We hebben daar de komende maanden voor, maar we wilden in elk geval vooruitgaan met de biedingen, met de gunning zodat ook 5G snel uitgerold kan worden.

Dat neemt niet weg dat dit natuurlijk een zeer belangrijke kwestie is. En inderdaad, in ons regeerakkoord hebben we ook heel duidelijk opgenomen dat we een merkelijk hoger aandeel willen in die opbrengsten van de veilingen, ook in die jaarlijkse inkomsten. Dat komt effectief omdat het media-aandeel heel fors is gestegen en wij verwachten ook dat dat de komende jaren zo zal blijven. Als u zelf ziet wat u doet op uw smartphone, zult u vaststellen dat daar heel wat toepassingen zijn die heel wat gigabytes opnemen.

Wat de studie betreft die was opgesteld in opdracht van het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie (BIPT), hebben we heel duidelijk, al een tijd geleden, met een formele brief aangegeven wat onze bezwaren zijn, zowel methodologisch als inzake definities. Op dat vlak is ons standpunt duidelijk.

We zijn ook in overleg met de drie gemeenschappen en er is ook al overleg geweest met collega De Sutter. We zullen daar de volgende maanden verder aan werken om precies dat hoger aandeel in de inkomsten te krijgen dan in het verleden het geval was.

Er circuleren inderdaad heel wat valse berichten over 5G. Ik denk dat we daar als parlementsleden en als politici zeker niet aan moeten bijdragen. Collega Demir heeft heel heldere reglementering opgesteld over de stralingsnormen die gepaard gaan met 5G om ervoor te zorgen dat die stralingsnormen het enerzijds mogelijk maken om 5G op een efficiënte manier uit te rollen maar anderzijds de volksgezondheid terdege te beschermen. Dat is ook zo, de mensen moeten zich geen zorgen maken. Met de uitrol van 5G is er geen probleem, ook niet op het vlak van volksgezondheid.

Wanneer er valse berichten circuleren, dan is het ook de taak van onze journalisten om daar de nodige duiding bij te geven en eventueel factchecks uit te voeren. We hebben afgesproken in het Overlegcomité, ook met collega De Sutter, dat er een platform komt met correcte informatie. Dat staat vandaag online. Op dat vlak denk ik dat de nodige stappen gezet zijn.

Collega De Ro, het is natuurlijk onze zorg dat 5G toegankelijk zal zijn in heel het land, voor alle Vlamingen in de steden maar ook in minder dichtbevolkte regio's. Dat is een heel belangrijk aandachtspunt dat natuurlijk ook is vastgelegd in de reglementering die is aangenomen door de federale overheid na overleg met ons in het Overlegcomité. En het is precies daarom dat we samen met collega Brouns aan het bekijken zijn hoe we dat concept van een tower company kunnen vertalen, dat precies een methodiek is waarbij je er via de sites van Fluvius en met een verhuurmodel voor kunt zorgen dat er ook in dichtbevolkte gebieden voldoende dekking is. Het is inderdaad naast de snelle uitrol, naast de prijs voor de consument voor ons een centrale zorg dat alle gebieden gedekt zijn en dat alle Vlamingen kunnen profiteren van de voordelen van 5G.

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Collega's, de essentie hiervan is dat wie in ons land naar de televisie kijkt of de gsm of internet gebruikt – als ik in de zaal kijkt, dan zie ik dat we daar goed vertrouwd mee zijn – daar absurd hoge prijzen voor betaalt, tot op de dag van vandaag. Die prijzen liggen viermaal hoger dan in Frankrijk en Portugal, waar men wel meer concurrentie heeft. De oorzaak lag bij onszelf, bij het beleid. Wij hebben er jarenlang voor gezorgd dat er maar twee echte spelers op de markt waren die niet concurreerden op prijs, en die integendeel de prijzen verhoogden: Telenet en Proximus.

Minister, ik ben heel blij dat we dat eindelijk hebben kunnen doorbreken, dat we hebben gekozen voor meer concurrentie in een sector die helemaal vastzat. Ik denk dat dit zelfs navolging verdient in andere sectoren. Ik ben ook blij dat u van die uitrol van 5G snel werk wilt maken in Vlaanderen. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Freya Perdaens aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over een alcoholverbod op Vlaamse jeugdkampen

ACTUELE VRAAG van Jeremie Vaneekhout aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over een alcoholverbod op jeugdkampen

ACTUELE VRAAG van Tinne Rombouts aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over een verbod op alcohol bij jeugdkampen

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Minister, op 5 mei ondervroeg ik u over de situatie in Chiny, waar de burgemeester toen een totaalverbod had opgelegd aan Scouts en Gidsen Vlaanderen om nog op diens grondgebied een kamp op te stellen. De precedentwaarde was toen al gekend onder de commissieleden en intussen gaven vier Waalse gemeenten, waaronder Chiny, aan om een alcoholverbod in te lassen op alle jeugdkampen die op hun domein plaatsvinden.

Of de burgemeester van Chiny dat alcoholverbod invoert omdat hij zijn slag niet heeft thuisgehaald bij de Raad van State, of dat het initiële verbod net te maken had met alcoholgebruik, is niet meteen duidelijk.

Dat zowel het totaalverbod als dit alcoholverbod minstens een impact zullen hebben op onze jeugdkampen, is glashelder. Dat verdienen ze nu eenmaal niet. Ons jeugdwerk heeft enkele jaren in zeer moeilijke omstandigheden achter de

rug, waarin ze geen enkele uitdaging uit de weg zijn gegaan, ze alles aangepakt hebben met het optimisme en de verantwoordelijkheid die hen typeert. Ik denk dat iedereen het daarover eens is. Dat er dan nu op basis van casuïstiek een pestmaatregel in het leven wordt geroepen, daar kan ik mij echt niet in vinden. Een pintje aan het einde van de dag kan al eens deugd doen. Natuurlijk verwachten wij wel van de leiding van dergelijke kampen dat zij dat verantwoord en met mate doen. Dat is een evidentie. Maar dat doen ze in het overgrote deel van de gevallen wel. De sector spreekt van een stigmatiserende veralgemening. Ik ben het met hen eens.

Minister, op 5 mei zei u ook dat u met uw Franstalige collega en met de provinciegouverneurs zou gaan spreken over de situatie. Ik weet niet of dat veel zin heeft gehad. Het heeft misschien als een rode lap op een stier gewerkt want ondertussen hebben we vier gemeenten waar men maatregelen treft. Jeugdverenigingen worden gestigmatiseerd, beperkt in hun zomerkampen. Het is een olievlek die zich verspreidt. Minister, na uw gesprekken met de gouverneur en met uw Waalse collega, welke andere initiatieven zult u nog nemen om in de bres te springen voor ons Vlaams jeugdwerk? Alvast bedankt. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Minister, de collega heeft het geschetst. Vier Waalse burgemeesters voeren een verbod in om alcohol op kamp te gebruiken voor de jongeren die komende zomer op hun grondgebied op kamp gaan. Als ik dat debat zag, kon ik de voorbije dagen alleen maar denken: wat een gemiste kans. Het is een gemiste kans op heel wat gebieden.

Het is een gemiste kans als het gaat over het gesprek voeren mét jongeren in plaats van over jongeren en over het jeugdwerk. Waar is het overleg geweest tussen die burgemeester en de betrokken jeugdverenigingen om te kijken of er andere antwoorden waren?

Een tweede gemiste kans is het gesprek over ons jeugdwerk. We hebben zoveel positieve zaken over ons jeugdwerk te vertellen en het debat vandaag en de voorbije dagen gaat over karikaturen van het jeugdwerk, niet over de absolute meerwaarde die zij betekenen, over het grenzeloze engagement dat onze jeugdwerkers aan de dag leggen, maar het gaat over een problematiek of uitdaging die er, laat ons eerlijk zijn, af en toe wel is. Het gaat absoluut niet over de overgrote meerderheid of de kern van wat het jeugdwerk in Vlaanderen voorstelt. Dus ook daar een gemiste kans.

Tot slot is het een gemiste kans, collega's, om over de impact van alcohol en problematisch alcoholgebruik te spreken. Het is een uitdaging die er ligt, die er ligt in het jeugdwerk, maar die er in heel Vlaanderen ligt. Als we de cijfers over alcoholverslaving bekijken, als we kijken naar wat alcohol doet met gezinnen, op de werkvloer en op heel wat plaatsen, dan is dat een gesprek dat we als samenleving en als Vlaanderen moeten durven te voeren. Dan moeten we daar ook de taboes over durven te doorbreken. Maar dat doe je niet door op een groep te focussen. Dat doe je niet door een soort schijn- en symboolmaatregel te nemen maar net door de taboes te doorbreken en elkaar in de ogen durven te kijken en daarover het gesprek aan te gaan.

Minister, eigenlijk is er maar een heel eenvoudige vraag. Ik heb in uw voorbije communicatie gezien dat u het ook als een gemiste kans ziet. Hoe zult u de komende dagen en weken wel werk maken van een proactief gesprek met de jongeren en met het jeugdwerk over de impact van problematisch alcoholgebruik en vermijden dat we dit soort symboolmaatregelen en symbooldebatten nodig hebben? We moeten echter misschien wel het gesprek durven te voeren over de

uitdagingen die er zijn en ook zorgen dat de waarde die het jeugdwerk de komende tijd heeft onder de volle aandacht komt. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (cd&v): Voorzitter, minister, collega's, de collega's hebben ernaar verwezen. De zomer is begonnen. De laatste examens staan voor de deur en heel wat jongeren kijken reikhalzend uit naar het zomerkamp waar ze met hun kameraden kunnen gaan ravotten, kunnen gaan feesten en plezier maken, effectief kunnen genieten, en deze keer zonder bubbels en zonder extra regels. Althans dat dachten zij. De aankondiging van vier Waalse burgemeesters om onze jongeren te verbieden om zelfs op een voorkamp of op een zwoele avond eens een pint te drinken als de leden in hun bed liggen, dat hakt er natuurlijk wel sterk in.

Collega's, dat is niet de samenleving waar wij voor staan. Een samenleving is enerzijds verantwoordelijkheid geven en anderzijds verantwoordelijkheid nemen. Als we iets geleerd hebben uit de coronatijd, dan is het dat ons jeugdwerk zijn verantwoordelijkheid neemt. Zij hebben de afgelopen jaren ongelooflijk bewezen dat ze dat kunnen en dat ze dat ook doen. Ik vind het dan bijzonder spijtig dat we moeten zien dat zij met zo'n verbodsregel een stuk gestigmatiseerd worden, net op kamp, de plek waarvan iedereen het erover eens is dat jongeren daar hun verantwoordelijkheid leren te nemen en die verantwoordelijkheidszin het meest groeit, net doordat we hen een grote vrijheid geven.

Minister, u hebt dadelijk ook zelf aangegeven dat u niet achter die regel kunt staan. Er werd ook aangekondigd dat er op 1 juli een overleg zal zijn.

Bij deze wil ik u de vraag stellen: hoe zult u dat overleg, samen met ons jeugdwerk, voorbereiden, om de lokale besturen toch wel duidelijk te maken dat dit verbod niet de beste wijze is om jongeren hun verantwoordelijkheid te laten nemen, maar dat dialoog de beste oplossing is? *(Applaus van Peter Van Rompuy en Joke Schauvliege)*

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Laat mij eerst en vooral duidelijk stellen dat ik de allerlaatste ben om de problemen rond verslaving, en specifiek rond alcohol, te minimaliseren. Ik denk dat we in Vlaanderen een cultuur hebben die heel mooi is op het vlak van bepaalde alcoholische dranken, maar we mogen ook niet ontkennen dat er heel wat problemen zijn, ook op jonge leeftijd. Het start vaak dan, maar het is ook dan het meest problematisch voor de gezondheid van onze jonge mensen. Dat vraagt echter een breder maatschappelijk debat. Er kunnen zeker nog extra maatregelen worden genomen, daarvoor ben ik absoluut vragende partij.

Collega's, het moet me echter ook van het hart: ik heb me enorm gestoord aan de manier waarop de laatste dagen een negatief beeld is geschetst van onze jeugdorganisaties. Het is de eerste zomer dat we onze jeugdkampen kunnen organiseren zonder coronamaatregelen. Twee jaar lang hebben onze jeugdorganisaties het uiterste van zichzelf gegeven in nauw overleg met de administratie en de virologen, om de jeugdkampen en -vakanties op een goede manier te laten plaatsvinden. Ik had gehoopt dat deze zomer er niet alleen een zonder regels zou zijn, maar ook zonder dit soort onnodige debatten.

Het beeld dat werd gecreëerd, is er immers een van jeugdbewegingen waarbij de leiders totaal onverantwoordelijk omgaan met hun leden. Ze worden bijna voorgesteld als een bende dronkaards, terwijl we weten dat dat niet de realiteit is. Uiteraard zijn er ook in jeugdorganisaties en -bewegingen misbruiken door

bepaalde individuen in bepaalde groepen. In de meeste groepen gaat men daar op een bijzonder bewuste manier mee om: als zoiets gebeurt op kamp, worden die leiders daar ook op aangesproken.

We hebben ongeveer 100.000 leiders, animatoren en vrijwilligers die elke zomer het beste van zichzelf geven voor ongeveer 1 miljoen Vlaamse kinderen en jongeren. 100.000. Dat zijn allemaal jongeren die zeggen: 'In mijn vrije tijd, tijdens mijn vakantie, ga ik mijn tijd ter beschikking stellen om die kinderen en jongeren de beste tijd van hun leven te geven.'

De koepels van de jeugdbewegingen en al de verschillende kampen hebben daar een beleid rond. Zij hebben richtlijnen rond het gebruik van alcohol, zij weten hoe ze daarmee moeten omgaan. Soms gebeurt er wel eens iets, maar laat ons eerlijk zijn: als we in de bredere samenleving kijken naar bepaalde gezinnen, bedrijven of organisaties zien we dat ook daar soms zaken fout lopen.

Bij de jeugdbewegingen wordt daarin toch heel wat verantwoordelijkheid opgenomen. We geven onze jeugdleiders bijzonder veel vrijheid en verantwoordelijkheid. Ik denk ook dat dat terecht is. We vertrouwen hen ons kostbaarste goed toe, als het ware: onze kinderen en jongeren. We kunnen hen ook vertrouwen om 's avonds bij het kampvuur misschien al eens een pint te drinken, ik denk dat dat geen probleem is.

Wat gaan we concreet nog doen naar de collega's van de Franse Gemeenschap toe? Ik heb onmiddellijk contact opgenomen met Valérie Glatigny, die binnen de Franse Gemeenschap bevoegd is voor Jeugd. Er zijn ook contacten geweest met de gouverneur. Op 1 juli is er effectief een overleg met de gouverneur van de provincie Luxemburg, drie van de vier gemeenten liggen immers in zijn provincie. Eentje ligt ook in de provincie Namen. Ik wil jullie er ook op attent maken dat wij toevallig volgende week, op 28 juni, de eerste interministeriële conferentie Jeugd hebben en ik heb gevraagd om dit ook op de agenda te zetten.

Ondertussen heb ik ook gezien, collega's, dat de minister-president van de Franse Gemeenschap, de heer Jeholet, heeft gezegd dat dit wat hem betreft absoluut de verkeerde lijn is. Ik verwacht dus ook van de collega's van de Franse Gemeenschap dat zij verder druk zullen zetten op die vier burgemeesters.

Deze algemene verbodsbepaling is immers niet de oplossing, het is totaal disproportioneel. Wat wel geldt, wat wel goed kan werken, is dialoog tussen de jeugdorganisaties en de burgemeesters. In elk geval pas ik als minister van Jeugd voor zo'n disproportionele maatregel en zo'n algemeen verbod. (*Applaus van Peter Van Rompuy, Joke Schauvliege en Philippe Muyters*)

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Op 5 mei was het een totaalverbod voor één koepelorganisatie in één gemeente, vandaag is het een alcoholverbod, maar dan in vier gemeenten voor het hele jeugdwerk. Dat is een olievlek die uitdijt.

Ik ben het met u eens: een maatschappelijk debat over de effecten van alcohol moet gebeuren, maar sta me toe in twijfel te trekken dat het deze burgemeesters daar om te doen is. Ik betwijfel dat.

U geeft aan dat u kortelings zult samenzitten met een aantal instanties, maar de collega haalde het eerder ook al aan, en ik denk dat dat ongelooflijk belangrijk is: op lange termijn kan dit nog verder uitdeinen. Het is een olievlek, zoals ik eerder zei. Ik vroeg u dit op 5 mei, en ik vraag u dat vandaag opnieuw: wat gaat u op lange termijn doen om te voorkomen dat deze olievlek verder uitdeint? Gaat u

bijvoorbeeld die burgemeesters met het jeugdwerk aan tafel zetten? Alvast bedankt. (*Applaus bij de N-VA en cd&v*)

De voorzitter: De heer Vaneeckhout heeft het woord.

Jeremie Vaneeckhout (Groen): Minister, dank u wel voor uw antwoord. Ik ben blij dat u ook voor een stuk de juiste nuances legt wat mij betreft. U beklemtoont dat er uitdagingen zijn rond alcohol en alcoholmisbruik en dat we die ook niet onder de mat mogen vegen, maar u stelt ook heel helder dat de meest mensen deugen, en onze jeugdwerkers bij uitstek ook. Dat is voor ons immers van fundamenteel belang. We gaan de uitdagingen die er zijn, niet oplossen met dit soort symboolmaatregelen. We gaan dat niet doen door ten overstaan van de jeugd een wantrouwen uit te spreken dat ze niet verdienen. We zien welke meerwaarde het jeugdwerk de voorbije jaren, eigenlijk de voorbije decennia, betekent voor de Vlaamse gemeenschap. Dat belang wordt nog altijd onderschat. In het debat deze week leek het alleen maar alsof dat een bende dronkaards zijn, die niet weten wat ze aan het doen zijn. Dat is dan een totale onderschatting van het talent en het engagement van de Vlaamse jeugd en die Vlaamse jeugdwerkers. Voor ons is het dus van fundamenteel belang om met hen ook in gesprek te gaan.

Vandaar mijn aanvullende vraag: hebt u een gesprek gepland, met de koepels, met de sector van het jeugdwerk zelf, met De Ambrassade, met de Vlaamse Jeugdraad, om te bekijken hoe er de komende dagen ook wat correctie van dat beeld kan komen? Ik heb mij immers enorm geërgerd aan het idee dat heel veel mensen nu krijgen dat er op ieder jeugdkamp dat plaatsvindt, een gigantisch probleem ontstaat. (*Applaus bij Groen en de PVDA*)

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (cd&v): Minister, dank u wel voor het antwoord. Ik ben het ook eens met de collega's die stellen dat er nuance moet zijn. U hebt zelf ook aangegeven dat het maatschappelijk debat moet kunnen plaatsvinden, maar dat is voor jongeren niet anders dan voor volwassenen. Ik denk dat we daar heel duidelijk in kunnen zijn.

Het jeugdwerk is de plek waar men mag leren vallen, maar waar men ook leert opnieuw op te staan. Dat is niet iets wat je op de schoolbanken leert, maar net wel op kamp, net wel in het jeugdwerk, en dat moeten we koesteren. Ik wil bij dezen ook nog een citaat meegeven van enkele jongeren met kampervaring. Zij zeggen: "En geloof me, er zijn maar weinig lessen die meer impact hebben dan een uitbrander te krijgen van je vrienden." Dat is ook net de kracht van jongeren samen op kamp te laten gaan.

Minister, ik wil verder even stilstaan bij de good practices die we in Vlaanderen toch ook echt wel kennen. We hebben al heel veel aandacht gegeven, als er eventueel kampen plaatsvinden in de gemeente, aan wat positief kan werken. Denk aan een onthaalbrochure, denk aan een contact met de politie op het moment dat het kamp komt. Zult u de good practices ook meenemen in uw overleg met de lokale besturen in Wallonië en Luxemburg?

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Hoe we omgaan met alcohol is absoluut een belangrijk debat in de hele samenleving, en ook in ons jeugdwerk, maar een alcoholverbod bij jeugdkampen, hoe gaan we daarmee vooruit geraken? Ik wil ertoe oproepen vertrouwen te hebben in jongeren, in al die jongeren die zich iedere zomer inzetten om al die kampen te organiseren. We hebben een fantastisch jeugdwerk, en ik vind dat men moet stoppen met dat te wantrouwen. In alle jeugdbewegingen zijn er strikte richtlijnen over hoe men moet omgaan met alcohol op

kamp, en heel terecht, maar een pintje gaan drinken aan het kampvuur als de gasten in hun bed of in hun tent liggen, ik denk niet dat we dat nog moeten afpakken. Minister, u hebt dus al mijn steun om in overleg te gaan en ervoor te zorgen dat we dit soort regels kunnen tegenhouden en terugdraaien, opdat we er zeker voor zorgen dat er in de toekomst geen bij komen.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Minister, collega's, uiteraard ben ik het volledig eens met al het vorige dat hier al is gezegd. Het is inderdaad niet zo dat er een structureel, algemeen probleem is met drankmisbruik bij de jeugdleiding van onze kampen. Laten we ook vooral die indruk niet wekken. Zoals werd gezegd, een pint drinken als de deelnemers aan het kamp al aan het slapen zijn, daar ziet niemand hopelijk iets verkeerd in. Een algemeen verbod in dezen is niet alleen disproportioneel. Het getuigt ook van wantrouwen, zoals werd gezegd. Er is echter nog een derde element, dat ik hier nog niet heb gehoord. Voor mij is dit eigenlijk een symptoom van de enorme bemoeizucht van de overheid. Voor ons moet de overheid geen schoonmoeder spelen. Die algemene tendens, eigenlijk zelfs een fetisj, om dingen direct te verbieden als er ergens eens een probleem is, daar gaan wij niet in mee. Uiteraard zijn wij dus ook tegen een dergelijk verbod. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Rousseau heeft het woord.

Conner Rousseau (Vooruit): Minister, collega's, ik ga deze zomer zelf nog eens mee op kamp als hoofdleider. Ik kan u verzekeren dat als die monitoren en gasten een hele dag hun best hebben gedaan, ze van mij 's avonds zeker een of meerdere pintjes mogen drinken, met goede afspraken en verantwoordelijk. Als ze de dag erna niet uit hun bed kunnen, dan mogen ze een emmer water over hun kop verwachten. Dat weten ze.

Ik heb veel reacties gezien, ook van een oudere generatie die zegt dat er een probleem is met alcohol bij de jeugd. Dat heeft me eigenlijk wel gestoord. Ze maken zich zorgen om alcoholgebruik bij de jeugd, maar als ik kijk naar bijvoorbeeld alcohol in het verkeer, dan merk ik toch dat mijn generatie daar veel beter mee omgaat dan de generatie van mijn ouders, bijvoorbeeld.

Waar ik me wel zorgen over maak, als jonge gast, is de toenemende verzuring in de samenleving. Een jonge gast kan bijna niets meer doen of er is een of andere zure buur die belt en klaagt dat er te veel lawaai of amusement is. Die verzuring bedreigt de vrijheid en amusement van onze jeugd.

Ik wilde u vragen of u ook erkent, in gesprekken met jongeren, dat er steeds meer klachten zijn over lawaai, over evenementen en activiteiten van jongeren. Wat wilt u en onze Vlaamse Regering daaraan doen, zodat onze jongeren nog vrij en jong kunnen zijn? *(Applaus bij Vooruit)*

De voorzitter: Mevrouw Ampe heeft het woord.

Els Ampe (Open Vld): Minister, de jongeren zijn heel vaak kop van jut geweest, ook tijdens de lockdown. Altijd hadden zij het gedaan. Ze gingen hun grootouders vermoorden als ze zouden thuiskomen van de unief. Dat soort rare beelden zijn er geschapen. Nu krijgen ze opnieuw de schuld dat er te veel alcoholgebruik is.

Ik zou eigenlijk alle overheden willen oproepen om geen collectieve maatregelen te nemen om individuele problemen op te lossen. Kijk, er zijn altijd mensen die een misdaad begaan. Er zijn altijd mensen die overdrijven. Maar waarom moet iedereen daar altijd voor gestraft worden?

Laat ons allemaal een oproep doen dat die jongeren ook mogen genieten, en zeker in dit jaar, het jaar na de lockdown. (*Applaus van Marino Keulen*)

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Dank uw wel, voorzitter en collega's, voor uw steun voor die positie. Ik denk dat dit een belangrijk signaal is vanuit het parlement. Misschien moet ik eerst even antwoorden wat we op de iets langere termijn gaan doen. We zijn bezig met de uitwerking, de finalisatie van een masterplan jeugdkampen. Dat staat trouwens toevallig ook deze week op de agenda van de Vlaamse Regering.

We willen eigenlijk verder werken op het kampcharter dat in het verleden samen met de jeugdbewegingen werd uitgewerkt. We willen ook expliciet de hand reiken naar die Waalse lokale besturen, provinciegouverneurs maar zeker ook gemeentebesturen en burgemeesters, om te kijken wat de regels zijn, naar wat er allemaal van afspraken geldt bij jeugdbewegingen. We gaan ook verder een dialoog aan.

Want je hoort effectief soms heel wat negatieve reacties ten aanzien van jeugdbewegingen, jeugdorganisaties en spelende kinderen. Dat is in een aantal Waalse gemeenten zeker het geval. Ik heb ergens begrip voor de situatie van een aantal van die kleinere Waalse gemeenten, waar ze heel weinig inwoners hebben, en heel veel jeugdbewegingen. Dat zet natuurlijk ook een enorme druk op die lokale gemeenschappen. Soms is dat ook wel ten voordele van de lokale handel en horeca, maar je zit ook vaak met buurtbewoners die dat niet zo evident vinden.

Wat is daar de oplossing voor? Dat is dialoog. Dat is een goede dialoog waarin geïnvesteerd wordt vanuit het gemeentebestuur, en uiteraard ook vanuit de jeugdbewegingen die daar op bezoek komen in de zomer.

Ik stel ook vast dat heel wat Waalse gemeenten dat op een voortreffelijke manier doen. Velen van hen stellen ook een 'monsieur of madame camp' aan, die vaak zelfs een goed woordje Nederlands spreekt, zodat ook die communicatie vlot gaat. Ik heb ook in de verschillende kampbezoeken die ik de afgelopen twee jaar gedaan heb, gezien dat dat heel vaak goed werkt. Maar er zijn inderdaad ook gemeentebesturen die kiezen voor radicale oplossingen, oplossingen die wat mij betreft totaal onaanvaardbaar zijn, en contraproductief werken.

Hoe gaan we daarmee verder met onze jeugdorganisaties en jeugdbewegingen? Ik heb nog maar vorige week samengezeten met het zogenaamde JOS-overleg (Jeugdbewegingen Overleg en Samenwerking). Dat is het overleg met de grote koepels van de jeugdbewegingen.

Een van de agendapunten die ik daar op de agenda had gezet, was de aanpak van verslaving. Ik heb aangeboden om daar verder in te gaan, om daarin ook samen verder te investeren, hopelijk met het VAD-instituut (Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs), dat binnen onze Vlaamse Overheid verantwoordelijk is voor de aanpak van verslavingen. Ik bekijk ook met collega Crevits of we daar nog extra ondersteuning kunnen bieden.

Zij hebben ook heel duidelijk aangegeven dat er binnen de verschillende koepels al heel wat richtlijnen gelden, dat ze ook de verantwoordelijkheid hebben om die richtlijnen zelf uit te werken en ze zelf ook te promoten bij hun leden. Er zijn diverse regels ter zake, maar er zijn drie, die ook door de jeugdbewegingen sterk onderschreven worden, die ik toch onder de aandacht wil brengen.

Eerste punt: uiteraard moet op de jeugdkampen de federale wetgeving ter zake gerespecteerd worden, onder andere, de leeftijdsvoorwaarden voor alcoholische

dranken. Dat is 16 jaar, en 18 jaar wat de sterke dranken betreft. Die regel moet ook op kampterreinen gerespecteerd worden.

Tweede punt: tijdens de gewone reguliere activiteiten is er geen plaats om alcohol te consumeren. Ook dat is een principe dat in al die richtlijnen, in al die regels die ze opstellen, vooropstaat.

Derde punt: er is natuurlijk niets mis met een pintje 's avonds aan het kampvuur onder de leiding, of misschien de laatste avond met de leden die ouder zijn dan 16 jaar. Maar je moet er natuurlijk altijd voor zorgen dat er ook nog voldoende leiding aanwezig is die niets gedronken heeft. Stel dat er een urgentie is, dat er iemand 's nachts naar de spoeddiensten gevoerd moet worden, dan moeten er ook voldoende mensen zijn die niets drinken. Ook dat is een principe dat naar voren komt.

Want als je die reacties leest, is het precies alsof die jeugdleiders totaal onverantwoordelijk zijn, dat ze allemaal samen straalbezopen zijn, en niet meer in staat zijn om voor hun leden te zorgen. Dat is uiteraard niet het geval. De richtlijnen die er vandaag zijn, zorgen daar ook voor. Kortom, collega's, ik denk dat we terecht vertrouwen geven aan onze jeugdleiding. Domme regeltjes zijn niet aan de orde, maar wel vertrouwen op wat ze kunnen, vertrouwen ook op hoe zij deze zomer aan een miljoen Vlaamse kinderen de beste tijd van hun leven gaan geven.

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Dank u wel, minister. Het is duidelijk geen evidentie om onze jongeren de zorgeloze kampzomer te geven waarnaar ze snakken. Is het geen corona, dan is het de varkenspest, is het wateroverlast of zijn het Waalse burgemeesters die maatregelen gaan opleggen. Het is allemaal niet evident. Ik weet dat u ervoor strijdt om te maken dat onze jongeren die kampzomer wel kunnen beleven, zorgeloos zoals die hoort te zijn. Ik hoop dat u alles op alles blijft zetten om te maken dat dat ook gebeurt. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Dank u wel, minister, voor het aanvullende antwoord. Ik heb intussen bijna dertig jaar jeugdwerkvereniging en jeugdwerkervaring op de teller. En het is iedere dag mijn rotsvaste overtuiging dat dat jeugdwerk echt een fundamentele schakel is in onze samenleving. Het is een plek waar jongeren engagement opnemen voor anderen, waar ze leren om zich maatschappelijk in te zetten voor elkaar, en ja, waar ze af en toe ook tegen een muur kunnen en mogen lopen. Het is een plaats waar jongeren ook echt kunnen opgroeien tot volwassenen en ze die plek en die ruimte ook krijgen. Die cruciale boodschap van vertrouwen in onze jongeren is de belangrijkste boodschap die we vandaag moeten geven.

Maar we moeten ook durven zeggen, collega's, dat we een uitdaging hebben rond alcohol. En die uitdaging zit niet alleen bij jongeren. Uit de cijfers van het Vlaams Expertisecentrum blijkt dat jongeren vandaag minder alcohol consumeren dan twintig jaar geleden. De uitdaging van alcohol is er een voor de hele samenleving. Laat ons, zonder rigide regeltjes, zonder in absurditeiten of symbolen te vervallen, wel het gesprek durven voeren over de impact die alcohol inderdaad heeft in het verkeer, op gezinnen, op de ontwikkeling van mensen, op bedrijven. Dat is onze uitdaging. Maar straal alsjeblieft mee dat vertrouwen in onze jeugd uit, want ze verdienen dat. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (cd&v): Dank u wel, minister, voor het bijkomende antwoord.

Collega's, ik ben blij dat iedereen hier gezegd heeft dat we werken naar een samenleving waarin inderdaad verantwoordelijkheid moet worden gegeven maar anderzijds ook verantwoordelijkheid genomen kan worden, en dat we daar ook effectief werk van willen maken, of met andere woorden, dat niet alles moet worden ingeblikt in een verbod of in regels. Ten tweede, ik denk dat iedereen die hier enige kampervaring heeft, er ook van overtuigd is dat de levenservaringen zijn die je later, en eigenlijk heel je leven ook, meeneemt. Ik hoop dan ook, en dat is mijn derde oproep, dat we deze zomer alle positieve, waardevolle, rijke kampervaringen in de kijker zetten, en dit ter ondersteuning en als dank aan al die jongeren die zich inderdaad vrijwillig maar met hart en ziel inzetten om een geweldige zomer te geven aan onze jongeren. (*Applaus van Peter Van Rompuy en Joke Schauvliege*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de federale arbeidsdeal en de impact ervan op Vlaanderen

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Voorzitter, we hebben er heel lang op mogen wachten, negen maanden lang. Zeven bijzonder verstandige mensen, zeven vertegenwoordigers van de Vivaldipartijen, onder leiding van premier De Croo en minister Dermagne, hebben zich opgesloten in een kamer en hebben zich gebogen over het vraagstuk: hoe kunnen we ervoor zorgen dat er meer mensen aan de slag gaan, hoe kunnen we mensen motiveren om te werken? Na negen maanden zijn ze naar buiten gekomen met wat ik in drie 'cartouches' samenvat.

Een eerste cartouche is – houd u vast: we gaan werkgevers verbieden om mensen na de kantooruren nog e-mails te sturen of te telefoneren. Dat zal onze arbeidskrapte vooruithelpen.

Ik kom tot de tweede Vivaldicartouche. Zeven wijze mensen zijn gekomen tot het extreem verstandige besluit dat men in sectoren waar heel veel piekwerk, seizoensgebonden werk is, het uurrooster niet meer ten laatste vijf dagen kan wijzigen, maar zeven dagen vooraf moet wijzigen. Zeven dagen, om meer rekening te houden met piekwerk.

En die gigantisch verstandige zeven mensen van Vivaldi zijn nog tot een fantastisch derde besluit gekomen: we gaan mensen de kans geven om hun uren te presteren in vier dagen in plaats van in vijf. En ze mogen die vraag om de zes maanden aan de werkgever stellen en als die werkgever weigert, dan moet die een gemotiveerd verslag indienen om uit te leggen waarom hij weigert.

Dat, collega's, zijn de drie cartouches waar wij al zo lang om vragen en die die zeven genieën in dat Vivaldikamertje voor ons hebben uitgewerkt.

Minister, mijn enige vraag aan u is: hebben die mensen in dat kamertje u geraadpleegd? (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Collega Ronse, ik dank u voor uw vraag. Sta mij toe eerst te stellen dat ik toch wel tevreden ben dat er een akkoord is. We hebben hier vorige week naar aanleiding van de federale werkgelegenheidsconferentie gevraagd om die deal zo snel mogelijk en onverkort te sluiten. Die deal is er nu.

Het was inderdaad een traject van negen maanden, dat is gestart in september van vorig jaar. Daarbij zijn er vanuit Vlaanderen inderdaad een heel aantal voorstellen op tafel gelegd.

Naast de deal zijn er door mijn voorgangster ook een aantal afspraken gemaakt in een samenwerkingsovereenkomst met collega Vandenbroucke. Het gaat over een aantal niet onbelangrijke elementen, zoals de re-integratie van langdurig zieken, die trajecten die van 5000 naar 12.000 gaan op enkele jaren tijd, en ook over de RSZ-harmonisering voor de maatwerkbedrijven. Dat zijn heel belangrijke zaken die naast de arbeidsdeal werden gerealiseerd in samenwerking met de federale overheid.

Er zijn een aantal punten die vanuit Vlaanderen op tafel werden gelegd en die we daar vandaag in terugvinden. Zo is de inschrijving van tijdelijk werklozen, zodat zij op de radar komen van onze werkgevers, een niet onbelangrijke maatregel. Ook de activerende ontslagregeling vind ik belangrijk. Mensen die bij werkgever A in opzeg komen, gaan meteen in opleiding richting werkgever B. Ontslag is geen eindpunt, maar een doorstart. Dat vind ik belangrijk.

Hebben we daarmee voldoende richting 80 procent? Dit zijn de stappen die men heeft gezet, maar er is inderdaad duidelijk meer nodig om die werkloosheid te voorkomen en mensen langer aan de slag te houden.

Positief is dat de verschillende vragen die wij hebben gesteld positief werden beantwoord: de tijdelijk werklozen, het activerend ontslagrecht en de aandacht voor flexibel en werkbaar werk.

Maar, collega Ronse, ik heb ook mijn zorgen over een aantal zaken die daarin staan. Ik krijg het zelf ook niet zo warm van de combinatie van werkloosheidsuitkering en loon. We zullen dat zeer kritisch blijven opvolgen, zodat het niet het omgekeerde effect heeft en tot uitstelgedrag zou leiden.

U zult inderdaad merken dat niet alle 29 punten werden gerealiseerd. We zullen dat verder blijven monitoren in het interfederaal platform rond asymmetrie. Daarbij is de beschikbaarheid van de werkzoekende voor ons de voornaamste prioriteit.

Ik blijf positief. Het Vlaamse werkgelegenheidsakkoord dat er binnenkort definitief zal zijn, gaat daar natuurlijk op verder, om die activering en de werkzaamheidsgraad te verhogen.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, u overtreft uw voorgangster om in superbeleefde en stijlvolle termen te zeggen dat u de arbeidsdeal compleet ontoereikend en complete onzin vindt. (*Applaus bij de N-VA*)

En uw kleine glimlach verraadt dat ik gelijk heb.

Collega's, het is over en uit! We zijn op twee jaar van het einde van de legislatuur en er is nougatbollen, niets zinvols, gebeurd om de arbeidskrapte aan te pakken. Wij doen niets anders dan vragen stellen. Ondernemers, werknemers, schreeuwen om extra krachten.

Mijn oproep vandaag is de volgende. Ik geloof er niet meer in dat Vivaldi acties gaat nemen om de 1,3 miljoen werklozen aan de slag te helpen. Ik heb een oproep voor u, minister, laat ons gaan naar een algemene mobilisatiecampagne, want er zijn ontzettend veel mensen die vandaag aan de slag zijn, die ons vragen om hen meer dan 38 uur te laten werken, om hen niet kapot te belasten op

overuren. Minister, laat ons met de Vlaamse Regering naar Vivaldi gaan en vanuit die asymmetrie minstens oproepen dat wie wil werken, langer en meer kan doen, aan gunstiger voorwaarden en dat het loon niet weggevreten wordt door Vivaldi. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Voorzitter, collega Ronse doet daar natuurlijk smalend over, dat is niet de eerste keer. Ik wil u zeggen, collega, toen u in de regering zat, toen u aan de knoppen zat, bent u niet eens in een kamertje geraakt. Op het vlak van arbeidsmarkthervorming is nougatbollen gebeurd, 'niente', niets, 'rien de knots'.

Het is belangrijk dat er nu een arbeidsdeal ligt die op drie vlakken stappen vooruitzet. Inzake flexibilisering en opleiding komen er maatregelen. Inzake activering wordt artikel 39ter na jarenlang gepalaver uitgevoerd. Het is alleen wel belangrijk dat VDAB klaarstaat om die extra taken rond activering en opleidingen uit te voeren, kwestie van te vermijden, collega Ronse, dat die belangrijke arbeidsdeal, die belangrijke hervormingen op het federale vlak, dode letter zouden blijven door een Vlaamse instelling die niet in staat is om haar kerntaken te verrichten.

Het is belangrijk, minister, dat VDAB klaar is. Staat VDAB klaar? Kunnen we erop rekenen dat VDAB en Vlaanderen de nieuwe mogelijkheden ten volle gaan gebruiken?

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (Vooruit): Mijnheer Ronse, waarschijnlijk zaten er zeven genieën rond de tafel bij Vivaldi, maar hier staat week na week alvast één clown op het spreekgestoelte. *(Applaus bij Vooruit en Groen. Opmerkingen van de N-VA)*

Het is een beetje triestig om smalend te doen over de o zo noodzakelijke hervormingen waar we het met zijn allen over eens zijn. *(Opmerkingen van Axel Ronse. Rumoer)*

Ja, werken moet lonen. Ja, er moeten meer Vlamingen en Belgen aan de slag. Drie, en dat is een heel concrete vraag aan de minister, ik ken zijn engagement in dezen, wanneer zal ook de Vlaamse Regering erin slagen om na de federale arbeidsdeal een Vlaams werkgelegenheidsakkoord te smeden? *(Rumoer)*

Werken moet netto meer lonen, opleiding en vorming moeten gegarandeerd zijn, en de sociale partners die akkoorden sluiten, moeten een regering achter zich hebben die hun engagementen ten volle opneemt en honoreert. *(Applaus bij Vooruit en Groen)*

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (cd&v): Voorzitter, ik merk dat sommige collega's wat last hebben van de warmte. Collega Vanlouwe, ik hoop dat het verder goed gaat met u. Anders hebben we dankzij de bevoegdheden van de Vlaamse overheid heel wat instrumenten in handen om u te begeleiden in uw job en de werkbaarheid van uw carrière. *(Rumoer. Opmerkingen)*

Collega's, we hebben heel wat bevoegdheden in Vlaanderen waar we heel actief mee aan de slag gaan. We doen dat zoveel mogelijk in samenwerking met de federale overheid. Ik ben blij dat er stappen vooruit worden gezet. Het mag wat ons betreft sneller gaan, maar deze regering zorgt ervoor om ook op het federale niveau een en ander in beweging te zetten. Laat ons vooral niet vergeten dat wij in Vlaanderen bevoegd zijn voor het grootste deel van het arbeidsmarktbeleid en

dat we bakens verzetten op dat vlak inzake tijdelijke werklozen, langdurige zieken en het activeren van leefloners. Wij zorgen ervoor dat de werkzaamheidsgraad in Vlaanderen recordhoog is. Collega's van de meerderheid, laat ons daar trots op zijn.

Vanuit die sterke regionale bevoegdheden kunnen we ook samenwerken met andere regio's. U hebt op dat vlak het goede voorbeeld gegeven, minister, door met Brussel nieuwe doelstellingen af te spreken. De vraag is heel eenvoudig: hoe kunnen we ervoor zorgen dat er ook met Wallonië dergelijke afspraken worden gemaakt en we Waalse werkzoekenden naar de Vlaamse arbeidsmarkt trekken? *(Opmerkingen)*

De voorzitter: Mevrouw Malfroot heeft het woord.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Collega's, de Federale Regering heeft inderdaad met een typisch Belgisch compromis een arbeidsdeal in elkaar gestoken die niet zal leiden tot die werkzaamheidsgraad van 80 procent. In die arbeidsdeal die vorige week werd gesloten, zijn geen maatregelen gericht op de activering van de zeer grote groep inactieven. Er worden ook geen maatregelen tegen de langdurige werkloosheid genomen. Er zijn geen maatregelen voorgesteld die het verschil tussen werken en niet-werken zouden vergroten zodat werken opnieuw aantrekkelijk wordt. Bovendien worden zelfs de kosten voor de opleiding volledig doorgeschoven naar de werkgevers, die nu aankijken tegen een extra arbeidskost van vijf dagen. Het recht op deconnectie – waar de heer Ronse het ook over had – kan misschien nuttig zijn, maar vraagt vooral goede afspraken tussen werkgever en werknemer die zullen zorgen voor werkbaar werk of die werk opnieuw werkbaar zullen maken. Om echt vooruitgang te boeken moeten we naar een volledige regionale arbeidsmarkt zodat er van binnen de regio's kan worden ingezet op die werkbaarheidsgraad.

Minister, mijn vraag is heel kort: tegen wanneer zult u eindelijk werk maken van de problemen die ik zonet heb aangekaart waardoor de werkzaamheids- en de activiteitsgraad zal verhogen?

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Er is heel wat dynamiek in de zaal om mee aan de slag te gaan. Dat is alvast heel positief. De Vlaamse mobilisatie vertaal ik in het werkgelegenheidsakkoord dat we voor de zomer en, wat mij betreft, voor 15 juli zullen sluiten. Dat is activeren, opleiden, werkbaar werk en de interregionale mobiliteit. Gisteren was er inderdaad de bevestiging van de goede samenwerking met Brussel. Die ambitie om werkzoekenden vanuit Brussel naar de Vlaamse Rand te brengen zullen we ook realiseren met Wallonië. Het betreft de ambitie van tweeduizend werkzoekenden per jaar.

Voor VDAB is het alle hens aan dek. U hebt volledig gelijk, collega, dat VDAB meer dan een tandje bij mag zetten om de kloof te dichten.

Mevrouw Gennez, wat mij betreft zal het werkgelegenheidsakkoord voor 15 juli worden gesloten.

Mijnheer Bothuyne, de interregionale mobiliteit is inderdaad een belangrijk sluitstuk van het werkgelegenheidsplan dat Vlaanderen voor de zomer zal sluiten.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Collega Gennez, ik vind het niet netjes dat u minister Brouns een clown noemt nu hij net minister is. Dat zou ik toch niet doen. *(Applaus bij de N-VA)*

Ik vind trouwens dat hij een schouderklopje verdient. Hij is zo teleurgesteld in die arbeidsdeal die eigenlijk op niks trekt. Ik vind dat schuldig verzuim want week na week roept uw fractie alle fracties hier, ook de mijne, op voor meer geld voor onderwijs, voor gezondheidszorg en voor mentaal welzijn. Vanwaar komen die centen? Die komen van mensen die werken en die bijdragen aan de sociale zekerheid. (*Applaus bij de N-VA*)

Misschien moet ik u dat aanleren. Deze clown zal dat effectief week na week, dag na dag blijven zeggen totdat er deftige hervormingen komen want op dit moment is er een enorm schuldig verzuim en dat krijgt niemand nog uitgelegd aan de volgende generaties. Collega's, we zullen hier week na week blijven staan. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Filip Brusselmans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de onwettige samenstelling van de bestuursorganen van vzw Flagey

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Minister-president, collega's, een van de belangrijkste wet- en decreetgevingen die we in dit pluralistisch land kennen, is het Cultuurpact. Dat is het middel bij uitstek om de pluriformiteit in de samenleving door te laten sijpelen en te laten wegen in en op onder meer de bestuursorganen van onze culturele instellingen. Die worden vanuit Vlaanderen gefinancierd en dus door de Vlaamse belastingbetaler. Tot mijn spijt moet ik vaststellen dat niet iedereen daarvan overtuigd is. Vzw's en cultuurhuizen zoals bijvoorbeeld Flagey in Brussel plaatsen zichzelf blijkbaar boven de wet. Bij de hernieuwing van hun bestuursorganen enkele maanden na de verkiezingen moesten ze conform het Cultuurpact minstens twee mensen van de Vlaams-nationalistische separatistische strekking in hun algemene vergadering opnemen. Maar Flagey weigert botweg en zonder enige argumentatie elke kandidaat van het Vlaams Belang die de separatistische strekking vertegenwoordigt.

Meer nog, uit de communicatie van uzelf mogen we begrijpen dat ze zelfs geen oren hebben naar het zich in regel stellen met het Cultuurpact. Ze antwoorden niet, of ze reageren niet echt op uw herhaaldelijke schriftelijke en zelfs mondelinge oproepen. Ondertussen gaan ze nog een stap verder. Ze hebben nu zelf klacht ingediend bij de Cultuurpactcommissie, ik vermoed tegen de Vlaamse Regering, om de samenstelling en dus de facto het Cultuurpact aan zich in vraag te stellen. Om het in de taal van Molière te zeggen: il faut le faire! Het Belgisch surrealisme ten top. Men waant de Cultuurpactwetgeving ondergeschikt aan hun eigen regelgeving, aan hun eigen statuten. Het is ongelooflijk, collega's, maar het is waar.

Minister, mijn vraag aan u is dus zeer duidelijk: Meer dan 800.000 Vlamingen – het Vlaams Belangkiezers – worden op dit moment door Flagey gediscrimineerd. Wat gaat u, als minister van Cultuur, maar misschien vooral als minister-president van alle Vlamingen, concreet ondernemen om deze scheefftrekking recht te trekken, maar om er ook voor te zorgen dat er in de toekomst geen volgelingen van Flagey kunnen zijn? (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mijnheer Brusselmans, vooreerst wil ik duidelijk stellen dat de Vlaamse Regering altijd de Cultuurpactwetgeving toepast, ook in onze voordrachten die we doen in raden van bestuur en algemene

vergaderingen. Dat hebben we ook met Flagey gedaan, helemaal conform de Cultuurpactwetgeving.

De klacht die Flagey heeft ingeleid bij de Nationale Cultuurpactcommissie is er gekomen na de brief die ik op 27 september 2021 gestuurd heb naar Flagey. Ik heb dat schrijven gericht nadat Flagey mij had laten weten dat een van de voordrachten die wij gedaan zouden hebben, niet het statutair vereiste draagvlak gehaald had binnen de organen van Flagey. In de brief die ik gestuurd heb, heb ik duidelijk gemaakt dat de besluiten die dat bestuursorgaan vanaf dan zal nemen, met een volgens ons niet-reglementaire samenstelling van de raad van bestuur en algemene vergadering, wel eens niet rechtsgeldig zouden kunnen zijn, wegens het niet naleven van de Cultuurpactwetgeving en van het Cultuurpact-decreet. Tegelijkertijd heb ik met aandrang gevraagd om de samenstelling van de raad van bestuur en van de algemene vergadering aan te passen, conform de Cultuurpactwetgeving en dus conform de voordracht die wij als Vlaamse Regering gedaan hebben. Daarin was ook uw fractie vertegenwoordigd.

Daarop hebben de organen van Flagey gezegd dat ze die vraag zouden voorleggen aan de Cultuurpactcommissie. Die procedure is nu lopende. Wij verwachten in het najaar een uitspraak daarover. Ik denk dat wij redelijk recht in onze schoenen staan. Wij gaan die uitspraak dus afwachten. Ondertussen denk ik dat Flagey het risico loopt, met alle beslissingen die ze nu nemen, dat die niet rechtsgeldig zouden kunnen zijn. Intussen staat het uw fractie natuurlijk vrij om eventueel een andere voordracht te doen. Als u dat doet, dan zullen wij dat natuurlijk overmaken aan Flagey. Maar ik denk dat we nu in een positie zitten waarin we moeten wachten, met vertrouwen in de uitspraak van de Cultuurpactcommissie, en dat Flagey ondertussen het risico loopt van niet-rechtsgeldige besluitvorming te doen.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Bedankt voor uw antwoord, minister. Voor alle duidelijkheid heb ik uw engagement, dat u van in het begin hebt opgenomen, niet in twijfel getrokken, wel de houding van Flagey daarin. Maar nu zitten we natuurlijk wel in een andere situatie, waar er volgens mij andere dingen moeten gebeuren. U verwijst nu naar de Cultuurpactcommissie, die inderdaad dit najaar een uitspraak zal doen. Maar we weten allebei, en nog andere collega's in dit parlement weten dat ook, dat de Cultuurpactcommissie niet meer werkt. Ze zit vast en dat komt – hoe kan het ook anders in dit 'non-land' – door een communautair probleem. Ze komt niet meer samen. Toen we dat probleem enkele weken geleden onder de aandacht brachten in de commissie Cultuur zei u – u kunt er het verslag op nalezen – dat het eigenlijk allemaal zo erg niet is dat die Cultuurpactcommissie niet samenkomt, omdat er toch geen dossiers te behandelen zijn. En dan laat u enkele weken later aan ons weten dat u op zijn minst op de hoogte bent van een dossier. U liegt dus niet alleen in de commissie, u toont daarmee ook nog eens dat u het probleem helemaal niet ernstig neemt. De Cultuurpactcommissie als oplossing? Dan heb ik een vraag: u bent voor de splitsing van diezelfde commissie. U ging dat opnemen met Alexander De Croo, onze eerste minister van aan de overkant. Ik vermoed dat u ondertussen opnieuw een gesprek met premier De Croo hebt gehad. Wat is de uitkomst daarvan? Wat gaat u nu eindelijk doen om die Cultuurpactcommissie te splitsen?

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (cd&v): Minister, ik denk dat uw reactie en uw voordracht correct zijn, namelijk met respect voor de Cultuurpactwet. In de klacht die Flagey heeft ingediend, staan vervolgens ook wel enkele valabele argumenten, maar een uitspraak over die klacht komt niet ons toe, maar de Cultuurpactcommissie zelf.

Zij proberen bij een klacht altijd eerst naar verzoening toe te werken. Ik vermoed, minister, dat u zeker bereid bent om daaraan mee te werken.

Ik vind het wel opmerkelijk, collega's, dat hier een parlements lid een vraag stelt over de eigen benoeming. Want dat zegt u er niet bij, collega Brusselmans. De vraag zelf vind ik vreemd, maar vooral het feit dat een fractie – en dat is trouwens niet alleen de Vlaams Belangfractie – een parlements lid voordraagt voor zo'n benoeming als bestuurder in een organisatie waarover wij als parlement ook beslissen over de subsidies. Bij mij wringt dat.

Minister, is een onverenigbaarheid voor parlementsleden in het bestuur van organisaties waar wij als parlement via de begroting ook de subsidies voor goedkeuren, niet aangewezen? (*Applaus van Stijn Bex en Caroline Gennez*)

De voorzitter: De heer Veys heeft het woord.

Maxim Veys (Vooruit): Mijnheer Brusselmans, ik denk dat u wettelijk gezien waarschijnlijk gelijk hebt, maar ik stel mezelf toch wat vragen. Want toen u verkozen werd, was uw eerste uitspraak: "Transgenders en holebi's zullen altijd abnormaal blijven." (*Opmerkingen van Filip Brusselmans*)

Dat is op zich niet verwonderlijk. U bent lid van een fractie die weigert om zich echt te engageren voor de rechten van de regenbooggemeenschap, zeker als het gaat over resoluties bij bevriende semidictators in het buitenland als Orban of Poetin. Uw partij blijft stigmatiserende uitspraken doen. "Holebi's die trouwen en kinderen krijgen, vind ik een brug te ver", zei een federale collega. Of er was de collega uit uw fractie, die een vicepremier aan de overkant van de straat ervan beschuldigt de fundamenteën van de westerse beschaving te willen vernietigen en vervangen, enkel en alleen omdat die persoon een trans persoon is.

En met zo'n 'track record' wilt u in de raad van bestuur gaan zitten van een organisatie die culturele en individuele diversiteit hoog in het vaandel draagt. Dus van mijn kant een oprechte vraag, mijnheer Brusselmans: wat wilt u daar eigenlijk gaan doen? (*Applaus bij Groen, Vooruit en de PVDA*)

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Mijnheer Brusselmans, ik vraag mij af of u echt vindt dat uw fractie goed geplaatst is om hier vandaag vragen te stellen over wettelijkheid en onwettelijkheid. Het Vlaams Belang geeft altijd graag af op de Walen die profiteren, op de migranten die profiteren, maar blijkbaar profiteren jullie vooral heel graag zelf. Iemand als Filip Dewinter zit hier al bijna dertig jaar in het parlement, krijgt een dikke parlementaire pree, maar dat is allemaal niet genoeg. Neen, nu verstuurt hij ook nog eens zijn eigen boeken, vol met fake news, op kosten van het parlement, zodat hij de 5 euro verzendingskosten van de hardwerkende Vlaming in zijn eigen zak kan steken. (*Opmerkingen*)

Ik stel voor, mijnheer Brusselmans, dat jullie een nieuwe slogan zoeken voor de partij. Ik heb al een voorstel: eigen graaiers eerst. Misschien moet u die onwettelijkheid eerst zelf eens bekijken, voordat u hier vragen komt stellen over andere problemen. (*Applaus van Lise Vandecasteele en Stijn Bex. Opmerkingen*)

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Ik wil mij hier niet laten verleiden om uitspraken te doen voordat de Cultuurpactcommissie daarin een uitspraak heeft gedaan. Maar dat voorval leert mij toch wel dat de huidige manier van invullen van raden van bestuur meer en meer problematisch wordt. Die partijpolitieke invulling is niet meer van deze tijd. En dat heeft niets te zien met de vraag van

de vrienden van Vlaams Belang, absoluut niet. Dat heeft te zien met de vraag vanuit de sector om daar ook mensen in te benoemen die kennis van zaken hebben, die daar expertise in hebben. *(Opmerkingen van Filip Brusselmans)*

De voorzitter: Collega Brusselmans, collega D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Ik zou willen oproepen, collega's, om daar in alle openheid en over alle partijgrenzen heen even over na te denken en eens serieus na te denken over de vraag die leeft bij heel veel organisaties, die vooral vragen naar kennis en expertise. *(Applaus van Mieke Schauvliege en Chris Steenwegen)*

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mijnheer Brusselmans, ik word echt niet graag verweten een leugenaar te zijn. Dat is totaal niet aan de orde. Wij hebben de lead genomen in dit dossier. Ik wil dat de Cultuurpactcommissie daar snel een uitspraak over doet. Ik denk dat we het recht aan onze kant gaan hebben. En ik zal er inderdaad voor zorgen dat de Cultuurpactcommissie in de gelegenheid is om daar een uitspraak over te doen.

Met de hand op het hart, ik heb nog geen gesprek gehad met De Croo. Ik hoop dat voor het zomerreces nog te kunnen aangaan.

Dan, wat de onverenigbaarheden betreft, er staat nergens in de regelgeving dat er geen parlamentslid voorgedragen mag worden. Heel het debat over hoe raden van bestuur samengesteld moeten worden, is natuurlijk een legitiem debat, maar dat gaan we hier nu niet voeren. Ik merk alleen dat we net in de VRT een aantal onafhankelijke bestuurders ingevoerd hebben. In het Havenbedrijf Antwerpen zijn ook onafhankelijke bestuurders ingevoerd, natuurlijk naast politieke vertegenwoordiging. In beide voorbeelden schijnt dat wel goed te werken. Maar goed, dat is een bijzondere interpretatie.

Aan de collega's in de linkerzijde van het halfroond: het is niet omdat een fractie mijn standpunten niet vertegenwoordigt of zelfs standpunten vertegenwoordigt die ver afstaan van mijn fractie, dat ik niet tot in den treure pluralisme zal blijven verdedigen, wat het verdict van de kiezer ook is. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Minister-president, dank u wel voor uw antwoord. Als u niet leugenaar genoemd wilt worden, stel ik voor dat u voortaan ook niet meer liegt in een commissie, want dat is wel wat er gebeurd is. Dat kan iedereen nalezen in het woordelijk verslag. *(Opmerkingen)*

Maar ik ben blij dat onder meer collega D'Hose is tussengekomen, want haar tussenkomst bewijst waar het hier allemaal om draait. Het cultuurpact is hier jarenlang iets heiligs geweest. Waarom? Omdat dat de traditionele partijen verzekerde van postjes. Nu je ziet dat electoraal de situatie toch een beetje moeilijk is, nu je ziet dat de Vlaams Belangkiezer eindelijk vertegenwoordiging kan krijgen in de raden van bestuur, eindelijk die heilige huisjes kan instampen, eindelijk eens zicht kan krijgen op wat er gebeurt achter de gesloten deuren van die raden van bestuur van die cultuurhuizen die smossen met ons belastinggeld, en nu die Vlaams Belangkiezer eindelijk daar eens inzage in kan krijgen, nu moet dat cultuurpact weg.

Die deuren moeten op slot, zodat de Vlaming het nooit zou kunnen weten. Wij willen niet langer wachten op het getalm van deze regering hier. Want wij vinden dat elke Vlaming gelijkwaardig is en dus recht heeft op vertegenwoordiging in de

raden van bestuur waar Vlamingen fors mee betalen aan het gelach daarvan. Wij beraden ons dus over juridische stappen. Want besluiten – zoals u zelf gezegd hebt – die genomen zijn door Flagey zonder een geldig samengestelde raad van bestuur, zijn volgens mij onwettig. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Nadia Sminate aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de repatriëring van kinderen uit Syrië

De voorzitter: Mevrouw Sminate heeft het woord.

Nadia Sminate (N-VA): Minister, ik weet natuurlijk dat u persoonlijk niet de beslissing genomen hebt om die zes IS-vrouwen (Islamitische Staat) en hun kinderen vanuit Syrië naar België te repatriëren, maar het moet me toch even van het hart dat u en ik hier vandaag staan om de gevolgen van die desastreuze beslissing te bespreken. Die vrouwen gebruiken hun kinderen om een ticket naar België te verkrijgen. Dat de federale overheid meegaat in die vorm van chantage vind ik hallucinant.

Minister, ik weet dat u zult zeggen dat kinderen niet verantwoordelijk zijn voor de fouten van hun ouders. Ik ben het daar volledig mee eens, maar het gaat hier wel over kinderen die opgegroeid zijn onder sharia-invloed, die geen westerse waarden en normen van hun ouders meegekregen hebben, die gezien hebben hoe hun ouders poseren voor de foto met vuurwapens in de hand, enzovoort. Die kinderen moeten gerehabiliteerd worden, die moeten ontdaan worden van de invloed van hun familie.

Maar als ik dan zie dat bij de vorige lichting kinderen die gerepatriëerd zijn, de overgrote meerderheid bij hun eigen grootouders opgevangen is, dan vraag ik me vandaag eerlijk gezegd af of deze mensen geschikt zijn om die toch wel heel zware opdracht op zich te nemen. Minister, hoe staat u tegenover het feit dat deze kinderen bijna allemaal opgevangen worden binnen netwerkpleegzorg?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega Sminate, het klopt inderdaad dat er in totaal zes volwassenen en zestien kinderen teruggekeerd zijn. Dat is gisteren gebeurd. Voor Vlaanderen zijn dat drie moeders, een grootmoeder en negen kinderen.

De procedure is strikt geregeld. De volwassenen gaan naar de gevangenis. Dat is onmiddellijk gebeurd. Het jeugdparket heeft, voor elk van de situaties, een jeugdrechter gevorderd voor de kinderen. Meestal is dat een jeugdrechter van de regio waar het kind of de moeder van afkomstig is.

In eerste instantie zijn de kinderen opgenomen in het ziekenhuis omdat er een medische checkup moet gebeuren. Dat is de logica zelve. De jeugdrechter zal beslissen waar de kinderen worden ondergebracht en welke begeleiding ze nodig hebben. Dat vind ik wel belangrijk, collega Sminate. Het is niet mijn administratie of ikzelf die beslissen waar die kinderen terechtkomen. Dat is een beslissing van de rechter die daarover zal oordelen. Die rechter wordt geadviseerd door de sociale diensten van de jeugdrechtbank.

Ik begrijp dat u zich afvraagt of het wel zo verstandig is om die kinderen bij het eigen netwerk voor pleegzorg onder te brengen, bij de grootmoeders of de grootvaders. Ik ga me niet in de plaats stellen van de rechter. Het is de rechtbank die beslist waar de kinderen zullen verblijven. Zij zullen zich moeten omringen met de juiste expertise.

Wat de opvolging betreft, denk ik dat het een absolute en terechte zorg is om erover te waken dat de kinderen niet opnieuw in een geradicaliseerd milieu terechtkomen. Vandaar dat de voorzitter in een vorige legislatuur de lokale integrale veiligheidscellen (LIVC's) zwaar heeft gepromoot. Zij zijn zeer geschikt om mee de situatie van de kinderen te blijven opvolgen.

In eerste instantie is het aan de jeugdrechter, collega Sminate, om te bepalen waar de kinderen terecht zullen komen en hoe ze zullen worden opgevolgd.

De voorzitter: Mevrouw Sminate heeft het woord.

Nadia Sminate (N-VA): Dank u wel, minister. U reageert natuurlijk niet op de beslissing zelf van de repatriëring. Ik begrijp dat. U kunt natuurlijk de beslissing van uw federale collega's niet 'afvallen'. We kunnen ook niet ontkennen dat die kinderen in eenzelfde omgeving zullen worden geplaatst als de ouders die geradicaliseerd zijn. Ik vind dat we daar niet naïef over moeten zijn. Zij hebben, in mijn ogen, veel meer professionele hulp nodig dan een goed bedoelende grootouder die zijn of haar kleinkind wil opvangen.

Anderzijds worden we natuurlijk ook geconfronteerd met onze geestelijke gezondheidszorg, die vandaag al heel hard onder druk staat. Mijn volgende vraag aan u, minister, is:

Hoe rijmt u het feit dat deze getraumatiseerde kinderen naar hier worden gehaald en hulpverlening krijgen met de noodkreten van de kinderen en de jongeren hier die al zo talrijk zijn?

De voorzitter: De heer Van Rooy heeft het woord.

Sam Van Rooy (Vlaams Belang): Hoe halen de Vivaldipartijen het in hemelsnaam in hun hoofd om levensgevaarlijke jihadvrouwen uit Syrië binnen te vliegen? Ze worden hier gestraft, hoor ik dan zeggen. Dat is flauwekul. Iedereen weet dat ze ervan af zullen komen met een 'fopstrafje'. Want zo gaat dat hier in Belgistan. Hier in Belgistan worden moslimterroristen eerst met open armen ontvangen, dan plegen ze bloedige jihadaanslagen en dan, terwijl de slachtoffers nota bene in de kou blijven staan, worden de islamitische medeplichtigen actief vanuit Syrië teruggehaald naar België. Wat een grof schandaal is het, dat er tijd en belastinggeld wordt gestoken in dat soort jihadistisch addergebroed.

Mijn vraag aan deze Vlaamse Regering is of ze tenminste op voorhand op de hoogte werd gesteld van deze waanzinnige beslissing van de Belgische Vivaldipartijen. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Het is inderdaad zo, minister, dat men probeert de kinderen zoveel als mogelijk bij familie onder te brengen. Het is ook logisch dat men eerst probeert in een eigen netwerk te zoeken, in plaats van jonge kinderen in een jeugdhulpvoorziening te stoppen.

Mijn vraag is of u weet wat de ervaringen met die werkwijze zijn.

De voorzitter: De heer Aerts heeft het woord.

Staf Aerts (Groen): De Belgische Regering repatriëert inderdaad kinderen en hun moeders uit Syrische gevangenkampen. Onze fractie steunt dat ook om twee redenen: om veiligheidsredenen en om humanitaire redenen.

De Staatsveiligheid geeft zelf aan dat het geen zin heeft om in IS-kampen kinderen in erbarmelijke omstandigheden te laten opgroeien want dan creëer je

gewoon zelf de terroristen. Dat is een reden waarom we die mensen beter hier opvangen en hen opnieuw op het juiste pad brengen. Dat neemt niet weg dat de vrouwen die verkeerde zaken hebben ondernomen daarvoor uiteraard terecht moeten worden. Het kan niet dat zij een bijdrage leveren aan zo'n regime.

Maar elk kind – en dat zijn de humanitaire redenen – is een kind. Elk kind heeft evenveel rechten. Wij moeten ervoor instaan dat een kind niet gestraft wordt voor de daden van zijn ouders. Het is absoluut noodzakelijk om daarover te blijven waken en dat is onze verantwoordelijkheid.

Minister, hebben we op dit moment voldoende capaciteit om de kinderen op te vangen en hun goede hulpverlening te bieden zodat we ze op een goede manier in Vlaanderen kunnen integreren?

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (Vooruit): Inderdaad, de vraag is wie – buiten de heer Van Rooy, duidelijk – hier vindt dat kinderen verantwoordelijk zijn voor de daden van hun ouders. Ja, wat die vrouwen hebben gedaan, is verwerpelijk. Dat is, wat mij betreft, onvergeeflijk, maar moeten we daarom die kinderen laten weggroten in een kamp in Syrië? Ik kan me niet voorstellen, mevrouw Sminate, dat dat het is wat u voorstelt.

Een ding moet heel duidelijk zijn – en laat er geen twijfel over bestaan: ja, we moeten die kinderen helpen en er moet op Vlaams niveau gekeken worden hoe we ze zo goed mogelijk kunnen integreren, maar die vrouwen moeten worden gestraft. Die vrouwen hebben er zelf voor gekozen om lid te worden van een terroristische organisatie die verschrikkelijke misdaden op haar kerfstok heeft. Ze kunnen daar, wat ons betreft, niet mee weggkomen en ze moeten daar absoluut de consequenties van dragen. *(Applaus bij Vooruit)*

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (cd&v): Wanneer de moeders en de kinderen naar hier worden gerepatriëerd, dan worden die moeders onmiddellijk naar de gevangenis gebracht – en dat is heel terecht – en voor de kinderen wordt er jeugdhulp georganiseerd. Het is inderdaad de jeugdrechter, en enkel en alleen de jeugdrechter, die zal beslissen op welke manier de jeugdhulp zal worden georganiseerd. Dan moet Vlaanderen er natuurlijk voor zorgen dat we wat de jeugdrechter beslist, op een goede manier kunnen doen.

Minister, ik wil eventjes het sprongetje maken naar een andere groep van jongeren die uit oorlogsgebied komt, namelijk de niet-begeleide minderjarige vluchtelingen. Dat is een heel speciale doelgroep die vaak ook heel traumatische ervaringen heeft meegemaakt en soms ook terecht komt in de gemeenschapsinstellingen, waar het soms wel een stuk aan expertise ontbreekt of waar daar meer nood aan is.

Minister, ziet u mogelijkheden om binnen de jeugdhulp in te zetten op expertise-opbouw rond de begeleiding van kinderen en jongeren die vanuit oorlogsgebieden naar Vlaanderen komen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Ik wil heel helder zijn: een kind is voor mij een kind en dat betekent dat een kind nooit verantwoordelijk gesteld kan worden voor de daden van zijn of haar ouders. Als u mij de vraag stelt of, wanneer de kinderen naar hier komen, we ervoor moeten zorgen dat ze zo snel mogelijk en zo goed mogelijk kunnen participeren aan het leven, naar school kunnen gaan, CLB-

begeleiding kunnen krijgen, traumabegeleiding kunnen krijgen, dan is mijn antwoord absoluut ja. Er is geen enkele reden waarom we dat niet zouden doen. Je kan een kind nooit afrekenen op de ouders of de grootouders of god weet wie.

Diverse collega's hebben opgemerkt dat we een ander oordeel moeten vellen als het gaat over de moeders die hier zijn aangekomen. Ik ben het er absoluut mee eens dat de moeders of de grootmoeders – want er was ook een grootmoeder bij – zeker zwaar moeten worden gestraft. Dat is de evidentie zelve.

Ik zal mij niet uitspreken over de repatriëring zelf. We zijn wel verwittigd, mijnheer Van Rooy. We zijn ervan verwittigd dat er een groep zou komen, maar ik ben niet verwittigd van het precieze tijdstip. Ik zal dat ook aankaarten met de diensten. Voor mij is het relevant dat we op tijd weten wanneer het precies zal zijn, en daar is wel nog wat werk aan de winkel.

Sowieso hebben we ook wat ervaring opgedaan, collega Saeys. Er zijn inderdaad, zoals collega Sminate zei, kinderen in het kader van de netwerkpleegzorg ondergebracht bij familie. Ik heb die vraag uiteraard ook gesteld, mevrouw Sminate, toen ik uw vraag zag.

De eerste resultaten daarvan zijn niet slecht, zo meldt men mij, maar ik spreek met twee woorden omdat ik het heel belangrijk vindt om, zoals collega Schryvers zegt, aan expertiseopbouw te doen. Het is allemaal nog heel precair, we moeten dat goed in het oog houden en het is van belang dat we expertise opbouwen rond die groep en daar onderzoek naar doen om te kijken wat in dergelijke situaties de best mogelijke begeleiding is.

Collega Aerts, u vroeg naar de capaciteit. Het gaat nu over negen kinderen. Dat verandert de situatie niet substantieel wat de capaciteit betreft.

Collega Goeman, ik deel uw analyse over de nood om de vrouwen te straffen maar niet de kinderen. Zoals ik al eerder zei, is het absoluut de bedoeling om expertise ter zake op te bouwen.

Mevrouw Sminate, ik erken dat de geestelijke gezondheidszorg onder druk staat. Ik ga daar ook niet flauw over doen, ik heb gezien dat het alle hens aan dek is op vele fronten. Het gaat over negen kinderen die het recht hebben om hier te zijn en die we moeten proberen weg te rukken van waar ze komen. We moeten hen kansen geven op een goede opbouw en groei in Vlaanderen.

De voorzitter: Mevrouw Sminate heeft het woord.

Nadia Sminate (N-VA): Collega's, het was natuurlijk te verwachten dat die beslissing tot repatriëring hier grotendeels zou worden verdedigd, maar jullie weten dan blijkbaar niet dat er in het verleden wel een IS-moeder is geweest die haar kind heeft laten overbrengen zonder dat ze zelf de mogelijkheid had om mee te komen. Dan stel ik me de vraag waarom die vrouwen worden gerepatriëerd, waarom wordt toegegeven aan die chantage. Nu zitten we in een situatie waarbij de moeders binnen maximum vijf jaar vrijkomen, dikwijls zonder voorwaarden, en dan hun kinderen opnieuw kunnen gaan indoctrineren. Collega Goeman, is dat waar jullie voor staan? Ik denk niet dat de Vlaming jullie daarvoor zal bedanken. (*Applaus bij de N-VA en bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Lise Vandecasteele aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de stijgende prijzen in woonzorgcentra

De voorzitter: Mevrouw Vandecasteele heeft het woord.

Lise Vandecasteele (PVDA): Minister Crevits, terwijl de facturen door het dak gaan en de mensen het steeds moeilijker hebben om alles te blijven betalen, heeft deze Vlaamse Regering het mogelijk gemaakt dat de rusthuisfactuur sneller stijgt. Voortaan kunnen woonzorgcentra tweemaal per jaar de prijs verhogen en daar maken ze ook heel veel gebruik van. Uit cijfers die ik heb opgevraagd blijkt dat bijna de helft van de woonzorgcentra de prijs verhoogt met 123 euro per maand. Plots komt er voor de bewoners 123 euro per maand bij. Minister Crevits, ik weet niet wat u denkt maar voor heel veel mensen wordt dit echt onbetaalbaar.

De rusthuisfactuur lag al 600 euro hoger dan het gemiddelde pensioen. Ik weet niet of u het weet, maar mensen moeten vandaag hun huis verkopen, aankloppen bij het OCMW of een beroep doen op hun kinderen om die factuur elke maand te kunnen betalen. Ik vind dat echt niet normaal want ook die kinderen moeten vandaag steeds hogere facturen betalen en hebben het moeilijk om elke maand rond te komen met de stijgende prijzen.

Waar ik vooral met mijn verstand niet bij kan, is dat de Vlaamse Regering wel kan beslissen om het stante pede mogelijk te maken dat de woonzorgcentra hun prijzen kunnen verhogen maar dat het blijkbaar niet mogelijk is om de steun voor de mensen, het zorgbudget, ineens te verhogen. Het zorgbudget is al tien jaar lang niet geïndexeerd en vastgebetonneerd op 130 euro per maand.

Minister, mijn vraag is echt wat u vandaag zult doen om de rusthuisfactuur betaalbaar te maken en om een halt toe te roepen aan die steeds stijgende factuur waardoor het voor steeds meer mensen onbetaalbaar wordt. *(Applaus bij de PVDA)*

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dank u wel, collega Vandecasteele. Ik heb eventjes in de notulen van dit parlement gekeken. Het is nog niet zo lang geleden dat er hier een vrij omstandige gedachtewisseling is geweest over deze problematiek, die dus nu, voorzitter, ook aan bod komt. Voorzitter, u bood daarnet aan om in mijn plaats te antwoorden maar ik zal het zelf doen.

Dat neemt niet weg, collega's, dat de betaalbaarheid van de rusthuisfactuur voor de mensen mij ook zorgen baart en een belangrijk issue is, niet alleen de betaalbaarheid trouwens, maar ook de toegankelijkheid voor iedereen en de kwaliteit van de zorg die daar aangeboden wordt. Die zorg deel ik volkomen.

Wat de cijfers betreft, collega Vandecasteele, toch een nuancering. Het klopt inderdaad dat ongeveer de helft van onze woonzorgcentra gebruikgemaakt heeft van de mogelijkheid om te indexeren. Die mogelijkheid hadden ze vroeger ook. In de plaats van een keer per jaar is het twee keer per jaar. Maar als het een keer per jaar is, kan je meteen de volledige index pakken. Dus dat komt eigenlijk met uitgesteld relais op hetzelfde neer als je indexeert. Je bent niet vrij om te stijgen. Je mag niet hoger stijgen dan de index. Maar de helft heeft het wel gedaan en de helft heeft het niet gedaan. Dat is opmerking nummer één.

Twee, je kunt de gemiddelde stijging bekijken, de 6,77 procent, maar ook de pensioenen zijn gestegen. Er zijn ondertussen vier sprongen geweest. Die zijn met 8 procent gestegen. Het zou u sieren mocht u dat er ook bij vertellen.

Ten derde, we hebben met de Vlaamse Regering – ik verwijs naar het debat dat hier gevoerd is – ontzettend veel gedaan om onze woonzorgcentra door die moeilijke periode te halen. Er is covidsteun geweest, er is de rob-rvt-gelijkschakeling (rustoord voor bejaarden - rust- en verzorgingstehuis) gekomen, 146 miljoen euro, VIA 6 is er gekomen en de lonen van het personeel gaan mee met de index. En vorige vrijdag in de regering, collega Vandecasteele, hebben we ook nog een budget van 10 miljoen euro vrijgemaakt om net energiebesparende investeringen te doen. U zegt het zelf, de energiefacturen gaan door het dak. Als wij de woonzorgcentra helpen om te investeren in de daling van de factuur, dan hebben die natuurlijk ook minder nood om dat door te rekenen aan de mensen. Ik zal echt verder inzetten op dat aspect. Dat is wat de centra betreft.

Het is moeilijk om in twee minuten op zo een vraag te antwoorden. Het is jammer dat er geen vijf vragen zijn in mijn eerste ronde. *(Opmerkingen van de voorzitter)*

Die gaan seffens komen. Goed, ik zal dan de rest straks zeggen.

Dus ja, ik deel de zorg. Ja we willen ingrijpen en ik zal straks nog twee redenen geven waarom we inderdaad willen ingrijpen, maar mijn tijd is op.

De voorzitter: Collega Vandecasteele heeft het woord.

Lise Vandecasteele (PVDA): Minister Crevits, ik noteer dat u de zorg deelt. Maar dan vind ik het bijzonder jammer dat u niet handelt. U zegt dat het voor u heel erg belangrijk is om de rusthuisfactuur betaalbaar te houden maar er is vandaag nog niets aan die rusthuisfactuur veranderd, integendeel. Ze gaat omhoog. Ze wordt steeds meer onbetaalbaar. Ik snap echt niet waarom het wel mogelijk is om plots de rusthuisfactuur te laten stijgen, maar dat u vindt dat het kan wachten tot het najaar of tot de komende jaren om het zorgbudget, dat de mensen steunt, te verhogen. Daar kunt u nog een tijdje mee wachten, vindt u blijkbaar. U laat vandaag die bewoners wel in de kou staan.

Wie u vandaag niet in de kou laat staan, en dat vind ik bijzonder jammer, zijn de grote commerciële groepen. Want ook de woonzorgcentra van de grote commerciële groepen, die ondertussen mooie winsten maken en miljoenen euro's aan dividenden uitkeren aan aandeelhouders in Londen en Parijs, hebben prijsverhogingen gevraagd en gekregen van u. Die mogen ook hun factuur verhogen. Ondertussen maken zij mooie winsten en gaan zij de factuur voor de energiekosten doorrekenen aan de bewoners. Dat kan niet. Wat gaat u doen aan die toenemende winstzucht in de ouderenzorg? *(Applaus bij de PVDA)*

De voorzitter: Wie sluit er graag aan en gunt de minister een beetje meer tijd om te antwoorden?

Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (cd&v): Voorzitter, minister, collega's, als iemand moet verhuizen naar een woonzorgcentrum, dan moeten we er natuurlijk ook voor zorgen dat dat betaalbaar is. Dat is een van de speerpunten in het Vlaams regeerakkoord en in het beleid. Daar is vanuit Vlaanderen al heel wat voor gebeurd, onder meer de financiering in functie van zorgzwaarte door de gelijkschakeling van rob met rvt.

Je moet natuurlijk ook kijken naar de bijdrage die de bewoners zelf moeten betalen. Die heeft verschillende componenten. Dat is aan de ene kant het pensioen en daarnaast is er het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden. Dat wordt vaak vergeten, maar het is er wel, lineair voor iedereen die in een woonzorgcentrum woont, 130 euro per maand. Daarnaast is er het zorgbudget voor

ouderen. Het is dat laatste, dat toegekend wordt in functie van zorgzwaarte en van financiële draagkracht, dat wij willen aanpassen.

Wij hebben hierrond tijdens de vorige legislatuur al een voorstel gelanceerd en in het regeerakkoord werd opgenomen dat dat zou gebeuren, namelijk door het voor de bewoners van woonzorgcentra niet meer afhankelijk te maken van de zorgnood, maar alleen van de financiële draagkracht.

Minister, wanneer zult u die omvorming doorvoeren? Wat ons als cd&v betreft, doen we dat het liefst zo snel mogelijk, gezien de gewijzigde omstandigheden.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Minister, het is inderdaad een thema dat hier al vaker ter sprake is gekomen. Het is ook goed dat collega Vandecasteele het opnieuw ter sprake brengt, want het is een belangrijk thema. Heel veel mensen hebben het immers al langer moeilijk om hun woonzorgcentrum te betalen en nu gaan die prijzen ook nog eens de hoogte in.

Het is dan wel jammer, collega Vandecasteele – sta me toe dat ik het u toch zeg –, dat als we dan een voorstel van decreet agenderen in de commissie, om de indexering van de zorgbudgetten te vragen, u dan niet tussenkomt. Dat vind ik wel jammer, maar ik steun de vragen die u vandaag stelt.

Minister, u verwijst naar de stijgende pensioenen en uiteraard is dat een belangrijke component. Dat komt omdat de Federale Regering effectief investeert in onder andere de laagste pensioenen, maar ook heel consequent indexering toepast. Als we dan kijken naar de Vlaamse Regering, voor datgene waarvoor u uiteraard bent bevoegd, en zien hoe die omgaat met de index, dan is dat toch wel redelijk ambigu. Als het gaat over de bijdragen die we moeten betalen: als de woonzorgcentra vragen of ze hun prijs mogen indexeren is dat geen enkel probleem, maar als het dan gaat over de zorgbudgetten is het 'ho, maar'.

Ik wil u dus echt oproepen om de zorgbudgetten alsnog te indexeren, zodat mensen hun facturen kunnen blijven betalen.

De voorzitter: Mevrouw Geerinckx heeft het woord.

Veerle Geerinckx (N-VA): Het is hier al gezegd, de indexering is inderdaad een speerpunt van deze Vlaamse Regering. Ik denk dat we er absoluut aandacht en zorg voor hebben en dat het niemand ontgaat. De impact van de inflatie is gekend. Het is inderdaad goed om te zeggen dat de woonzorgcentra ondertussen ook wel worden gefinancierd volgens zorgzwaarte en we denken dat dat dus ook wel zal worden vertaald in de dagprijzen.

Ik denk dat wij inderdaad eerder graag hebben dat de hervorming van de zorgbudgetten er komt, maar die budgetten indexeren zal het probleem volgens ons echt niet oplossen. Wij denken dat de oplossing eerder ligt in het inkomensgerelateerd maken van het zorgbudget, zodat wie een lager pensioen heeft en het echt nodig heeft, zal worden geholpen en er recht op zal hebben, en dat we niet hoeven bij te passen voor wie er geen nood aan heeft.

Daarvoor, minister, kijken wij uit naar de hervorming. Wanneer zal die er komen?

De voorzitter: Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Ann De Martelaer (Groen): Voor iemand met een gemiddeld pensioen van 1400 euro is het niet evident om zo'n 123 euro meer te moeten betalen. Zelfs ook als het pensioen wordt geïndexeerd. De Federale Regering heeft beslist dat

er ook een btw-verlaging op gas komt voor mensen die collectief wonen, dus dat is een goede zaak.

Tijdens de actuele vraag van 1 april aan de voormalige minister van Welzijn ging het over hetzelfde onderwerp en hij sprak toen over de intentie om het zorgbudget voor zorgbehoevenden met een zware zorgnood te verhogen, maar pas in 2024. We hebben er toen op gewezen dat we vandaag, en ik zeg nogmaals vandaag, nood hebben aan een beter systeem van zorgpremies en zorgbudgetten. Namelijk een systeem waarin de bijdrage afhangt van de financiële draagkracht en de uitkering is afgestemd op de benodigde zorg. Dat is een systeem van solidariteit, waar wij als Groen achter staan.

Minister, hoe staat u tegenover dat systeem?

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): We kennen het probleem van de stijgende dagprijzen, we hebben er hier al heel wat discussies over gehad. Het klopt: met een pensioen van ongeveer 1500 euro, is het echt moeilijk betaalbaar, maar er is inderdaad het zorgbudget dat erbij komt. Er is het zorgbudget voor ouderen, dat effectief afhankelijk is van het inkomen, alsook van de zorgzwaarte. In het regeerakkoord staat echter inderdaad dat we dat puur afhankelijk willen maken van het inkomen en ik denk ook dat dat correct is. Wie het nodig heeft zal het dan immers ook krijgen en dat zijn toch heel belangrijke steuntjes in de rug, denk ik.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, eerst wil ik het over de cijfers hebben: de helft van de woonzorgcentra voert de indexering door, het kan natuurlijk nog veel meer zijn. De cijfers die collega Vandecasteele heeft opgevraagd, lopen immers van 1 maart tot 1 april, dacht ik. Er kunnen er dus nog een pak bij gekomen zijn.

Het is echter inderdaad zo dat alles in dit land wordt geïndexeerd, uitgenomen het zorgbudget van 130 euro. Ik begrijp echt niet goed waarom dat zorgbudget niet kan worden geïndexeerd.

De collega's van de meerderheid verwijzen naar het regeerakkoord over het gelijkschakelen van het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood. Minister, ik veronderstel dat u OKRA kent. Vanaf volgende week zeker. OKRA stelt ook dezelfde eisen, of maakt dezelfde bemerkingen. Ten eerste, indexeer de 130 euro. Ten tweede, zorg voor het gelijkschakelen van het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, dank u wel. Ook bedankt om mij wat extra tijd te gunnen om nog wat dieper op dit thema in te gaan. Ik had het daarnet over datgene wat we als Vlaamse overheid doen om de woonzorgcentra te ondersteunen. Een van de collega's heeft verwezen naar de federale btw-verlaging op gas. Ik vind het heel goed dat men nu wél van plan is om dat te doen, want er zijn al maatregelen geweest waarbij de instellingen ervantussen zijn gevallen. Dat zou dus een goede zaak zijn. Wij hebben – en dat staat ertegenover – vrijdag nog beslist om een duwtje in de rug te geven voor energiebesparende investeringen in woonzorgcentra. Dat wat de kant van de steun aan de centra betreft.

Dan hebben we de andere kant, waarover jullie heel veel vragen stellen. Ik zou daar twee grote maatregelen willen nemen. Over de eerste maatregel heeft

niemand van jullie iets gezegd, maar voor mij is die elementair. Ik vind dat elke gebruiker in Vlaanderen recht heeft op volledige transparantie, op elk moment, niet alleen op het ogenblik dat mevrouw Vandecasteele een schriftelijke vraag stelt of op het ogenblik dat anderen een vraag stellen, over de dagprijzen, de kwaliteit, de inzet van het personeel en de capaciteit in een woonzorgcentrum. Wij moeten onze ICT-systemen verbeteren. Wij moeten informatie ontsluiten voor elke Vlaming. Wat mij betreft, staan we op dat vlak vandaag niet ver genoeg. Voor mij is dit de absolute prioriteit om mensen inzicht te geven in datgene wat er vandaag wordt aangeboden, zodat ze ook goede en juiste keuzes kunnen maken.

Ten tweede is er datgene waarmee we mensen steunen. Wat dat betreft, wil ik toch wel een nuance maken. De 130 euro waar velen naar verwijzen, is inderdaad het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden. Dat betekent dat je sowieso 130 euro krijgt als je zwaar zorgbehoevend bent. Ik heb mij ook afgevraagd waarom we dat niet indexeren. Ik geef een korte vergelijking. Iedere Vlaming betaalt voor die verzekering. Dat weten jullie. Je betaalt, denk ik, 27 of 54 euro, afhankelijk van je draagkracht. Daarmee dekken we op dit ogenblik 236 miljoen euro van de 426 miljoen euro. Die 426 miljoen euro, dat is de kostprijs van datgene wat we teruggeven aan de mensen, van die 130 euro. Iedereen die zwaar zorgbehoevend is krijgt dat, los van de financiële situatie waarin je je bevindt. Als u mij de vraag stelt of we dat gaan indexeren of een extra investering zullen doen in de meest kwetsbaren, dan kies ik vandaag voor het tweede.

Dan komen we bij dat andere zorgbudget, het zorgbudget voor ouderen. Collega Anaf, dat zorgbudget wordt wél geïndexeerd. De index wordt dus niet toegepast op de 130 euro, maar er is wel een automatische indexering van het zorgbudget voor ouderen. Vandaag wordt dat zorgbudget toegekend op basis van twee criteria: het inkomen en de zorgzwaarte. Alle collega's hebben er naar verwezen, dus ik ga niet iedereen bij naam noemen. Die zorgzwaarte, dat is echter eigenlijk niet helemaal eerlijk, omdat de mensen allemaal dezelfde dagprijs betalen. Als je zo'n tegemoetkoming geeft, heeft het dus eigenlijk weinig zin om nog in te schalen op zorgzwaarte. Daarom willen we inderdaad een hervorming doen: we gaan die budgetten volledig teruggeven aan die mensen die de minst sterke schouders hebben, die dat dus het meest nodig hebben. Dat betekent een hervorming waarbij dat tweede criterium van de zorgzwaarte volledig wordt weggenomen en het zorgbudget voor ouderen volledig gaat worden geënt op de mensen met de minste draagkracht. Ik sta daar volledig achter. Als het van mij afhangt, moet die hervorming er zo snel mogelijk komen. Ik heb hier steun gevoeld van alle fracties, en zeker ook van de fracties die samen deze coalitie vertegenwoordigen. Dat is voor mij nog net iets belangrijker dan de oppositie, omdat zij het natuurlijk moeten doen. Ik zal dus alles wat ik kan in de strijd gooien om die hervorming er zo snel mogelijk te krijgen.

Collega's, als we die hervorming doen, zal dat extra middelen vragen. Want een hele groep mensen die nu minder krijgt, zal meer krijgen. U weet dat dat zorgbudget voor ouderen varieert van 0 tot 600 euro, en dat is natuurlijk een pak meer dan de 130 euro die iedereen krijgt.

Collega's, voor mij is het een hervorming die elementair is en in de juiste richting gaat, namelijk de zwakste schouders een stukje sterker maken en het geld geven aan de mensen die het het meest nodig hebben.

Collega's, dat is een keuze die door ons wordt gemaakt, ook als Vlaamse Regering. Ik heb begrepen dat die keuze kamerbreed wordt gedeeld en ik zal alles op alles zetten om dit zo snel als mogelijk uit te voeren. *(Applaus bij cd&v)*

De voorzitter: Mevrouw Vandecasteele heeft het woord.

Lise Vandecasteele (PVDA): Minister Crevits, er zijn woorden en er zijn daden. En ik hoor eerst iedereen hier zeggen dat de betaalbaarheid van de woonzorgcentra een speerpunt van deze Vlaamse Regering is. En vervolgens hoor ik u zeggen, minister Crevits, dat u ondertussen hebt beslist om het zorgbudget níét te indexeren. U hebt beslist om het zorgbudget voor ouderen níét te indexeren! Ik snap niet hoe u aan de ene kant kunt zeggen dat de facturen naar omhoog mogen en aan de andere kant kunt zeggen dat we het zorgbudget voor de ouderen, dat de factuur moet helpen dalen, niet zullen verhogen. Dat zijn twee maten en twee gewichten.

Minister Crevits, ik vraag u om verschillende zaken te doen zodat de stijging van de rusthuisfactuur stopt. Ten eerste moet u die grote winstzucht van de grote bedrijven aan banden leggen. Want grote zorggroepen maken ondertussen gigantische winsten op onze ouderenzorg, ten koste van de ouderen. En die kunnen dat allemaal maar blijven doen. Straffer nog, ze mogen van u zelfs prijsstijgingen doorvoeren.

Ten tweede zou er niet over moeten worden getwijfeld, maar zou het zorgbudget meteen moeten worden geïndexeerd. Dat is de logica zelve en alle ouderverenigingen vragen dat ook.

En ten derde moet er een maximumfactuur komen waardoor mensen met hun pensioen de rusthuisfactuur kunnen betalen. Want niet enkel voor de zwaksten is het moeilijk, minister Crevits. Vandaag moeten de mensen 2000 euro per maand neerleggen voor hun factuur, terwijl het gemiddelde pensioen 1330 euro per maand is. Voor heel veel mensen is de rusthuisfactuur onbetaalbaar. *(Applaus bij de PVDA)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Sam Van Rooy aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de overlast veroorzaakt door allochtone jongeren in recreatiecentra

De voorzitter: De heer Van Rooy heeft het woord.

Sam Van Rooy (Vlaams Belang): Voorzitter, lieve collega's, ambtsgenoten, minister Somers, de zomer is in het land en dus worden openluchtwembaden, recreatiedomeinen en stranden en ook de bus of de trein daarnaartoe geterroriseerd door de zogenaamde jongeren. Dat is ondertussen helaas een traditie geworden. Of het nu de Blaarmeersen in Gent is, De Nekker in Mechelen, De Ster in Sint-Niklaas, het Zilvermeer in Mol, de City Pirates in Merksem, domein Hofstade in Zemst, het openluchtwembad in Huizingen, De Warande in Wetteren of het strand van Blankenberge, Oostende of Sint-Anneke, de beelden laten steeds opnieuw hetzelfde zien: jonge moslims, voornamelijk met een migratieachtergrond uit Afrika, zorgen voor overlast en vechtpartijen en terroriseren brave Vlamingen en Vlaamse gezinnen. Afgelopen weekend moesten de redders in de Blaarmeersen zich zelfs opsluiten voor hun eigen veiligheid. En zelfs vissen blijken niet veilig te zijn voor dit tuig.

In andere West-Europese landen zien we exact dezelfde zwembadterreur. Zopas waren er vechtpartijen aan het Italiaanse Gardameer en in een openluchtwembad in het Duitse Berlijn. Opnieuw zagen we daar beelden van die zogenaamde jongeren en dat waren geen Indiërs, geen Brazilianen, geen joden, geen hindoes of boeddhisten. De ouders hadden zelfs Marokkaanse vlaggen bij zich. En tienermeisjes verklaarden nadien, ik citeer: "Ze sloten ons in en begon ons te betasten. We konden niet ontsnappen. Ondertussen riepen ze: 'We willen hier geen Italianen.'" Dat was dus aan het Gardameer.

Minister Somers, die cultureel ingebakken minachting en haat van dit soort jongeren tegenover ons en onze samenleving vormt een groeiend integratieprobleem. En dus luidt mijn vraag aan u, minister: wat zult u hieraan doen? *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Mijnheer Van Rooy, laat mij beginnen met te zeggen dat wanneer zulke incidenten, zulke feiten zich voordoen, waarbij men in een recreatieoord geweld en intimidatie gebruikt en er vechtpartijen zijn, ik dat ten strengste veroordeel en dat dat totaal onaanvaardbaar is.

Mensen komen daar om van hun vrije dag, van een zomerse dag te genieten en worden daar dan mee geconfronteerd. Dit kan niet. Wat daartegen moet gebeuren, is kordaat, politieel en juridisch optreden. Dat zijn twee verantwoordelijkheden die zich op de eerste plaats aan de overzijde van de straat en bij lokale burgemeesters bevinden.

Ik steun mijn collega's Verlinden en Van Quickenborne daarbij. Collega Verlinden heeft vorig jaar een nieuwe omzendbrief gemaakt, 'Overlast in recreatiedomeinen', met een hele reeks maatregelen. Dat is een soort toolbox die lokale besturen kunnen inzetten om op te treden tegen zulke toestanden. Dat gaat van camerabewaking, over uitsluiting van mensen, tot sanctioneren en beboeten. Een van de zaken die daar nog altijd ter discussie staan, en waar ik vragende partij voor ben, met verschillende hoedanigheden, is dat wanneer iemand uitgesloten wordt, om welke feiten dan ook, net zoals bij de wetgeving rond hooligans, dat voor alle recreatieoord geldt. Op die manier kunnen we een kordate aanpak nastreven. Ik denk dat dat de essentie is van wat moet gebeuren: zero tolerance tegen elke vorm van geweld, intimidatie of wangedrag.

De voorzitter: De heer Van Rooy heeft het woord.

Sam Van Rooy (Vlaams Belang): Minister, dit probleem is niet nieuw. Ik herinner me dat in de jaren negentig al bezoekers, vooral meisjes, in het zwembad Boekenberg in Deurne, waar ik woon, werden geterroriseerd door jonge Marokkanen. Al decennia kaarten wij dit aan, maar het wordt alleen maar erger. Een recreatiepas, een zwarte lijst, een plaatsverbod, al meer dan tien jaar wordt daarover gepalaverd – ik heb het opgezocht – maar er komt niets van in huis. Er komt niets van in huis!

Dus vinden wij op Twitter een jonge vader die zegt: "Met diepe droefheid moet ik meedelen dat mijn vrouw en ik, beide werkende Oost-Vlamingen, niet naar het dichtbijzijnde Gents recreatiedomein Blaarmeersen durven gaan met onze kindjes van 6, 6 en 4." Daar zijn we vandaag, minister Somers. Zolang u en uw collega's in het federaal parlement dit niet als een cultureel integratieprobleem beschouwt en dat moslimtuig niet buiten onze samenleving houdt, en keihard aanpakt, ook met uw bevoegdheden van minister van Integratie, zal dit probleem blijven verergeren, jaar na jaar.

De voorzitter: De heer Rousseau heeft het woord.

Conner Rousseau (Vooruit): Voorzitter, inderdaad, de zomer is in het land. Niet elk kind heeft het geluk om een zwembad in de tuin te hebben, niet elk kind heeft het geluk om naar de kust op te reis te gaan of naar het buitenland. Daarom is het voor mij als socialist zo belangrijk dat we zoiets als recreatiedomeinen hebben waar elk kind, waar het ook woont, veilig en zorgvrij van die zomer kan genieten. Daarom stoort het mij gigantisch en ben ik verbaasd als ik de beelden zie en verhalen hoor, van gezinnen die niet meer ergens naartoe durven gaan, terwijl ze daar recht op hebben, en van kinderen en vrijwilligers –

leeftijdsgenoten van mij – die zich verstoppen voor geweld. Daarom alleen al kan ik heel duidelijk zeggen dat voor mij en heel mijn fractie mensen die zulke mooie plaatsen, die zo mooi bedoeld zijn, verpesten met hun crapuleus gedrag, heel hard moeten worden aangepakt.

Minister, kunt u een gecoördineerd beleid met de verschillende recreatiedomeinen op poten zetten? In het recreatiedomein in Sint-Niklaas wil de deputatie met de N-VA en Groen de prijzen verhogen. In Gent wil men weer andere dingen doen. Men wil overal verschillende dingen doen. Het zou het best zijn dat we één aanpak hebben. Ik denk dat u daar een belangrijke rol in kunt spelen om onze recreatiedomeinen weer veilig en toegankelijk te maken voor al onze inwoners. *(Applaus bij Vooruit)*

De voorzitter: Mevrouw Sminate heeft het woord.

Nadia Sminate (N-VA): Voorzitter, we zijn het er uiteraard over eens dat iedereen op een openbaar domein zorgeloos moet kunnen genieten, en dat de amokmakers hard moeten worden aangepakt. Lokale besturen hebben vandaag al heel wat mogelijkheden en maatregelen die ze kunnen nemen zoals GAS-boetes en een plaatsverbod. Ik hoor dat ze daar heel hard aan werken en dat het ook werkt. Ik hoor net van de burgemeester van Zemst dat er in Hofstade door die maatregelen minder problemen zijn. Het enige probleem is dat het probleem zich verplaatst.

Wij denken dat er een langetermijnoplossing nodig is en we denken in de richting van zo'n stadionverbod, maar dat vergt natuurlijk actie op het federale niveau. Minister, wij kijken naar u om op een niet-omfloerste manier uw federale collega's tot actie te dwingen.

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: In tegenstelling tot de manier waarop de heer Van Rooy zich uit, ligt het niet in mijn aard om omfloerst te zijn. Ik probeer de zaken duidelijk te stellen. Alle gekheid op een stokje, dit is een ernstig probleem.

Ik ben het volledig eens met de heer Rousseau dat we daar kordaat tegen moeten optreden. Die recreatieoordelen zijn vaak de plek waar de minst kansrijke mensen in onze samenleving zich kunnen ontspannen en waar mensen, ook kinderen en jonge mensen, gemakkelijk naartoe kunnen gaan en zich kunnen ontspannen. Ik ben in 2008 begonnen om daarover in een andere hoedanigheid als burgemeester een beleid te ontwikkelen. Het is niet voor niets dat minister Verlinden vorig haar rondzendbrief heeft voorgesteld in De Nekker. De incidenten die we tien of vijftien jaar geleden hebben gekend, zijn vandaag zo goed als onbestaande. Het klopt dat er zaterdag incidenten zijn geweest, maar die waren niet meer van de aard en van de omvang als degene die we in het verleden hebben gekend. Het is belangrijk om te weten dat je zoiets nooit zult kunnen uitsluiten, maar je moet daar wel kordaat tegen optreden. De realiteit is dat de mensen die daar kwamen, geen mensen waren uit Mechelen. Ze kwamen met de trein vanuit Brussel. Dat moet je ook durven zeggen.

Ik vind ook dat afkomst – want vaak gaat het daarover – geen excuus kan zijn voor zo'n gedrag. Dat is geen excuus om de feiten te minimaliseren. Maar omgekeerd is het ook geen argument om anders op te treden. Voor mij zijn dat de hooligans van de recreatiedomeinen. Zoals voetbal een feest moet zijn, moet het in een recreatiedomein ook een feest zijn voor de mensen. Daarom moet je daar consequent en kordaat tegen optreden, zoals we dat ook hebben gedaan in het voetbal. Een van de manco's die er vandaag zijn, heb ik daarnet al genoemd en mevrouw Sminate sluit zich daarbij aan. Wanneer iemand uitgesloten wordt, moet dat consequenties hebben voor alle recreatiedomeinen zodat die persoon

niet zomaar zijn gedrag kan verplaatsen. Dat is een van de zaken die absoluut nog moeten gebeuren, naast een lik-op-stukbeleid voor diegenen die zich niet gedragen.

Mijnheer Rousseau, ik ben graag bereid om daarin een initiatief te nemen. Ik vind het een interessante mogelijkheid, maar de eerlijkheid gebiedt om te zeggen dat het vooral een federale bevoegdheid is. We moeten daar niet flauw over doen. De federale ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie zijn ter zake bevoegd. Niettegenstaande dat zal ik vanuit mijn bescheiden bevoegdheid ook mijn verantwoordelijkheid nemen.

Mijnheer Van Rooy, een samenleving in diversiteit is onhoudbaar en kan niet functioneren zonder veiligheid. Dat is altijd mijn uitgangspunt geweest: kordaat optreden tegen criminaliteit. Hoe diverser de samenleving, hoe duidelijker je de regels moet bewaken. Daarom is inzetten op veiligheid het allereerste punt in het Plan Samenleven van de Vlaamse Regering binnen de weinige bevoegdheden die ze heeft. Vlaanderen moet zijn instrumenten inzetten omdat een veilige samenleving een conditio sine qua non is om een samenleving in diversiteit goed te laten functioneren. *(Applaus bij Open Vld en van Arnout Coel)*

De voorzitter: De heer Van Rooy heeft het woord.

Sam Van Rooy (Vlaams Belang): Minister Somers, u hebt net in niet zo omfloerste bewoordingen toegegeven dat hoe diverser een samenleving is, hoe onveilig ze wordt. Dat is winst. Ik dank u daarvoor.

Mijnheer Rousseau, ik zou u aanraden om een paar van die recreatiedomeinen te bezoeken. Dan zult u net zoals in Sint-Jans-Molenbeek zeggen dat u zich daar niet meer in België voelt. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Dat is de realiteit in onze recreatiedomeinen. Die worden omgevinkt door jonge moslims die zich daar gedragen als bezetters die de boel willen overnemen. Dat is de realiteit vandaag in onze openluchtzwembaden, maar ook in onze wijken, mijnheer Rousseau, en in onze recreatiedomeinen.

Wat we hier opnieuw horen, buiten het veiligheidsverhaal, is symptoombestrijding. Ik zeg u: in plaats van hekken rond de recreatiedomeinen zou u beter hekken rond ons land zetten. Stop de massa-immigratie. Geef ze geen opstelletje maar keiharde straffen. Steek ze in tuigdorpen en zet het moslimtuig het land uit. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– De vergadering wordt geschorst om 17.28 uur.

– De vergadering wordt hervat om 17.44 uur.

ONTWERP VAN DECREET houdende diverse bepalingen over de beleidsvelden Vlaamse sociale bescherming, gezondheidspreventie, algemene ziekenhuizen en gezondheids- en woonzorg – 1231 (2021-2022) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen over de beleidsvelden Vlaamse sociale bescherming, gezondheidspreventie, algemene ziekenhuizen en gezondheids- en woonzorg.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1231/1)

– *Artikel 1 tot en met 38 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van diverse bepalingen in de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018 – 1251 (2021-2022) – Nrs. 1 tot en met 5

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen in de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1251/4)

– *Artikel 1 tot en met 8 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen tot invoeging van een artikel 8/1 en een artikel 8/2. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1251/5)

De stemmingen over de amendementen worden aangehouden.

– *Artikel 9 tot en met 19 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft de voorbereiding van de transitie van sommige voorzieningen van Onderwijs naar Welzijn

– 1252 (2021-2022) – Nrs. 1 tot en met 3

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft de voorbereiding van de transitie van sommige voorzieningen van Onderwijs naar Welzijn.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Beckers heeft het woord.

Roosmarijn Beckers (Vlaams Belang): Ik wil heel kort zeggen dat wij het voorstel zullen steunen, maar mijn collega De Reuse is hierover tussengekomen in de commissie, en ik wou toch nog even zeggen dat er nog altijd onzekerheid is voor de personeelsleden, zowel de vastbenoemde als de tijdelijke. Het is voor die mensen onduidelijk wat de transitie zal betekenen voor hun toekomst. Het beleid, dit onderwijsnet en de instellingen, moeten daar samen werk van maken. Ik hoop dat we dat inderdaad gaan blijven monitoren. Voor alle goede verstaanders zijn wij wel voorstander van deze transitie, maar die mensen moeten natuurlijk ook zekerheid hebben, en we moeten zorgen dat die overgang kwaliteitsvol gaat gebeuren.

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (Vooruit): Wij hebben in de commissie ook gezegd dat we het op zich een logische zaak vinden dat deze internaten nu overgaan naar Welzijn. Ik denk dat de zorgvragen steeds complexer worden, en dat daardoor het financieringskader binnen Onderwijs niet altijd het geschikte was. Wij gaan straks dus voor stemmen. Er zijn wel een aantal voorwaarden die we nog eens in de verf willen zetten.

Ten eerste, inderdaad, dat die transitie gebeurt met respect voor de instellingen en het personeel. Ook wij vragen dat er nu heel snel duidelijkheid komt wat er gaat gebeuren. Als ik het goed begrepen heb, blijft er een wervingsstop van kracht. Dat vinden wij een bijzondere jammere en eigenlijk onbegrijpelijke zaak.

Ten tweede wil ik van de gelegenheid gebruik maken om nog eens in de verf te zetten dat er, zeker voor dit soort internaten, absoluut voldoende middelen moeten worden vrijgemaakt. Ik ben vorige week nog op bezoek geweest in een school voor buitengewoon onderwijs. Zij werken met een aantal internaten en hebben nog eens heel duidelijk gezegd hoe kwetsbaar heel veel van die kinderen zijn die in die internaten zitten. Ze hebben heel veel nood aan ondersteuning en komen heel vaak uit echt moeilijke gezinssituaties. We zijn dus heel blij dat die internaten er zijn, maar er moet echt een heel goede omkadering zijn voor die kinderen.

Wij steunen dus het decreet, maar wij hopen dat de middelen gaan volgen.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Ik weet dat, nog voor ik in het parlement zat, er al een motie is ingediend om dit mogelijk te maken. Nu, tien jaar later, wordt dit werkelijkheid. Het gaat vooral om kinderen die meer nodig hebben dan het onderwijs kan bieden, en daarom is het wel een goede zaak dat zij van Onderwijs naar Welzijn worden overgeheveld. Het gaat toch over meer dan duizend kinderen, en ook meerdere honderden personeelsleden. Het is dus geen klein dossier of klein decreet, maar het is vooral een decreet dat de meest kwetsbaren in de samenleving ten goede komt. Daarom gaan wij ook voor stemmen.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Collega's, ik ben blij om van verschillende fracties te horen dat ze dit ontwerp van decreet gaan steunen, want het is inderdaad een issue dat al heel lang weegt. Dat zijn kinderen met serieuze rugzakken, over wie je inderdaad terecht de vraag moet stellen: is dit onderwijs of is dit meer dan onderwijs, of is dit meer welzijn dan onderwijs? Dat debat voeren we inderdaad al jaren. Vanuit de N-VA-fractie hebben wij altijd aangegeven dat onderwijs onderwijs is. En als het meer is, moeten we ook kijken hoe we de beste context kunnen creëren voor die kinderen.

Daar komt nog bij, collega's, dat we ook eerlijk moeten zijn dat de juridische diensten in dit land hun oog ook op dat soort internaten hebben laten vallen om daar kinderen in te plaatsen, omdat ze in welzijnsmiddelen geen plaatsen vonden. Door die internaten nu onder te brengen bij welzijn, wordt dat in elk geval al opgelost. Dat is één.

Ten tweede is er ook duidelijkheid voor de toekomst. Dat vind ik belangrijk, ook voor het personeel. Ik verwijs nog eens naar de MPIGO's, de medisch-pedagogische instituten van het GO! Het lag al heel lang 'in de waggel' waar dat nu thuishoort. Daar creëren we nu eindelijk duidelijkheid over.

Vanuit onze fractie gaan we dat absoluut zeker steunen, zeker omwille van het principe. Er zijn in het ontwerp van decreet inderdaad een aantal zaken opgenomen rond personeel, onder andere de wervingsstop, die verder moeten worden uitgeklaard. Minister Crevits en minister Weyts, we hebben er alle vertrouwen in dat dat met de sector op een goede manier gaat gebeuren. Ik begrijp dat er wat ongemak is bij het personeel. Ik heb daar echt begrip voor, maar ik hoop dat we met dit ontwerp van decreet de toekomst nu in een definitieve plooi leggen en dat er op lange termijn duidelijkheid, stabiliteit en zekerheid is voor de kinderen, voor het personeel en in het landschap in Vlaanderen.

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (cd&v): Ook vanuit onze fractie is er tevredenheid over de tussenkomsten. Voor ons is het altijd belangrijk geweest dat er een goede afstemming was tussen onderwijs en welzijn. En laat ons eerlijk zijn, collega's, minister, voor ouders of leerlingen doet het er eigenlijk niet toe of die middelen nu vanuit onderwijs of vanuit welzijn komen. Ik denk dat dat een mooi signaal is dat we hier vandaag goedkeuren.

Het verhaal is complex en de transitie zorgt natuurlijk altijd voor onrust. Het is goed dat beide inspecties ook goed samenwerken. De timing is krap. Maar ik las ook dat er bijvoorbeeld een einddatum is voorzien voor de benoemingsstop. Ik denk dat het belangrijk is dat er duidelijkheid en transparantie is en dat dat de onrust voor een stuk zal beperken.

Wat voor ons ook belangrijk is, is dat er met betrekking tot de opnameplicht binnen de internaten een evenwicht is tussen het eigen beleid en de visie van de instelling en de noden die er op het terrein zijn. Maar ik heb uit de commissie onthouden dat daar ook aandacht voor is.

Wat ons betreft, is dit een zeer belangrijke stap voor een zeer kleine, kwetsbare groep, maar desalniettemin toch zeer belangrijk.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking.

De door de commissies aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1252/3)

– Artikel 1 tot en met 8 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs en tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid in functie van het hertekende inburgeringsbeleid – 1269 (2021-2022) – Nrs. 1 tot en met 3

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs en tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid in functie van het hertekende inburgeringsbeleid.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Ik denk dat iedereen het erover eens is dat het volwassenenonderwijs een heel belangrijke rol speelt in de inburgering van nieuwkomers. Vooral als het over onder andere taalcursussen gaat, is het belang niet te overschatten.

Ik vind het wel vreemd dat een inburgeringsdecreet drempels opwerpt in plaats van drempels naar beneden haalt in functie van meer inburgering. Ik verklaar me nader, zonder de hele discussie van in de commissie over te doen. Er zijn twee zaken die ons als fractie bijzonder tegen de borst stoten. Eerst en vooral gaat het over de zogenaamde gestandaardiseerde test. Blijkbaar is deze regering van zins om op tal van plekken meer standaardisatie en meer testen in te brengen.

De vraag is natuurlijk voor wie dat goed is en wie dat ten goede komt. De grondwet bepaalt dat mensen die lesgeven, dus leerkrachten, de autonomie hebben om de evaluatie zelf vorm te geven zonder externe druk. Nu, zoals we weten is de grondwet geen vodge papier. Dat is wel belangrijk want dit ontwerp van decreet zegt dat we daarnaast of daarboven een soort gestandaardiseerde test willen hebben om die taalkennis van de inburgeraars te testen, te controleren

met heel belangrijke gevolgen. Dat is voor ons een heel slechte zaak omdat het ook het wantrouwen in de leerkrachten voedt.

Vandaag zijn het de leerkrachten die beoordelen of de inburgeraar, diegene die de NT2-cursus (Nederlands tweede taal) volgt voldoende in staat is om Nederlands te spreken. Eigenlijk is dat iets dat vandaag goed werkt. En toch wil deze regering, om een bepaalde symboolpolitiek, daar iets boven of naast zetten. Dat begrijp ik echt niet, vooral omdat vriend en vijand zeggen dat dat inburgeraars zal belemmeren, dat dat drempels opwerpt in de plaats van drempels naar beneden haalt, en het Inburgeringsdecreet toch moet zorgen voor meer inburgering. Dat is een eerste element.

Een tweede element daarbij gaat over de financiering of het inschrijvingsgeld dat betaald moet worden door de inburgeraars. Nu, dat klinkt stoer, fel en logisch, maar we werken wel met de meest kwetsbaren van onze samenleving, mensen die iedere euro moeten omdraaien en voor wie 180 euro heel veel geld is, voor iets wat wij als samenleving graag willen, voor iets wat wij als overheid graag willen. Daar geldt voor vragen en vooral als men niet in staat is om het examen af te leggen daar opnieuw geld voor vragen, vinden wij echt onbegrijpelijk en een brug te ver. Niet alleen wij van de Groenfractie zeggen dat, maar ook de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) vonden dat onbegrijpelijk. En de antwoorden die de ministers, die hier nu ook zijn, daarop gegeven hebben, zijn wat ons betreft onvoldoende om ons te overtuigen.

Ten laatste, ik heb begrepen dat jullie het toch willen laten ingaan. Maar dan zou ik toch alstublieft willen vragen voor een voldoende lange overgangsperiode of een periode voor wanneer de inwerkingtreding van start kan gaan omdat de centra de voorbije jaren, door corona, keihard gewerkt hebben. Ze hebben met veel flexibiliteit hun werk gedaan en nu vragen om dit snel, snel in te voeren, is eigenlijk onmenselijk. Dat kunnen we echt niet doen. Om al die redenen, maar vooral om de eerste en de tweede reden, omdat dit decreet het inburgeraars moeilijker maakt, stemmen wij vol overtuiging tegen dit ontwerp van decreet.

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (cd&v): Wat hier voor ons ligt is voor de cd&v-fractie een realisatie of het waarmaken van de ambities uit het regeerakkoord om een sterk inburgeringstraject mogelijk te maken op maat. Het is ook een vriendelijk inburgeringstraject. Wij zijn zeer tevreden dat de centra voor basiseducatie (CBE's) een belangrijke rol spelen en dat ze ook erkend worden in hun expertise omtrent taalonderwijs, zeker voor de mensen die kortgeschoold of laaggeletterd zijn.

Wat ons betreft is het ook belangrijk dat leerkrachten of lesgevers die autonomie kunnen behouden bij het evalueren of het beoordelen van cursisten. Want zoals in de memorie staat, is het een test die niet zomaar een geüniformiseerde, gestandaardiseerde test is. Wel worden er via een besluit van de Vlaamse Regering (BVR) regels opgelegd over een evenwichtige samenstelling van een set van toetsitems uit een gevalideerde vragendatabank. We kijken alvast uit naar dat BVR want het is de bedoeling dat dat tot stand komt via een participatief proces. Voor onze fractie is dat laatste zeker zeer belangrijk want met de gedragenheid op het terrein staat of valt alles.

Er zijn ook wel wat zorgen omtrent de timing. In de commissie hebben we vernomen dat er wat extra tijd geboden wordt. Dan nog is het belangrijk om te blijven luisteren naar het veld en op tijd en stond te evalueren en te monitoren, maar zeker ook om de vinger aan de pols te blijven houden als dit niet haalbaar is, kwestie van het toch nog de tijd te gunnen. Dat zijn mijn vragen, maar wij zullen alvast, wegens die zaken, dit decreet toch goedkeuren.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Heren ministers, ik denk dat we eind mei een zeer goed en uitgebreid debat hierover hebben gevoerd in de commissie. Het is weinig zinvol om alle elementen die daar aan bod zijn gekomen opnieuw te herhalen. Voor een uitgebreide tussenkomst zou ik graag verwijzen naar het prima verslag van de bespreking in de commissie. Maar met het oog op een stemverklaring wil ik toch heel beknopt een aantal elementen herhalen.

Het is een goede zaak dat er met dit ontwerp van decreet gefocust wordt op een beter taalniveau voor nieuwkomers. Het is ook een goede zaak dat een uitgebreidere onderwijsbevoegdheid van de centra voor basiseducatie (CBE's) wordt voorzien. En het is ook een goede zaak dat er een geïntegreerde intake bij VDAB wordt gerealiseerd.

Het principe dat nieuwkomers zouden moeten betalen voor cursussen en examens waar zij aan deelnemen, staat al langer in ons verkiezingsprogramma. Achter dat principe zouden we ons kunnen scharen, ware het niet dat we hier maar een zeer klein stapje in de goede richting zetten. Men vraagt aan de inburgeraar maar een zeer minuscuul bedrag, met name 2 keer 90 euro om aan cursussen deel te nemen, en 2 keer 90 euro om aan de examens deel te nemen. Dat is in totaal 360 euro die moet worden opgehoest door de inburgeraar. Dat betekent dat, als je weet dat een volledig inburgeringstraject toch om en bij de 4500 euro kost per persoon, 8 procent door de inburgeraar wordt betaald. De andere 92 procent komt nog altijd op de schouders van de Vlaamse belastingbetaler terecht.

Bovendien zijn er in dit ontwerp van decreet ook nog een hele reeks vrijstellingen voorzien, waardoor toch nog veel inburgeraars gratis aan cursussen en testen zullen kunnen deelnemen. Een aantal elementen die wat ons betreft niet goed zijn in dit ontwerp van decreet, hebben we proberen te remediëren door amendementen in te dienen in de commissie. Maar die zijn allemaal weggestemd. Dat leidt ons tot de slotsom dat een aantal goede zaken, een aantal zaken die lang niet ver genoeg gaan, en een aantal amendementen van ons die het ontwerp van decreet – wat onze fractie betreft – hadden moeten verbeteren, zijn weggestemd. Daarom zullen we ons straks op het geheel onthouden.

De voorzitter: Mevrouw Tavernier heeft het woord.

Annabel Tavernier (N-VA): De NV-A-fractie zal dit ontwerp van decreet met volle overtuiging goedkeuren. Dit ontwerp van decreet kan eigenlijk gezien worden als een blauwdruk van het rechten- en plichtenverhaal dat mijn partij al sinds haar ontstaansgeschiedenis bepleit. Het is een verhaal waarin kansen geven centraal staat, maar waar we ook iets voor in de plaats vragen. We willen de inburgeraars meer kansen bieden door hen een kwalitatief inburgeringstraject aan te bieden met een verhoogde en snellere kennisverwerving van het Nederlands als rode draad. Maar in ruil hiervoor vragen we een beperkte financiële bijdrage om die vrijblijvendheid weg te nemen.

Collega's, het is een open deur intrappen, maar het Nederlands is een van de belangrijkste hoekstenen van ons land. Een goede kennis van het Nederlands is niet alleen belangrijk om de slaagkansen op de arbeidsmarkt te verhogen, maar is ook essentieel om mee te kunnen draaien in het rijke maatschappelijke weefsel van Vlaanderen. Het is daarom van groot belang dat nieuwkomers deze taal machtig zijn om op eigen benen te leren staan.

Met de invoering van de gestandaardiseerde NT2-test brengen we nieuwkomers naar het niveau A2. Dat is een echte startpositie voor de verdere ontwikkeling van het Nederlands. Het A2-niveau is het minimum minimorum en dan is het aan het individu zelf om daarna zelfstandig verdere stappen te zetten. Dat wil

natuurlijk niet zeggen dat we inburgeraars na het behalen van hun inburgeringsattest zomaar aan hun lot overlaten, want verplichte inburgeraars die twee jaar na het behalen van het attest niet werken of studeren, zullen het taalniveau B1 mondeling moeten behalen. We doen dat niet om hen te pesten, maar om hen net dat duwtje in de rug te geven. Hiervoor breiden we de onderwijsbevoegdheid van de CBE's uit zodat inburgeraars er ook het mondeling taalniveau B1 kunnen halen. Het lijkt ons absoluut in het belang van een gedegen NT2-onderwijs dat de CBE's deze bevoegdheid op zich kunnen nemen, mits respect voor de vergoedingen die hiervoor worden gevraagd. Daarnaast is het ook voordelig voor de cursist zelf, want zo kan hij of zij meer of beter Nederlands leren in een vertrouwde leeromgeving met vertrouwde lesgevers.

Met deze verscherpte inzet op het Nederlands verhogen we de kansen van nieuwkomers op een volwaardig lidmaatschap van onze Vlaamse samenleving. Daar zetten we inderdaad iets tegenover: we vragen een beperkte financiële bijdrage in ruil voor een kwalitatief hoogstaande opleiding en een belangrijke test. Je krijgt dus wel waar voor je geld. Op die manier nemen we de vrijblijvendheid weg en creëren we tegelijkertijd een belangrijk responsabiliseringseffect.

We kunnen er inderdaad niet omheen dat het Vlaams inburgeringsbeleid een aanzienlijke kost is in het jaarlijks budget van de Vlaamse overheid. De N-VA vindt dat Vlaanderen die financiële en menselijke inspanningen moet blijven doen, maar ook dat elke nieuwkomer eveneens inspanningen moet leveren om erbij te horen. We hebben het hier over een kost van 180 euro en we vinden dit echt wel een schappelijk bedrag.

Er zijn twee belangrijke uitzonderingen. Zo blijft het inburgeringstraject in Brussel gratis omdat dat ook aan Franstalige kant het geval is en we willen er natuurlijk voor zorgen dat zoveel mogelijk inburgeraars voor het Nederlandstalige traject kiezen. Daar ben ik als Vlaamse Brusselaar uiteraard zeer blij mee. Verder zijn er ook vrijstellingsmogelijkheden voor vrijwillige inburgeraars, die net zozeer van toepassing zijn op alle Vlamingen. Ook dit vinden wij een goede zaak.

We zijn ervan overtuigd dat we met dit ontwerp van decreet een belangrijke stap zetten om de zelfredzaamheid van nieuwkomers te vergroten. We vragen grotere inspanningen, maar we bieden tegelijkertijd meer kansen. We keurden reeds met veel overtuiging dit ontwerp van decreet goed in de commissie en we zullen dit hier vandaag opnieuw doen.

De voorzitter: De heer De Witte heeft het woord.

Kim De Witte (PVDA): Voorzitter, collega's we zullen tegen dit ontwerp van decreet stemmen. Het betalend maken van de cursussen Nederlands zal de motivatie niet verhogen, integendeel. Het zal het aantal mensen dat Nederlands spreekt ook niet doen toenemen. Er worden nieuwe drempels ingebouwd die inburgering en taal leren moeilijker zullen maken. In plaats van een inburgeringsdecreet maken we zo een uitsluitingsdecreet.

We staan niet alleen met onze kritieken. Ook de Vlor en de SERV – de collega van Groen verwees er al naar – schreven een negatief advies over dit ontwerp van decreet. Het is ons inziens pure symboolpolitiek wegens de hete adem van het Vlaams Belang in de nek van deze Vlaamse Regering. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

Wij doen daar niet aan mee. Wij zijn voor inburgering, dus voor minder drempels, en daarom stemmen wij tegen. (*Opmerkingen van minister Bart Somers*)

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (Vooruit): Collega's, de technische discussie hebben we al uitgebreid in de commissie gevoerd, maar ik wil toch nog eens herhalen – en ik zal dat blijven doen – dat Vooruit het bijzonder belangrijk vindt dat nieuwkomers Nederlands leren. Dat is cruciaal om een job te vinden, om te studeren, maar ook om gewoon 'een klapke' te doen met je buurman. Daarom zijn we voorstander, en zijn we al heel lang voorstander, van verplichte inburgering. We vinden het een goede zaak dat nieuwkomers verplicht worden om de cursus maatschappelijke oriëntatie te volgen en de cursus Nederlands. *(Opmerkingen van minister Bart Somers)*

Dat is niet waar. We zijn daar al altijd voorstander van geweest. *(Opmerkingen)*

Bon, ik ben er voorstander van. *(Opmerkingen)*

Ik ben aan het woord. Dit ontwerp van decreet gaat nog een stap verder ... *(Opmerkingen)*

Excuseer, collega's.

... gaat nog wel een stap verder dan verplichten. Jullie zullen het nu ook betalend maken om een cursus Nederlands te volgen. Het stoort mij dat de meerderheid dit probeert te verkopen – toch een aantal sprekers hier – als een verhaal van kansen geven. De Vlaamse Regering geeft voortaan helemaal niets. Nieuwkomers zullen zelf moeten betalen voor zulke lessen Nederlands en dat vinden wij compleet contraproductief, want het betekent de facto dat je het moeilijker zult maken om Nederlands te leren en dat je inderdaad drempels opwerpt. Dat zeggen wij niet alleen, maar dat zeggen de Vlor, de SERV, de centra voor basiseducatie zelf, waarvan ik trouwens heb gehoord dat ze naar het Grondwettelijk Hof zullen trekken tegen dit ontwerp van decreet.

Eigenlijk, collega's van de meerderheid, erkennen jullie dit zelf. Jullie hebben het NT2-aanbod voor Oekraïners gratis gemaakt met als argument dat het anders te hoogdrempelig zou worden.

Dan zwijg ik nog over het feit dat jullie ook organisatorisch jullie zaakjes niet in orde hebben want dit ontwerp van decreet voert ook een gestandaardiseerde test NT2 in. Daar zijn wij in principe zelfs niet tegen op voorwaarde dat de autonomie van de scholen wordt gerespecteerd en dat die methodologisch goed in elkaar zit zodat wordt gemeten wat moet worden gemeten. Maar als ik het goed heb begrepen, is die test er zelfs nog helemaal niet. Ik vraag me dan ook af welke timing jullie voor ogen hebben. Ik hoop dat we het er toch over eens zijn dat die test goed in elkaar moet zitten voor hij wordt ingevoerd. Dat zijn allemaal argumenten om te zeggen dat wij straks ook tegen dit ontwerp van decreet zullen stemmen.

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Collega's, wanneer wij straks hopelijk het ontwerp van decreet goedkeuren, zetten wij een heel belangrijke stap, een tweede belangrijke stap naar een nieuw inburgeringsbeleid. En dat nieuw inburgeringsbeleid is absoluut nodig, voor zij die er nog aan zouden twijfelen. Onlangs verschenen de cijfers waaruit blijkt dat 44 procent van de nieuwkomers in ons land niet aan het werk is. Daarmee bengelen we onderaan de Europese lijst. Er is dus nog wel werk te doen, een weg af te leggen.

Met dit ontwerp van decreet en met een nieuw inburgeringsbeleid zijn wij ervan overtuigd dat we alvast de goede richting uitgaan door vooral te werken op de vier pijlers van het inburgeringsbeleid, niet enkel op wat hier nu voorligt. Zo moet in de eerste plaats werk worden gemaakt van een betere lessenreeks

maatschappelijke oriëntatie. We moeten ervoor zorgen dat we die nieuwkomers meer, betere, meer gestructureerde en professionelere informatie geven over hoe onze samenleving werkt.

Ten tweede moeten we nieuwkomers sneller naar VDAB sturen zodat ze daar ofwel een opleiding ofwel een job aangeboden krijgen. We zijn het er immers allemaal over eens dat we een nieuwkomer die aan de slag gaat en bijdraagt aan onze economie en aan onze welvaart, moeten stimuleren.

Ten derde moeten we een nieuwe vierde pijler uitwerken waarbij we die mensen niet alleen aan een job helpen maar er ook voor zorgen dat ze geïntegreerd geraken in onze samenleving, een netwerk kunnen uitbouwen, een praatje kunnen maken met hun burens en niet alleen met hun burens, maar met de hele wijk, de hele samenleving en de verenigingen waar ze in zitten.

Ten vierde moeten we de lat inzake de kennis van het Nederlands hoger leggen omdat we weten dat wie onze taal niet spreekt, hier heel moeilijk geïntegreerd zal geraken. En ik ben het eigenlijk absoluut oneens met al die mensen die nu zeggen dat we de drempels verhogen. Collega's, vandaag botsen die mensen op drempels, drempels op de arbeidsmarkt, drempels om te integreren, bijvoorbeeld in de voetbalvereniging. Ze geraken er niet door, ze leven naast elkaar en dat moeten we doorbreken. Met dit inburgeringsbeleid doen we dat.

Wat Open Vld betreft, moeten we die stap nu verderzetten en die drempels wegwerken. We zijn daar in 2004 mee begonnen onder Open Vld-minister Marino Keulen. En ja, we leggen de lat hoger maar daardoor bouwen we de drempels af en geven we die mensen wel degelijk meer kansen om aan het werk te geraken, om in onze samenleving geïntegreerd te geraken, om zelfredzaam te worden en om bij te dragen aan onze maatschappij en onze welvaart. En dat is het uiteindelijke doel van heel ons inburgeringsbeleid. Ik ben daar fier op. De Commissie Binnenlands Bestuur is naar Denemarken geweest dat altijd een voorloper is geweest inzake integratie, maar wanneer wij straks dit ontwerp van decreet goedkeuren, dan zal niet langer Denemarken maar Vlaanderen voorloper zijn en dan zullen ze bij ons komen kijken hoe wij van inburgering een succesverhaal kunnen maken. *(Applaus bij Open Vld en van Katrien Partyka)*

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: De Vlaamse Regering is inderdaad fier op wat momenteel voorligt. We nemen het voortouw op het vlak van een kordaat inburgeringsbeleid waarbij we nieuwkomers kansen willen geven op voorwaarde dat zij die kansen ook nemen en dat zij een inspanning doen om tot onze gemeenschap te willen toetreden. En daarvoor is taal natuurlijk de sleutel.

Met dit ontwerp van decreet vragen we meer aan verplichte inburgeraars, maar we bieden hun ook meer. We vragen een kostprijs. Over de hoogte daarvan kan men heel lang discussiëren maar dat zorgt er wel voor dat men ook de cursus en het attest meer zal waarderen. Wij koppelen er ook meer waarde aan, net door te zorgen voor een standaardisering. Dat is trouwens iets anders dan volledige uniformiteit omdat we ook ruimte laten voor een eigen invulling via eigen evaluatie.

De standaardisering betreft natuurlijk een gevalideerde wetenschappelijke set van items via een databank die men kan consulteren en waar men zelf keuzes in kan maken.

Dus het is niet alsof het allemaal gebetonneerd wordt. Er is nog altijd een zeer grote mate van keuzevrijheid. Maar het maakt wel dat we de lat inderdaad een beetje gelijkjer leggen, waardoor de waarde van dat attest op de arbeidsmarkt en

daarbuiten ook verhoogt. Ik denk dat we inderdaad vragen om een zekere prijs te betalen, maar de verplichte inburgeraar krijgt er ook meer voor terug. Dat is de belangrijkste boodschap.

Wat betreft de vraag naar vrijstellingen als het gaat over vrijwillige inburgeraars: voor vrijwillige inburgeraars zeggen we duidelijk dat, vermits we ze uitnodigen om samen met ons Vlamingen te worden, we voor hen dezelfde vrijstellingen toepassen als voor die Vlaming. Een Vlaming met een uitkering krijgt een aangepast tarief. Hetzelfde geldt natuurlijk voor die vrijwillige inburgeraar die een inspanning doet. Als die een uitkering geniet, dan krijgt hij ook het corresponderende tarief in dezen. Dat lijkt me de logica zelf.

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Op mijn beurt wil ik ook heel even kort tussenkomen omdat er natuurlijk een link is met het andere deel van het inburgeringsbeleid, namelijk de maatschappelijke oriëntatie. Ik moet zeggen dat ik heel blij ben met het ontwerp van decreet dat voorligt en met ons inburgeringsbeleid. Ik herinner mij nog 2003-2004, toen Marino Keulen minister van Inburgering was. Toen werd voor de eerste keer een verplicht traject opgelegd. Er was een heel felle discussie over de vraag of dat wel kon, of dat wel mogelijk was. Op dat moment wilden wij invoeren dat er ook getest werd of men de kennis die men gaf, voldoende had geabsorbeerd. Dat was toen nog een 'no pasaran'. Dat kon niet. Dat was onverdedigbaar. Men vond dat de inspanning om in de les aanwezig te zijn, voldoende was.

Ik ben blij dat we vandaag een belangrijke stap verder kunnen zetten en dat we opnieuw kunnen werken aan een traject, dat voor mij op de eerste plaats een kansentraject en een emancipatorisch traject is. Want mensen in onze samenleving toelaten, daar beslissen wij niet over, daar beslist het federaal parlement over. Maar zodra mensen in onze samenleving zijn en we geven hun niet de knowhow, de kennis, de vaardigheden en de instrumenten om hier volwaardig te kunnen participeren aan de samenleving om zo snel mogelijk op eigen benen te staan en een inkomen te verwerven uit arbeid, dan laten wij die mensen in de steek. Dat mogen we niet doen. Daarom is dit traject dat we nu hebben uitgewerkt, een heel belangrijke stap vooruit.

Daarjuist zag ik collega Janssens lachen wanneer de heer Ongena het erover had dat wij samen in Denemarken en Zweden zijn gaan kijken hoe het inburgeringsbeleid loopt. Ik spreek niet over het migratiebeleid maar over het inburgeringsbeleid. Ik moet zeggen dat ze daar in Denemarken en in Zweden het gevoel hebben dat ze meer van ons konden leren dan wij van hen. Dat was niet zo gestructureerd. Dat zat niet zo sterk in elkaar. Dat was gratis, om maar een voorbeeld te geven. Men was daar op zoek naar een vierde pijler. Een van hun problemen was dat mensen de taal wordt bijgebracht maar ze kunnen het niet oefenen, ze hebben geen contact met mensen in de samenleving en ze waren zeer geïnteresseerd in onze vierde pijler.

Voor mij was het een belangrijke vaststelling om te zien dat in landen die toch een zekere reputatie hebben op het gebied van omgaan met diversiteit, wij een product in de markt kunnen zetten voor het luik waar wij voor verantwoordelijk zijn, het inburgeringsbeleid – een product waar anderen met belangstelling naar kijken. In het nieuwe Nederlandse regeerakkoord dat de regering-Rutte heeft gesloten, heeft men de idee van het buddyproject overgenomen. Men wil ook zo een pijler als in Vlaanderen. Dat is letterlijk van ons gekopieerd. Men zegt dat het misschien een manier is, een methode om een integratie te versnellen.

Vervolgens is er de gestandaardiseerde test maatschappelijke oriëntatie. Voor alle duidelijkheid: die test bestaat vandaag al. Die is volledig uitgewerkt. Die is

uitgewerkt samen met de docenten maatschappelijke oriëntatie. Die mensen hebben die test mee gevalideerd.

Wat gaan we nog doen? We gaan differentiëren. Tot nu toe zat de analfabeet en de professor in dezelfde les maatschappelijke oriëntatie. Wij gaan ervoor zorgen dat naast een basiskennis die voor iedereen bestaat, er gedifferentieerd kennisoverdracht kan gebeuren op het vlak van maatschappelijke oriëntatie.

Wat hebben we nog gedaan? We hebben gedigitaliseerd. Alle cursussen kunnen digitaal gevolgd worden, waardoor mensen overdag kunnen werken en 's avonds en in het weekend een cursus kunnen volgen en voorbereiden. Dat is niet voor iedereen geschikt maar voor heel veel mensen biedt dat een mogelijkheid om zo snel mogelijk op de arbeidsmarkt actief te worden.

Wat hebben wij nog gedaan? Wij hebben ervoor gezorgd dat de sequentie waarin men vroeger door het inburgeringstraject moest wandelen, namelijk eerst maatschappelijke oriëntatie, dan Nederlands en dan naar VDAB – en velen gingen niet naar VDAB, slechts een minderheid deed dat –, nu helemaal samenloopt, met geïntegreerde projecten. Anders creëerden we immers een situatie in onze samenleving waarbij iemand eerst een jaar, dertien maanden of vijftien maanden in een asielcentrum zat te wachten op een beslissing en op een mogelijkheid om deel te zijn van de samenleving. En dan kwam men in de samenleving en moest men wachten op de cursus maatschappelijke oriëntatie. Die cursus moest immers worden gegeven in een taal die men verstond en bij talen die weinig worden gesproken, betekende dat dat de mensen lang moesten wachten. Dankzij de digitalisering kunnen mensen uit Voeren en Oostende dezelfde les volgen in die taal.

De wachtlijsten zijn grotendeels weggewerkt, dat hebben we ondertussen gedaan. Er zijn zo goed als geen wachtlijsten meer. Nederlands kan tegelijkertijd worden gevolgd, men kan samen met VDAB Nederlands leren op de werkvloer. Daardoor zitten mensen geen twee of tweeëneenhalf jaar in wachtmodus, waardoor ze nog heel moeilijk in gang te krijgen waren. Beeld het u zelf in, wees eerlijk met uzelf, kijk in de spiegel en stel u de vraag: 'Als ze me tweeëneenhalf jaar verplichten om niks te doen, waar is dan de energie om nog in gang te schieten?' Dat hebben we allemaal versneld en verbeterd, om daarin succesvoller te zijn, naast nog een aantal andere dingen.

Wat hebben we nog gedaan? We hebben ervoor gezorgd dat de testen voor maatschappelijke oriëntatie zijn geïmplementeerd. Die bestaan vandaag en worden afgenomen. Iemand die vandaag niet slaagt voor maatschappelijke oriëntatie moet opnieuw les volgen. De betaling zal gezamenlijk ingaan, dat hebben we samen afgesproken. Op het moment dat ook het luik 'onderwijs' klaar is, zullen we ervoor zorgen dat die betaling gebeurt.

Dat is het laatste waar ik ook iets over wil zeggen, over de betaling. Sommige mensen zeggen: 'Dat is eigenlijk kansen afnemen.' Sommige argumenten van de oppositie hebben grond geraakt en we hebben er ook rekening mee gehouden. Sommige argumenten van de oppositie hebben echter geen grond geraakt.

Eerst en vooral, het bedrag van 360 euro. Ik heb sommigen ooit horen pleiten voor meer. Ze verwezen naar Nederland, waar het 10.000 euro was. Nederland is daar volledig op teruggekomen en heeft vandaag een tarief dat exact vergelijkbaar is met wat wij in Vlaanderen doen. Ze hebben gevoeld dat het inderdaad onhaalbaar is om de lat zo hoog te leggen. Mensen die van nul moeten beginnen in de samenleving werden met een dusdanige financiële hypotheek belast, waardoor ze niet in een start- en groeimodus zaten, laat ik zeggen, om bij te dragen aan de samenleving.

Ten tweede was er de angst voor de Brusselaars, dat hebben we opgelost.

Het derde probleem was de angst voor hen die zeggen dat ze het vrijwillig doen, voor wie het wettelijk niet verplicht is. Dat is de EU-burger, die ook een cursus wil volgen, die maatschappelijke oriëntatie wil volgen of Nederlands wil leren, maar niet wordt verplicht. We hebben gezegd dat als die mensen geen inkomen hebben uit arbeid – een inkomen uit arbeid is iets anders –, als ze leven van een leefloon, we dat zullen faciliteren. Ik vind het een heel belangrijke zaak dat zij die het verplicht moeten volgen, vanaf het begin beseffen dat het een waarde heeft, dat wanneer de overheid in iemand investeert, die daar ook toe mag bijdragen.

Men kan zeggen dat die 360 euro voor sommigen veel geld is en dat is ongetwijfeld zo. We beseffen ook heel goed dat wanneer iemand 360 euro moet betalen, maar dat niet kan, die naar het OCMW gaat en het OCMW dat moet betalen. Dan zijn we geen stap verder, want dan is het toch weer de overheid die betaalt. Daarom hebben we samen met tal van lokale besturen geëxperimenteerd met een systeem waarbij nieuwkomers, wanneer ze die 360 euro niet kunnen betalen, in vrijwilligerstrajecten kunnen stappen. Op die manier kunnen ze iets geven aan de samenleving en kunnen ze op een andere manier een netwerk opbouwen en daarvoor vergoed worden. Door enkele dagen vrijwilligerswerk te doen, kunnen ze hun netwerk versterken, mensen ontmoeten met wie ze Nederlands kunnen praten, iets teruggeven aan onze samenleving, iets leren van onze samenleving en op die manier dat geld bij elkaar verdienen. Dat lijkt me een zeer billijk en positief traject.

Ik geef een voorbeeld: in onze woonzorgcentra hebben we vaak mensen nodig om eens te gaan wandelen met onze senioren. Ik zie nieuwkomers dat perfect doen, het zijn trajecten die vandaag bestaan. Klaar-over aan een school? Het is ook een traject dat vandaag bestaat. Het is een positieve beeldvorming voor de nieuwkomer, vanaf de eerste dag dragen ze op een positieve manier bij aan de samenleving. Ze krijgen daar erkentelijkheid voor, worden gerespecteerd, leren onze samenleving kennen, worden gewaardeerd en leren mensen kennen. Dat is de essentie van inburgeren.

Voor mij is dit dus een traject waarop we in Vlaanderen eigenlijk fier kunnen zijn.

Ten slotte zou ik nog graag ... Nu ben ik natuurlijk mijn draad kwijt. Dat is altijd vervelend als je dan 'ten slotte' zegt. (*Opmerkingen. Gelach*)

Ten slotte kan ik afronden met te zeggen dat ik het belangrijkste heb gezegd. Dank u. (*Gelach. Applaus*)

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Ik heb gewoon een heel concrete vraag. Het laatste artikel, artikel 12, bepaalt dat dit ontwerp van decreet in werking treedt op een datum die de Vlaamse Regering vaststelt. Onder andere het betalend maken van de inburgeringscursussen en -examens zal pas zijn gerealiseerd wanneer de regering dat concreet aangeeft. Wanneer bent u van plan om dit ontwerp van decreet in werking te laten treden?

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Ik heb daarjuist gezegd dat het luik maatschappelijke oriëntatie in stelling staat, dat de testen klaar zijn. Ik denk dat wij dat in de loop van de volgende maanden gaan doen, op het moment dat ook het onderwijs-traject helemaal klaar is. (*Opmerkingen van minister Ben Weyts*)

En VDAB.

Ik zou nog graag een opmerking maken, over mijn punt over de Oekraïners. Ik vind dat geen correcte vergelijking. De Oekraïners zijn niet onderworpen aan de inburgeringsverplichting. Die mensen moeten niet betalen voor een cursus van zes uur, een spoedcursus Welkom in Vlaanderen. Dat vergelijken met het gewone inburgeringsbeleid klopt niet. Als de oorlog lang blijft duren, kan het zijn dat sommige van die mensen hier een aanvraag zullen doen om het gewone statuut van politiek vluchteling te krijgen. Op dat moment vallen zij onder dezelfde inburgeringsregels als iedereen die niet tot de Europese Unie behoort, en zullen zij dus ook een verplicht inburgeringstraject moeten volgen, zowel wat Nederlands als wat maatschappelijke oriëntatie betreft. We hebben hier een uitzondering gemaakt voor oorlogsvluchtelingen, van wie we hopen dat ze zo snel mogelijk kunnen teruggaan naar hun bevrijde land.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking.

De door de commissies aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1269/3)

– Artikel 1 tot en met 12 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET over de relancemaatregelen in het onderwijs – 1300 (2021-2022) – Nrs. 1 tot en met 3

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet over de relancemaatregelen in het onderwijs.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1300/3)

– Artikel 1 tot en met 7 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Philippe Muyters, Maaïke De Rudder, Steven Coenegrachts, Elisabeth Meuleman en Annick Lambrecht over de verdere ondersteuning van de gehandicaptensport – 1265 (2021-2022) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Philippe Muyters, Maaïke De Rudder, Steven Coenegrachts, Elisabeth Meuleman en Annick Lambrecht over de verdere ondersteuning van de gehandicaptensport.

De bespreking is geopend.

De heer Muyters heeft het woord.

Philippe Muyters (N-VA): Voorzitter, eigenlijk is dit voorstel van resolutie eind vorig jaar gestart, toen Groen een voorstel van resolutie indiende om extra beleidsaandacht te vragen voor mensen met een handicap en diegenen van hen die willen sporten. Naar aanleiding van dat voorstel van resolutie hebben we in de commissie Sport op 16 februari een hoorzitting georganiseerd. Ik kan zeggen dat we daar heel interessante vertegenwoordigers van de sector hebben gehoord, om daar wat extra vragen te stellen.

Er zijn veel zaken aan bod gekomen waarop we verder kunnen inzetten om ervoor te zorgen dat er meer g-sporters komen. Ik geef enkele voorbeelden. Er was een vraag om meer onderzoek te hebben over de sportparticipatie van personen met een handicap. Er was ook een vraag om de kennisdeling verder te organiseren en goede praktijkvoorbeelden te krijgen. Er is bijvoorbeeld het maken van samenwerkingsverbanden, niet alleen tussen sportclubs en sportfederaties, maar ook met andere organisaties die bezig zijn met mensen met een handicap, of ook met lokale besturen.

Verder was er ook duidelijk de vraag om efficiënt om te gaan met de beperkte middelen. Want zoals we allemaal weten, zijn financiële middelen zelden eindeloos.

We zijn aan de slag gegaan met die input van de hoorzitting om te komen tot een resolutie en een aantal aanbevelingen aan de Vlaamse Regering. Tot mijn vreugde is er vanuit meerderheid en oppositie ondersteuning geweest van deze voorstellen. Het doel is en blijft – uiteraard – om zoveel mogelijk mensen met een handicap aan het sporten te krijgen, als het kan in een regulering van de sportclubs, als het moet in aangepaste vorm.

Collega's, ik denk dat jullie weten dat ik allang begaan ben met G-sport. Ik durf echt te zeggen dat er de laatste jaren een enorme vooruitgang is gebeurd. Maar ja, er zijn nog altijd drempels voor die mensen om te gaan sporten. En ja, er is zeker groeipotentieel om meer mensen van die groep aan het sporten te krijgen.

Ik hoop en ik ga ervan uit dat de aanbevelingen die we vandaag formuleren weer een steentje in de goede richting zijn.

Tot slot wil ik iedereen danken die deze resolutie mee heeft ondertekend, zowel uit meerderheid als uit oppositie. We hebben er goed aan gewerkt en ik hoop ook dat we in de plenaire vergadering tot een consensus, tot een unanimité kunnen komen voor de goedkeuring van deze resolutie. Ik dank u. *(Applaus bij de N-VA, cd&v, Open Vld, Groen en Vooruit)*

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

Johan Deckmyn (Vlaams Belang): Naar aanleiding van de woorden van collega Muyters wil ik toch wel stellen dat ik dit voorstel graag mee had onderkend. Als men het heeft over het nemen van initiatief over de partijgrenzen heen, dan is dat nog een werkpunt. Maar het voorliggende voorstel van resolutie is een waardevol voorstel. Het Vlaams Belang heeft dat dan ook ondersteund.

Ik wil de discussie uit de commissie zeker niet herhalen. Een ding wil ik echter wel aanstippen, namelijk het debat over het al dan niet uitbouwen van een apart G-sportcentrum. Uit de hoorzittingen bleek dat men in het algemeen geen voorstander zou zijn van een apart G-sportcentrum. Ik neem daar uiteraard akte van en ik heb daar enigszins begrip voor. Toch vind ik het een goede zaak dat dit voorstel van resolutie, ondanks deze stelling, voorstelt om in Nederland te gaan kijken naar goede praktijken ter zake. Op die manier kan men eventueel zien of er mogelijke voordelen zijn van een afzonderlijk G-sportcentrum.

Maar zoals gezegd, collega's, zal onze fractie dit voorstel van resolutie goedkeuren.

De voorzitter: De heer Coenegrachts heeft het woord.

Steven Coenegrachts (Open Vld): Eerst en vooral, ere wie ere toekomt, dank aan mevrouw Meuleman voor het initiatief en om deze problematiek zo prominent op de kaart en op de agenda van het parlement te zetten. Het gebeurt misschien iets te weinig dat we in dit halfroond zaken bespreken en ondersteunen, meerderheid en oppositie samen. Dit verdient dus wel enige extra aandacht.

Collega Muyters heeft al uitvoerig de inhoud van de resolutie besproken. We delen allemaal de doelstelling om zoveel mogelijk mensen aan het sporten te krijgen, ook zij die een handicap hebben. Voor sommige daarvan is er aparte infrastructuur nodig. Dat heeft te maken met ofwel de sport ofwel de persoon. Maar heel veel drempels voor mensen met een handicap zitten ook in het hoofd van mensen, in het hoofd van sportclubs en sportverenigingen, die er te vaak van uitgaan dat er ongelooflijk veel aanpassingen nodig zijn aan hun werking of aan hun infrastructuur om ook andere mensen, mensen die het iets moeilijker hebben, toe te laten in hun club en in hun clubwerking. Daarom pleit deze resolutie ook voor opleidingen, voor trainers. Het zit hem soms in kleine dingen, ook infrastructureel. Daarom is het zo belangrijk om best practices te delen en ons te laten inspireren door buitenlandse voorbeelden. Ik denk dat we dat nooit genoeg kunnen doen.

Ten slotte pleiten we er ook voor om meer rolmodellen op de VRT te krijgen. Collega Vande Reyde maakt daar regelmatig een punt van, dus hebben we het opgenomen in onze resolutie. Met die rolmodellen kunnen we mensen namelijk inspireren om de stap naar de sportclub te zetten en op die manier ook het sociale contact en het fysieke genot van sport te kunnen ervaren.

Wij steunen uiteraard deze resolutie. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (Vooruit): Voorzitter, we willen inderdaad in Vlaanderen iedereen aan het sporten krijgen. Als we dan merken dat een groep van 42 procent van personen met een handicap nooit aan sport toe komt, is het duidelijk dat we deze doelgroep meer en beter moeten ondersteunen. Veel personen met een handicap geven aan dat ze wel willen sporten maar dat de toegankelijkheid tot onze sportinfrastructuur, het gebrek aan aanbod en de begeleiding hen tegenhouden. Daarom is het belangrijk om na te gaan hoe we dat G-sportaanbod meer kunnen ondersteunen, hoe we meer materiaal kunnen voorzien, hoe we onze sportinfrastructuur kunnen aanpassen. Zeker ook belangrijk is om het

vervoer ernaartoe te verbeteren. Als we daarnaast de reeds bestaande goede praktijken rond G-sport in Vlaanderen kunnen bundelen en promoten binnen de sector zetten we een stap vooruit. Uiteraard kan dat binnen de sportsector algemeen.

Dit voorstel van resolutie moet later uitmonden in meer concrete maatregelen, maar dit is alvast een zeer goed begin. Met de Vooruitfractie zullen we het voorstel heel graag steunen.

De voorzitter: Mevrouw De Rudder heeft het woord.

Maaike De Rudder (cd&v): Ook vanuit de cd&v-fractie gaan we uiteraard het voorstel van resolutie steunen. Het is goed, zoals de collega inhoudelijk heeft toegelicht, dat we eerst een aantal onderzoeken doen en goedepraktijkvoorbeelden in kaart brengen, om nadien een aantal heel concrete voorstellen te lanceren op het terrein. G-sport is vandaag een heel belangrijke uitdaging die voor ons ligt en waar we dringend een heel aantal stappen moeten zetten. Ook de lokale besturen zijn vragende partij om nog veel betere voorbeelden te zien om dat ook te kunnen uitrollen in hun sportclubs. Ook vanuit de cd&v-fractie kijken we uit naar die onderzoeken en naar het vervolg.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Voorzitter, het meeste is al gezegd. Ik ben bijzonder blij dat we tot een voorstel van resolutie zijn gekomen waarbij meerderheid en oppositie de handen in elkaar hebben kunnen slaan. Het is een samenwerking onder ons geweest, maar vooral ook met het veld. Wij hadden een voorstel neergelegd dat tot stand was gekomen na een rondetafel met heel wat stakeholders uit het veld. Die hebben nog gewezen op een aantal drempels die het moeilijk maken om inclusief te sporten of in aparte G-sportwerkingen. Dan hebben we hoorzittingen gehouden waardoor we ook nog een stuk wijzer zijn geworden. Dan heeft collega Muyters het initiatief genomen om verder aan de slag te gaan. Zo zijn we tot iets gekomen waar we genoeg werk van ons in zagen via een mooie samenwerking. Bedankt daarvoor. Uiteraard gaan we dit voorstel goedkeuren en hopen we op een verdere concretisering en uitwerking en gaan we dit ongetwijfeld samen verder opvolgen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

ONDERZOEKSCOMMISSIE NAAR DE VEILIGHEID IN DE KINDEROPVANG

Voorstel tot verlenging

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Voorzitter, zoals ik u daarnet heb gemeld, wil ik als voorzitter van de Onderzoeksc commissie naar de veiligheid in de kinderopvang aan de plenaire vergadering vragen om de termijn die voorzien was voor de onderzoeksc commissie, die tot 1 juli liep, te verlengen tot en met 13 juli. We hebben afgelopen maandag onze laatste hoorzitting gehad; we beginnen nu te werken aan het verslag en de aanbevelingen. Om te zorgen dat deze binnen de termijn vallen, is deze verlenging iets waarover deze plenaire vergadering dient te beslissen.

De voorzitter: Kan het parlement hier eenparig mee instemmen? *(Instemming)*

Dan is aldus besloten.

**ONTWERP VAN DECREET houdende diverse bepalingen over de beleidsvelden Vlaamse sociale bescherming, gezondheidspreventie, algemene ziekenhuizen en gezondheids- en woonzorg
– 1231 (2021-2022) – Nrs. 1 en 2**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
82 leden hebben ja geantwoord;
26 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van diverse bepalingen in de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018
– 1251 (2021-2022) – Nrs. 1 tot en met 5**

Aangehouden stemmingen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over amendement nr. 12, van Mieke Schauvliege, Staf Aerts, Johan Danen en Chris Steenwegen, tot invoeging van een artikel 8/1.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
79 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het amendement niet aan.

Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over amendement nr. 13, van Mieke Schauvliege, Staf Aerts, Johan Danen en Chris Steenwegen, tot invoeging van een artikel 8/2.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
79 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het amendement niet aan.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
79 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft de voorbereiding van de transitie van sommige voorzieningen van Onderwijs naar Welzijn
– 1252 (2021-2022) – Nrs. 1 tot en met 3**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
108 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs en tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid in functie van het hertekende inburgeringsbeleid
– 1269 (2021-2022) – Nrs. 1 tot en met 3**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 6

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
61 leden hebben ja geantwoord;
26 leden hebben neen geantwoord;
21 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
58 leden hebben ja geantwoord;

24 leden hebben neen geantwoord;
21 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**ONTWERP VAN DECREET over de relancemaatregelen in het onderwijs
– 1300 (2021-2022) – Nrs. 1 tot en met 3**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
82 leden hebben ja geantwoord;
26 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Philippe Muyters, Maaïke De Rudder, Steven Coenegrachts, Elisabeth Meuleman en Annick Lambrecht over de verdere ondersteuning van de gehandicaptensport
– 1265 (2021-2022) – Nrs. 1 en 2**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 8

Ziehier het resultaat:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
108 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 29 juni 2022 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 18.46 uur.*

BIJLAGEN

Aanwezigheden**Aanwezig**

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Roosmarijn Beckers, Stijn Bex, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Johan Deckmyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Filip Dewinter, Kim De Witte, Bart Dochy, Martine Fournier, Veerle Geerinckx, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Sofie Mertens, Elisabeth Meuleman, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Wilfried Vandaele, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Maurits Vande Reyde, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Orry Van de Wauwer, Kris Van Dijck, Loes Vandromme, Jeremie Vaneckhout, Bart Van Hulle, Karl Vanlouwe, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Kurt Vanryckeghem, Manuela Van Werde, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters, Hilâl Yalçın.

Afwezig met kennisgeving

Karin Brouwers: ambtsverplichtingen;

Gwendolyn Rutten: familieverplichtingen;

Imade Annouri, Alessia Claes, Piet De Bruyn, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Maaïke De Vreese, Sihame El Kaouakibi, Celia Groothedde, Carmen Ryheul, Willem-Frederik Schiltz, Mercedes Van Volcem: gezondheidsredenen.

Afwezig zonder kennisgeving

An Moerenhout

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr. 1:

JA-stemmen:

Els Ampe, Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Koen Daniëls, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Martine Fournier, Veerle Geerinckx, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Bert Maertens, Ilse Malfroot,

Marius Meremans, Sofie Mertens, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Freya Perdaens, Leo Pieters, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Katrien Schryvers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Els Sterckx, Annabel Tavernier, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Brecht Warnez, Suzy Wouters, Hilâl Yalçın

ONTHOUDINGEN:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Stijn Bex, Jos D'Haese, Johan Danen, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Kim De Witte, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Annick Lambrecht, Elisabeth Meuleman, Els Robeyns, Conner Rousseau, Björn Rzoska, Mieke Schauvliege, Chris Steenwegen, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Jeremie Vaneckhout, Maxim Veys

Stemming nr. 2:

JA-stemmen:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Jos D'Haese, Johan Danen, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Kim De Witte, Caroline Gennez, Annick Lambrecht, Elisabeth Meuleman, Els Robeyns, Conner Rousseau, Björn Rzoska, Mieke Schauvliege, Chris Steenwegen, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Jeremie Vaneckhout, Maxim Veys

NEEN-stemmen:

Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Koen Daniëls, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Martine Fournier, Veerle Geerinckx, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Sofie Mertens, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Freya Perdaens, Leo Pieters, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Katrien Schryvers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Els Sterckx, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Brecht Warnez, Suzy Wouters, Hilâl Yalçın

Stemming nr. 3:

JA-stemmen:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Jos D'Haese, Johan Danen, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Kim De Witte, Caroline Gennez, Annick Lambrecht, Elisabeth Meuleman, Els Robeyns, Conner Rousseau, Björn Rzoska, Mieke Schauvliege, Chris Steenwegen, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Jeremie Vaneeckhout, Maxim Veys

NEEN-stemmen:

Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Koen Daniëls, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Gwenny De Vroe, Bart De Weaver, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Martine Fournier, Veerle Geerinckx, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Sofie Mertens, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Freya Perdaens, Leo Pieters, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Katrien Schryvers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Els Sterckx, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Brecht Warnez, Suzy Wouters, Hilâl Yalçın

Stemming nr. 4:

JA-stemmen:

Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Koen Daniëls, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Gwenny De Vroe, Bart De Weaver, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Martine Fournier, Veerle Geerinckx, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Sofie Mertens, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Freya Perdaens, Leo Pieters, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Katrien Schryvers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Els Sterckx, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Brecht Warnez, Suzy Wouters, Hilâl Yalçın

ONTHOUDINGEN:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Jos D'Haese, Johan Danen, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Kim De Witte, Caroline Gennez, Annick Lambrecht,

Elisabeth Meuleman, Els Robeyns, Conner Rousseau, Björn Rzoska, Mieke Schauvliege, Chris Steenwegen, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Jeremie Vaneeckhout, Maxim Veys

Stemming nr. 5:

JA-stemmen:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Roosmarijn Beckers, Stijn Bex, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Martine Fournier, Veerle Geerinckx, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Sofie Mertens, Elisabeth Meuleman, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Katrien Schryvers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters, Hilâl Yalçın

Stemming nr. 6:

JA-stemmen:

Els Ampe, Robrecht Bothuyne, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Stephanie D'Hose, Koen Daniëls, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Bart Dochy, Martine Fournier, Veerle Geerinckx, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Bert Maertens, Marius Meremans, Sofie Mertens, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Freya Perdaens, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Katrien Schryvers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Annabel Tavernier, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Brecht Warnez, Hilâl Yalçın

NEEN-stemmen:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Stijn Bex, Jos D'Haese, Johan Danen, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Kim De Witte, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Annick Lambrecht, Elisabeth Meuleman, Els Robeyns, Conner Rousseau, Björn Rzoska, Mieke Schauvliege, Chris Steenwegen, Bruno Tobback, Freya Van

den Bossche, Tine Van den Brande, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Jeremie Vaneeckhout, Maxim Veys

ONTHOUDINGEN:

Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Guy D'haeseleer, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Chris Janssens, Jan Laeremans, Ilse Malfroot, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Slootmans, Els Sterckx, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht, Suzy Wouters

Stemming nr. 7:

JA-stemmen:

Els Ampe, Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Koen Daniëls, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Martine Fournier, Veerle Geerinckx, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Sofie Mertens, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Freya Perdaens, Leo Pieters, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Katrien Schryvers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Slootmans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Els Sterckx, Annabel Tavernier, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Brecht Warnez, Suzy Wouters, Hilâl Yalçın

ONTHOUDINGEN:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Stijn Bex, Jos D'Haese, Johan Danen, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Kim De Witte, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Annick Lambrecht, Elisabeth Meuleman, Els Robeyns, Conner Rousseau, Björn Rzoska, Mieke Schauvliege, Chris Steenwegen, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Jeremie Vaneeckhout, Maxim Veys

Stemming nr. 8:

JA-stemmen:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Roosmarijn Beckers, Stijn Bex, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Martine Fournier, Veerle Geerinckx, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Sofie Mertens, Elisabeth Meuleman,

Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Katrien Schryvers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloodmans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters, Hilâl Yalçın